

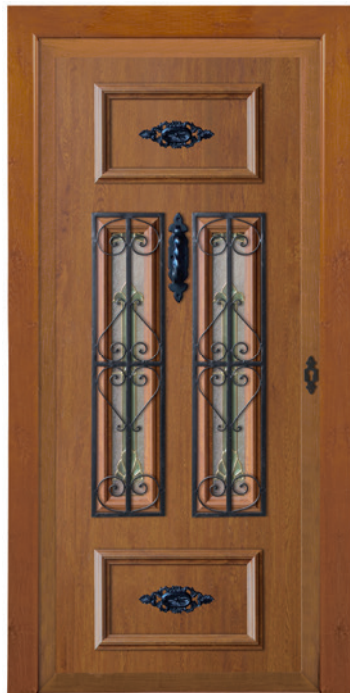
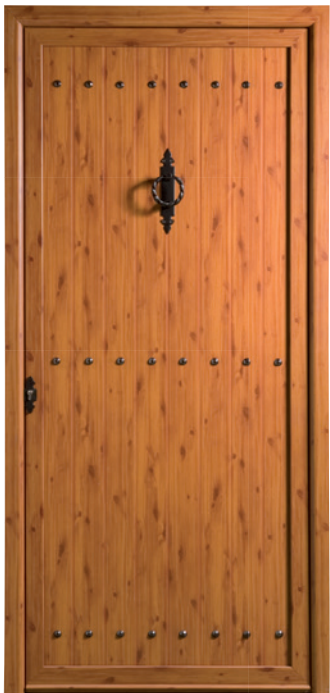
TORRENT
FALLES 2023

A.G. FALLA PARE MENDEZ
Anys

C/. Dels Fornillers, 30
Pol. Ind. Les Valletes
46192 Monserrat (Valencia)
Tel. 96 298 70 46 - Fax 96 298 70 47
administracion@aluminiosdecorativos.com
www.aluminiosdecorativos.com

Festa d'Interés Turístic Autònom de la Comunitat Valenciana, Bé d'Interés Cultural Immaterial i Patrimoni Immaterial de la Humanitat (UNESCO)

Falla Pare Méndez Torrent, falles 2023

El llibret ha participat en la convocatòria dels premis de la Generalitat per a la Promoció de l'Ús del Valencià de l'any 2023.

Este llibret participa en els Premis de les Lletres Falleres.

Aquest llibret ha participat en els Premis al valencià del llibret de l'Oficina de Promoció i Ús del Valencià de l'Ajuntament de Torrent.

© dels textos: els seus autors/es

© de la present edició: A. C. Falla Pare Méndez

Edita:

A. C. Falla Pare Méndez

Depòsit legal:

V-1636-2021

Portada:

Julián Leon Castro

Realització i coordinació:

Mireia Ramón Tordera

Contingut infantil:

Nuria Gonzalez Romero, Pilar Carratalà Pascual

Publicitat:

Esther Peris Roig i Maria Fernández Aracil

Col·laboració i Tema Cultural:

Salvador Ciscar Juan

Explicació de les falles:

Jose Miguel Martínez Castelló

Impressió:

www.samarucsg.es

Amb la col·laboració:

Sumari

Pròleg	pàg.5
Salutació del Regidor de festes	pàg.6
Salutació de la Presidenta	pàg.8
Junta Directiva	pàg.9
Salutació de la FMI	pàg.10
Entrevista FMI	pàg.12
Els nouvinguts	pàg.15
Comissió infantil	pàg.16
Falla i explicació de la falla	pàg.18
Tema cultural infantil, Les primeres vegades	pàg.22
Rondalla infantil	pàg.31
Sopa de lletres	pàg.33
Acomiadament FMI 2022	pàg.34
Acomiadant el 2022	pàg.35
Rebem el 2023 amb les piles carregades!	pàg.38
Salutació de la FM	pàg.42
Entrevista FM	pàg.44
Comissió gran	pàg.47
Falla i explicació de la falla	pàg.52
Tema cultural l'Exposició Regional de 1909	pàg.56
Acomiadament FM 2022	pàg.70
Acomiadant el 2022	pàg.71
Rebem el 2023 amb les piles carregades!	pàg.74
Recompenses	pàg.78
50 Anys d'història	pàg.80
50 Anys al Granerer	pàg.128
Actes de celebració dels nostres 50 anys	pàg.146
Curiositats de la nostra història	pàg.152
Benvolguda Tia Pepica	pàg.154
Els himnes	pàg.155
Programació de festejos.	Pàg.156
Publicitat	pàg.157

Pròleg

La popular festa de les falles, tan arrelada a València i que tan gràficament retrata el seu caràcter, sempre noble i definit, el mateix propens a la sàtira i a la burla com prompte generós per a la benevolència i l'heroisme, és sens dubte el costum més típic entre tots i en el qual millor s'exterioritzen les genialitats del poble, ben mostrades en quantes manifestacions d'alegria s'han celebrat durant la seua història, on queda bé palesa l'enginy, i art i bon gust dels valencians per a fer més grates i famoses les seues festes, en les quals no va faltar mai el foc, com a element de gatzara i exaltació sorollosa.

La paraula falla pertany a la parla valenciana i significa foguera, porció de matèries combustibles que, enceses, alcen molta flama. I al costat d'ella el sentiment per aquesta gran festa...

Benvinguts a la millor festa del món, benvinguts a la nostra història, i sobretot benvinguts a la nostra falla!

Feliç 50 aniversari!!

Des d'aquestes pàgines del llibret, volem agrair a totes les persones que amb la seua història, vivències i fotografies han volgut participar en aquesta gran labor, gràcies a la qual hem pogut conèixer les nostres arrels i la nostra història.

5

FALLA DEL
CARRER
CAMBRILS

Les falles de Torrent celebrem el centenari del primer esbós conservat d'una falla de Torrent.
Centenari falla Carrer Cambrils 1923-2023.

José Pascual Martínez Climent

6

Cinquanta anys de Falles al carrer de Pila. Cinquanta anys d'un sentiment arrelat a un carrer, a un casal, al cantó de la Foïeta. Un sentiment de la gent que ha fet història: Vosaltres, falleres i fallers de Pare Méndez, història viva de les falles de Torrent.

Primer que res, fer-vos saber que es un honor i un goig per a mi *estar* a aquest llibre d'aniversari. Una falla a la que em sent unit pel fil de la nostàlgia, de aventures, família, amics.

I d'altra banda, només tinc paraules d'agraïment a la vostra comissió i a la vostra Presidenta, Pilar. Una Presidenta admirable. Exemple de diàleg, gestió, convivència i amor a les falles i que ens va deixar bocabadats el dia del vostre aniversari.

De veres que em vaig emocionar. I tot a partir d'un acte senzill d'homenatge, d'imatges i somnis. Un cant a la vida, més que de la Falla, de la seua gent. Amb noms i cognoms. A tota la gent que des de fa cinquanta anys ha sacrificat hores de família, ha patit son, ha anat comerç per comerç demanant recolzament, ha vibrat en cada presentació, ha plorat en cada ofrena, en cada cremà. Cinquanta voltes.

A alguns dels noms propis que han construït aquest llegat, son llegenda de la vostra falla. Com Pepe *el forner*, Paco *el de la Rata*, Ángel González, Alfredo Ros, el tio Pepe, Antonio Soriano, Manolo, Julio, Salvador, Jose *el poli*, Santi, Jose *el gamba*, José Luis *el bou*, Felipe, i ara, Pilar, que sempre serà *la presidenta de l'aniversari*.

Si jo em vaig commoure.. ¡Com seria per a vosaltres!, que dugueu baix de la pell cada any, cada fallera, cada remat central, cada president...

Deia la presidenta que vosaltres compteu els anys de falla per les falleres majors: "*l'any de fulanita, l'any de menganita...*". ¡Com de bonico seria vore-les desfilar –sobrecollides, atzarades, orgullosos- a les 46 falleres majors i quaranta i pico infantils! Encara que no totes van estar,

sí estigueren totes les que son. I de manera especial, dos d'elles: Patri i a Mireia, que a més de falleres majors de Pare Méndez, van ser falleres majors de Torrent (*"Eixos anys, en Pare Méndez, els comptem dobles"*). Patri, benvolguda companya i amiga, i Mireia, són i seran sempre història de la vostra història. Record, símbol i orgull de pertinença a una tribu, a una família.

7

Una família que ha tingut, com totes les famílies, llums i ombres. Patiment, dolor, angoixa.. I molta felicitat.. però que tot ha valgut la pena, sense dubte. Des de fora, l'admiració per lo que heu fet, I que, probablement, no valoreu el suficient.

Perquè no sabeu quant de valor té la vostra tasca per a vertebrar, educar i teixir les relacions socials, personals, familiars, d'un barri, d'un poble. El meu millor desig perquè continueu cosint i sobre-filant cada rialla, cada tro de bac, cada cassalla, cada reunió fins les tantes de la matinà, cada assaig de teatre per a despertar la curiositat dels xiquets per la cultura... o per definir-ho en una imatge: En cada crit i cada llàgrima per aquells ninots navegant, carrer de Pila avall, esta la llavor de les milers i milers d'històries que componen una gran Història: la vostra.

Feliç cinquanta aniversari, enhorabona, i que ho gaudiu de l'any i de la vida,

¡Visca la Falla Pare Méndez i visquen Les Falles de Torrent!.

J.Pascual Martínez Climent
Regidor àrea ciutadania
festes, falles i participació ciutadana

Salutació de la presidenta Pilar Carratalà Pascual

Estimats fallers i falleres.

Ser Presidenta de la Falla del carrer de Pare Méndez, em dona la possibilitat de dirigir-me a vosaltres des d'aquesta pàgina.

Aquest any estem de celebració. 50 anys de Falla. Cinquanta anys de treball incansable de moltes persones.

Com sabeu, ja hem celebrat algun acte i, gràcies a tots, han estat molt ben rebuts. I eixe èxit, ens ha animat a preparar algunes cosetes mes, que esperem que vos agraden.

Aprofite l'oportunitat per a convidar-vos a participar.

Vull donar les gràcies a totes les persones que estan implicades en la preparació d'aquestes activitats, són aquells que passen del "tinc una idea" a viure-la.

Volem que siga un any d'ESPECIAL.

També des d'ací, vull agrair a M Creu i Miriam, el compromís adquirit en la falla en un any com aquest.

Alegria, il·lusió, ganes de falla, ganes de viure falles, són els adjectius que cal posar-los.

Treballem perquè siga un any inoblidable per a elles.

Soles desitge un bon any per a tots, en tots els sentits. Perquè si en el personal estem bé, la falla anirà a soles.

Després del que hem passat, ens mereixem un millor any faller. I, estic segura, que tots junts així serà.

Bones falles a tots!!!!

Visca la Falla Pare Méndez.

Junta directiva

PRESIDENTA:

PILAR CARRATALÁ PASCUAL

VICEPRESIDENT 1R:

JOSÉ SANZ RAMOS

VICEPRESIDENT 2N:

JOSÉ DE AMO MARQUEZ

VICEPRESIDENT 3R:

JAIME RÚA ALVAREZ

SECRETARI:

JAVI PLANELLS GÓMEZ-LOBO

VICESECRETÀRIA:

ESTHER PERIS ROIG

TRESORERA:

MÓNICA MERCHANT CASTILLO

COMPTADORA:

ROSA ORTI FERNÁNDEZ

LOTERA:

LUISA SENA IGLESIAS

DELEGADA CULTURA:

MIREIA RAMÓN TORDERA

DELEGADA INFANTILS:

LAURA PORRAS GÓMEZ

DELEGACIÓ DE SECCIÓ FEMENINA:

MARÍA FERNÁNDEZ ARACIL I NURIA SILLA TEJERO

DELEGACIÓ DE FESTEJOS:

ISMAEL CASES BENITO

PAULA DE GRÁCIA TENDERO

ALEJANDRO SILLA TEJERO

CASALETER:

JAVIER MARCHANTE LINARES

Salutació de la fallera major infantil **M. Cruz Peris Villa**

Hola, fallers i falleres d'aquesta comissió!

Hem estat dos anys sense les nostres falles al cent per cent. Però per fi les nostres falles arriben amb més flama que mai, més units i més emocionats.

Ens esperen unes falles amb aventures, risses, ploreres i un muntó de sensacions i emocions, que mai seran oblidades, i es gravaran a foc als nostres cors.

Som una falla grandíssima i meravellosa i estic molt agraïda de ser la vostra fallera major infantil.

Moltes gràcies i vos desitge unes bones falles.

Per a acomiadar-me vull donar les gràcies a les meues companyes de viatge, Miriam i Pilar, gràcies pel que ja hem viscut i pel que anem a viure.

Només em queda dir-vos que, #socdeparemendez i a passar-ho bé!!

M. Cruz Peris Villa

foto estudio toni

M. Cruz Perís Vïlla

Nom complet:
Mª Cruz Peris Villa

Edat:
12

Un somni:
El meu somni era ser fallera major infantil, però hui dia ja l'he complit. Ara em queda un altre somni que és aplegar a treballar del que m'agradaria.

Un moment del dia:
La vesprada, perquè puc eixir a jugar i fer moltes coses.

Una olor:
Les roses i la pólvora. Les roses me recorden a la meua iaia i la pólvora me pareix una olor fascinant.

Una cançó:
Mi estrella Blanca.

Un número:
El 12, que és el que porte al futbol en la meua samarreta, o el 28 del dia que vaig nàixer.

El teu color:

Blanc perquè és un color que representa tot. Tu veus un núvol blanc y penses que podria ser una flor o qualsevol cosa.

El teu menjar favorit:

Pasta amb tomata o nata.

El teu amulet de la sort:

Un xicotet monigot que me vaig comprar y me dona sort i uns pols que son de hada y guarde amb aplegi.

Des de quan eres fallera?

Des que vaig nàixer, però vaig ser d'altura falla, però gràcies a la meua germana vaig aplegar ací, a la falla que és la que represente.

Qui et va animar a apuntar-te a la falla?

La meua germana que volia anar amb les amigues, i per això hui estic ací.

Què vas sentir en ser nomenada fallera major infantil?

Vaig sentir-me com si estiguera en un món irreal, mai haguera ho haguera imaginat.

Què esperes del 50 aniversari?

Que siga un de molts aniversaris i que siga un any per a no oblidar.

Què ens pots dir de la teua fallera major?

Ja la coneixia per la meua germana i se que va a ser la millor companyera per aquest any.

Què són les falles per a tu?

Una festa, tradició, alegria per als carrers una flama inapagable, les falles ho són tot.

Què és el que més t'agrada d'elles?

Vestirme de fallera i sobretot traques castells masclet.

Quin és l'acte que esperes amb més il·lusió?

La presentació perquè estrene el vestit i ficaré la banda a les meues amigues, i de segur ploraré.

A més que la banda me la donara la meua amiga Andrea!

Què destacades de la falla Pare Méndez?

És una falla que té tanta unió que ha fet famílies, per això mai ens separarem!

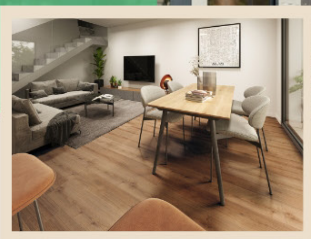
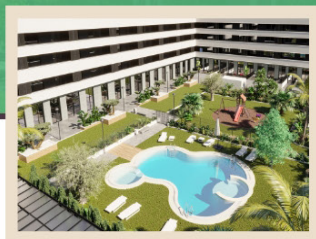

En Venta

desde

221.900€

**OBRAS
INICIADAS**

VEDAT - TORRENT
ubicación exclusiva

 677 11 93 57

Características

- ☒ Piscina
- ☒ Parque infantil
- ☒ Jardín
- ☒ 2 y 3 Habitaciones
- ☒ Suelo radiante
- ☒ Eficiencia energética "A"

La manera inteligente
de vender o comprar tu casa

Els nouvinguts

Alex
Garrigues
Sáez

Leo
Sanchís
Esteve

Olíver
Arce
Navarro

Rodrigo
Palencia
Fernández

Jímena
Mantas
Escriba

Mireia
Cerezo
Peris

15

Tiago
López
Montón

COGNOMS	NOM	RECOMPENSA
MERCHANT HERRERO	ANDREA	FALLERA MAJOR INFANTIL 2022
ALEJANDRO CORREA	XAVIER	
ALOS SILLA	JORGE	2022-DIS.ARGENT
ALPERA MARQUEZ	CARLA	
ANDREU VAREA	VICTOR	2021-DIS.ARGENT
ARCE NAVARRO	DANI	
ARCE NAVARRO	OLIVER	
CEBRIAN ACEVEDO	LUCIA	
CEREZO PERIS	MIREIA	
CHINER MAZUEÑO	ASHLEY	
CHINILLACH FERNÁNDEZ	ALEX	2022-DIS.OR
CLEMENTE SEVILLA	INES	
CUESTA BALAGUER	MARIA ALEXANDRA	
CUESTA BALAGUER	MARIO	
DE LA ROSA ESCRIVÁ	ALBA	2022-DIS.ARGENT
DE LA ROSA MARTÍNEZ	MARTINA	
DE LA ROSA MARTÍNEZ	MARIA	2020-DIS.ARGENT
DEL CAMPO VILANOVA	LUCIA	
DEL TORO NOGUERA	XAVI	
DEL TORO NOGUERA	NOA	
DEL TORO OLTRA	ERIC	
FAJARDO GIJARRO	SARA	
FERNANDEZ ROMANILLOS	HUGO	
FERNANDEZ ROMANILLOS	CARLA	
GALAN NOGUERA	DAVID	2020-DIS.OR
GALAN NOGUERA	FCO JAVIER	2020-DIS.ARGENT
GALLEGO IBAÑEZ	MARIA	
GALLENT COLOMER	EMMA	
GANDIA MÁS	PAULA	
GARIJO MANCHÓN	ALBA	
GARIJO MANCHÓN	SARA	2022-DIS.ARGENT
GARRIGUES SAEZ	NICO	
GARRIGUES SAEZ	ALEJANDRO	
GOMEZ IBAÑEZ	MARIA	2022-DIS.OR
HALCON TALAYA	CLAUDIA	
LÓPEZ MONTON	TIARA	

Comissió infantil

COGNOMS	NOM	RECOMPENSA
LÓPEZ MONTON	TIAGO	
LÓPEZ RAMÓN	ALEIX	2020-DIS.ARGENT
LÓPEZ TORRIJOS	PAU	
LÓPEZ TORRIJOS	CRISTINA	2022-DIS.OR
MAGDALENA VILLA	MARINA	
MAGDALENA VILLA	AITANA	
MANTAS ESCRIVA	JIMENA	
MARTÍNEZ NAVARRO	ANA	2019-DIS.ARGENT
MARTÍNEZ NAVARRO	NATALIA	2020-DIS.ARGENT
MATEO ROYO	JAVIER	
MEDINA TURÉGANO	NOA	
MIQUEL DEL TORO	VEGA	2022-DIS.OR
MOMPARLER SAEZ	OLIVIA	2019-DIS.OR
MOMPARLER SAEZ	JIMENA	2019-DIS.ARGENT
MUÑOZ GONZÁLEZ	MARTA	2022-DIS.ARGENT
NAVARRO SANZ	LUCAS	
PAGUES LOPEZ	MARC	
PALAO MUÑOZ	LUCIA	
PALENCIA FERNÁNDEZ	RODRIGO	
PEINADO SILLA	LUCAS	
PEINADO SILLA	ALEX	
PEÑA ROS	ALMA	
PERIS VILLA	MCRUZ	2021-DIS.ARGENT
PERPIÑA SAUCEDO	VERA	2019-DIS.OR
PERPIÑA SAUCEDO	MATEO	
PLANELLS ORTÍ	MATEO	
RAMIREZ CABRELLES	JUDHIT	
RAMIREZ CABRELLES	SUSANA	
RIO GONZALEZ	ALMA	
SANCHIS ALCOVER	JULIA	
SANCHIS ESTEVE	LIDIA	
SANCHIS ESTEVE	LEO	
SANZ MERCHANT	CHLOE	
SANZ MERCHANT	CARLOTA	2020-DIS.ARGENT
SUAY CERVERÁ	GUILLEM	
TOLOSA CORNEJO	VEGA	
TOLOSA CORNEJO	ENZO	
VILLALBA MAS	LUIS	

Exposició de 1909
Lema falla infantil 2023
Artista: Daní Barea

Figura central: El Bufó amb les lletres que titula el lema de la falla.

L'exposició de 1909 va transformar la vida d'una ciutat en una manera de sentir el món la festa d'una forma diferent i única. No oblidem mai la magnitud de les Falles. Juntament amb els carnestoltes de Rio de Janeiro, estem davant la festa més important i internacional. Solem oblidar-ho, però aquesta grandesa ha sigut possible per aqueixa primera pedra que va significar aquella exposició el títol de la qual deia: La primera vegada. Ací es van mostrar invents i assoliments que mai s'havien realitzat.

Per això, la nostra Falla vol que, no sols la Comissió, sinó que Torrent, València i el món siguen conscients del que l'exposició de 1909 va arribar a possibilitar. El seu lema, la seua frase, la seua carta de presentació...

LA PRIMERA VEGADA. Que rellevant són aqueixes primeres vegades que es graven a foc en la retina de la nostra vida, marcant un abans i un després. També, és clar, en la nostra Falla.

Et recordes quan va ser la primera vegada que vas entrar a formar part de la teua Falla? Recordes la primera vegada que vas plorar en contemplar a la Verge? Recordes la primera vegada que algun dels teus fills et va agafar de la mà per a anar a la Falla, al casal, a alguna festa que se celebrava? Et recordes d'aqueixes persones que van anar cap a l'eternitat i vas sentir la seua absència en la setmana fallera? Et recordes d'aqueixes primeres vegades en la Falla que fan de la teua pertinença a aquesta comissió una cosa perpètua i diferent de la resta de coses que et passen i vius?

No obstant això, la vinculació que tenim amb la Falla no és una cosa tancada, exclusiu, només per als de dins. Les Falles són el que són, perquè van fer un salt històric gràcies a 1909. Les festes josefines són conegudes, precisament, per la qual cosa va significar aquella exposició La primera vegada.

Escena 1: el xiquet en el tobogan.

En aquesta escena es representa la primera vegada que es van presentar unes escales mecàniques a Espanya i es va mostrar la Muntanya Russa més alta d'Europa. L'anomenada cinta transportadora o "Tapis Roulant", tenia un 1 metre d'ample per 25 de llarg i s'elevava fins a una altura de cinc metres, disposant a més d'una barana envidrada i una coberta amb tendal per a protegir dels llamps del sol o de la pluja. Va ser sens dubte una de les atraccions, i novetats, més destacades d'aquella Exposició.

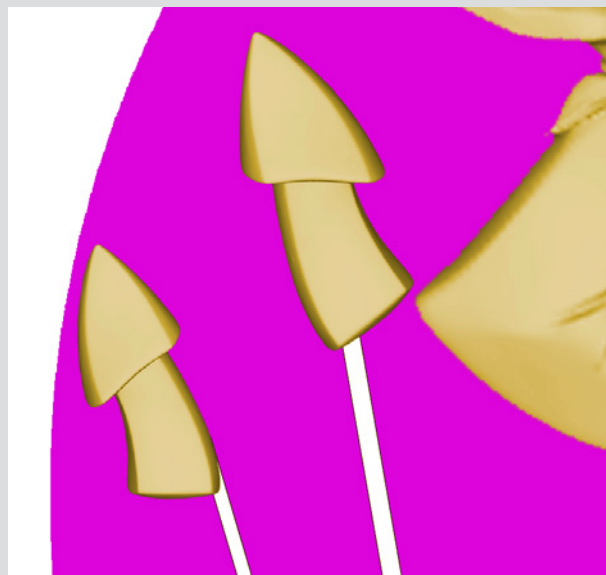
Escena 2 : els instruments humanitzats.

Aquesta escena ens mostra la primera vegada de l'himne de València. Ara bé, en aqueixa exposició va passar el més extraordinari. Va ser la primera vegada que es va sentir l'Himne de la Comunitat Valenciana. Aqueix himne que ens estarrufa la pell; aqueix himne que ens fa posar-nos en peu; aqueix himne que respectem i estimem; aqueix himne que té el poder que persones diferents

canten compungits pel mateix sentiment de valenciania; aqueix himne que ens fa mirar a l'horitzó carregat d'esperança per a construir un avenir en pau i fratern. Tot això és el que ha definit a la nostra Falla, des dels nostres límits i profunda humilitat, una Falla de barri, de persones treballadores que han patit els desficacis de les crisis econòmiques i socials que hem viscut, però sempre s'han superat des d'aqueixa lògica inexpugnable de la unió i el bé comú. Maximiliano Thous no sols va escriure un himne, va compondre tot un llegat d'un poble, la sàvia de les gentes senzilles que, malgrat tot, celebren la vida amb tots els seus angles cecs: "Tots a una veu, germans vingueu"

Escena 3: carcasses i focs artificials.

Aquesta escena ens representa el primer concurs de focs artificials. En el segle XVI, es forma el primer gremi de polvoristes (antecessors dels pirotècnics) de la ciutat, que serien els encarregats de la pirotècnia en el moment.

Escena 4 : obrer amb llambordes.

Aquesta escena ens mostra com un obrer té a les seues mans les llambordes que van omplint els carrers de la ciutat.

Ja coneguda l'energia elèctrica derivada dels salts d'aigua, al llarg de la segona meitat del segle XIX, es van iniciar contactes per part de l'Ajuntament de València, amb la companyia Hidroelèctrica Espanyola per a il·luminar els aparadors i les botigues amb el gran avanç tecnològic. Això permet continuar millorant els carrers omplint-se de llambordes per a facilitar el pas de persones, animals i carros. Una revolució més que al costat de la utilització per primera vegada del formigó farien de la ciutat de València una ciutat més elegant.

En el primer quart del segle XIX, es va iniciar l'etapa moderna de la pirotècnia amb el francès Chartier. Qui va iniciar l'ús de nous agents químics, com el clorat de potassa i nitrat d'estronciana, en les composicions dels focs artificials.

Hui dia són molts pirotècnics els que amb les seues tècniques més modernes ens sorprenen cada any a la ciutat de València durant els dies previs i com no els dies de falles. La llum, el color, i el soroll atrauen cada vegada a més gent que vol sentir el que els valencians sentim en escoltar una mascletà i ens impulsa a una explosió en forma d'aplaudiments.

Les Primeres Vegades.

22

L'exposició Regional de València de 1.909, va significar per a la ciutat obrir-se al món. Impulsada per l'Ateneu Mercantil i més pel seu President Don Tomás Trenor Palavicino.

Aquest ambiciós projecte, va significar créixer i mostrar el potencial de la ciutat.

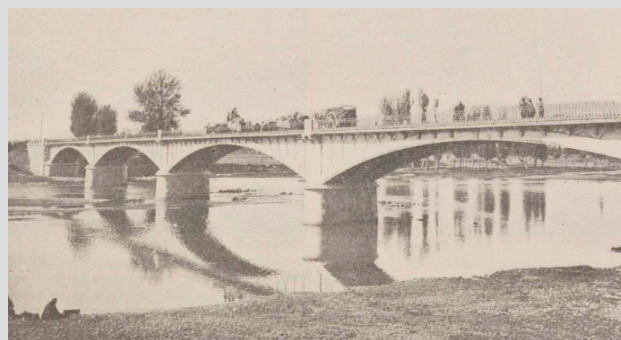
Aquell any, el Cap i Casal s'obri al món per a mostrar els avanços reeixits en tots els àmbits.

Se la coneix com l'Exposició de les Primeres Vegades.

Ja en inici, l'aspecte de la ciutat va canviar, va ser el principi de la construcció dels edificis d'estil modernista que tant caracteritza la ciutat.

L'empedrat de tot el centre, l'enllumenat amb energia elèctrica. Només aquests fites ja justificarien Les Primeres Vegades, però va haver-hi més.

Primera Vegada que es va utilitzar el formigó armat per a la construcció.

Primera Vegada que es va escoltar l'Himne De la Comunitat.

Primer Concurs de Bellesa.

Primer Concurs Internacional de Pirotècnia.

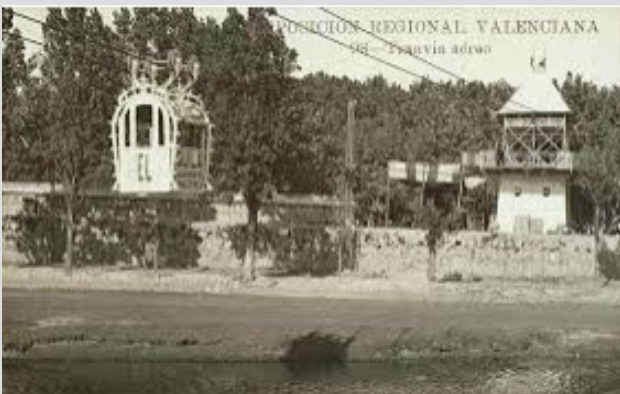
Primer Vol motoritzat.

Inauguració de l'Asil de Lactància.

Primer Tramvia Aeri.

Primera escala mecànica d'Espanya.

Primer Enllumenat públic elèctric.

Muntanya Russa més alta d'Europa.

Primer tramvia aerí

Amb la finalitat de traslladar passatgers de manera còmoda, d'una riba del riu Túria a l'altra, i estudiat el projecte de l'Enginyer Don Luis Gil Subiela, el febrer de 1909, el Comité de l'Exposició va donar els permisos necessaris per a la construcció del Primer Tramvia Aerí.

Per a l'efecte l'enginyer anglés Steweson, va construir dues torres d'11 metres d'altura, connectades per dos cables del millor acer anglés que permetien passar d'una riba a una altra, les cabines amb passatgers.

Va ser el primer telefèric amb moviment alternatiu en els dos sentits, una cabina anava i l'altra tornava.

Recorria una distància de 185 metres sobre el riu. Entre el Pla del Remei i L'Albereda.

Va entrar en servei el 23 de juliol de 1909, amb un preu del passatge de 0,25 pessetes, el viatge d'anada i volta a 0,40 pessetes i un bo de 10 viatges, de 2 pessetes.

Escala mecànica

L'exposició va acollir la que seria "la primera escala mecànica d'Espanya, i per consegüent de València" (alguna cosa que hui a penes donem importància però que en aquell any va ser tot un avanç tecnològic).

Aquell "Tapis Roulant", nom amb el qual va ser batejat anys abans en la seua patent com es pot observar en la fotografia, era una espècie de cinta mecànica que es va instal·lar en el lateral dret del Palau d'Indústries (el que és l'actual edifici conegut com a "Tabacalera", instal·lada aquesta escala en l'actual carrer del Naturalista Rafael Cisternas), i que servia perquè les persones pogueren pujar al primer pis del recinte conegut com a Palacu d'Indústries per el "mòdic preu" de deu cèntims.

L'emplaçament actual, on antigament va estar disposada l'escala, no disposa de les reixes en els finestrals que apareixen a la foto de 1909, ja que aquestes van ser llevades en la «polèmica» obra que va haver-hi fa anys.

Aquella preciositat, que es va veure per primera vegada a València, va anar gràcies al seu promotor, l'empresari José Ramón Condesa. I que aquest nom fora francès tenia un motiu. Per a això cal remuntar-se a l'inici i naixement d'aquestes a l'altre costat del toll, a Amèrica. Tot naix d'un tal Jesse W. Ren, home que va patentar en 1892 una "escala mecànica" per a desplaçaments, inclinades, i que va presentar en 1896 en Coney Island, un parc temàtic de Nova York. Durant aqueixes mateixes dates, George H. Wheeler va patentar una "millorada" escala amb uns passamans mòbils i esglaons plans, encara que mai va arribar a instal·lar-la en cap lloc. Va ser en 1898 quan Charles D. Seeberger va comprar la patent de Wheeler i es va anar a treballar a Otis Elevator Company en 1899. Aquesta unió va produir que es duguera a terme "la primera escala mòbil amb esglaons" (plana

en aquest cas i no inclinades com les de Ren), i que curiosament va guanyar el primer premi en l'Exposició Universal de París en 1900. I es ací, quan en vista d'aquella exposició, es produiria anys més tard l'anomenat "Tapis Roulant" (clarament palés d'origen francès).

Cal dir que, encara que és considerada com la primera escala mecànica del nostre país, aquell cartell que denominava a aquella cinta com "Tapis Roulant" li acompanyava la paraula "ascensor", a més del número de patent.

L'anomenada cinta transportadora o "Tapis Roulant", tenia un 1 metre d'ample per 25 de llarg i s'elevava fins a una altura de cinc metres, disposant a més d'una barana envidrada i una coberta amb tendal per a protegir dels llamps del sol o de la pluja. Va ser sens dubte una de les atraccions, i novetats, més destacades d'aquella Exposició de la qual queden hui molt poques restes, sent la majoria d'aquests esdeveniments plasmats en fotografies i notes de premsa de l'època.

Enllumenat públic

En 1.771, sota l'administració borbònica, s'estableix el primer enllumenat públic a la ciutat de València. Es van instal·lar 2.850 fanals d'oli vegetal pels seus carrers.

Amb la finalitat de modernitzar-se, en 1.844, es van substituir els fanals d'oli per fanals de gas d'hulla. Il·luminant-se per primera vegada amb aquest material La Glorieta.

Ja coneguda l'energia elèctrica derivada dels salts d'aigua, al llarg de la segona meitat del segle XIX, es van iniciar contactes per part de l'Ajuntament de València, amb la companyia Hidroelèctrica Espanyola per a il·luminar els aparadors i les botigues amb el gran avanç tecnològic.

En 1.908, l'Ajuntament va signar un gran contracte de subministrament elèctric per a l'enllumenat públic, que significava canviar els fanals de gas per fanals elèctrics.

Va fer la transformació la companyia Hidroelèctrica Espanyola valent-se de la distribuïdora Electra Valenciana per a materialitzar el contracte de l'Enllumenat de la Ciutat de València. Per a això s'utilitzava el 90% de la producció a enllumenat públic i el 10% al subministrament privat.

Així, es va convertir València en la tercera ciutat espanyola a il·luminar els seus carrers amb energia elèctrica, després de Barcelona, que va ser la primera, i Madrid.

Primer vol a motor d'Espanya

Juan Olivert Serra, Jove valencià de 20 anys, nascut en 1.888 a Cullera, va ser el primer a emular la gesta dels germans Wright.

Per a això, va construir el biplà a partir dels dissenys del professor Gaspar Brunet Viadera.

L'aparell va estar pràcticament construït en 1.909 i es va exposar en l'Exposició Regional, mancant dos detalls: el motor i l'hèlice. Mecanismes que no s'havien pogut instal·lar per falta de pressupost.

Als pocs dies de conèixer-se el contratemps, l'Ajuntament de València en ple, va concedir 20 o 25.000 pessetes per a la compra del motor i l'hèlice.

Es va desmuntar l'aparell en peces, i es van traslladar amb tren a les instal·lacions de la caserna militar de Paterna, per a realitzar allí les primeres proves.

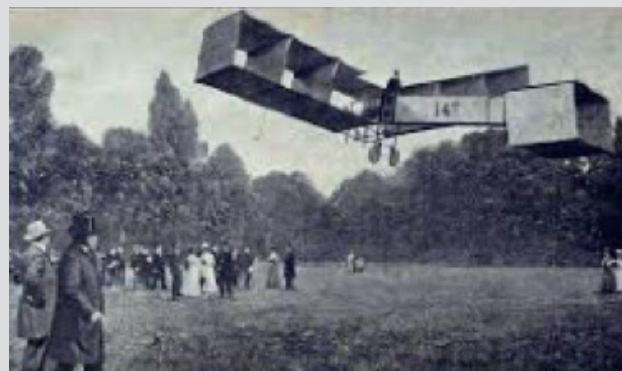
Després d'assemblar les peces i muntar l'aparat, Oliver se'n va pujar a bord, es va asseure en el seient de vímet, va arrancar el motor i l'artefacte va començar a moure's.

Després de diversos retocs i proves, es va tornar a intentar. Va volar uns 40 metres a uns 50cm d'altura. Ho va aconseguir. Per a no atropellar al públic que presenciava l'esdeveniment, va intentar un viratge que no va poder realitzar donat el rudimentari de l'invent, i va acabar en una rasa.

El primer vol a motor s'havia completat. Juan Olivert, sobrenomenat a Cullera com "el Volaoret", mai va tornar a volar. Va morir en 1.949.

L'aparell va ser cedit per Brunet a la 1a Exposició Aeronàutica de Barcelona, i el motor i l'hèlice li'ls va guardar l'Ajuntament de València.

Primer concurs de bellesa

Francesc Jesús Hernández, és l'autor de "roses fines". Assaig que va obtindre el premi "Josep Vicent Marqués", en el qual es compta la biografia de les guanyadores del quasi oblidat Concurs de Bellesa de l'Exposició Regional de 1.909.

En la portada del llibre, es contempla a les sis guanyadores en una carrossa camí a la Primera Batalla de Flors.

Aquest concurs, és considerat com l'antecedent de l'elecció de les FFMMV.

Van ser sis les guanyadores, encara que amb un mètode d'elecció molt controvertit, molt condicionat. Manipulat pels organitzadors.

Les guanyadores, van ser:

Rosa de la Figuera de la Truja (1.892-1.969). La guanyadora.

Va aconseguir en el concurs 5.000 pessetes, "potser l'única remuneració que la noble dama va guanyar per si mateixa en la seua vida", segons Hernández. Casada amb Isidoro Pons Bofill, empresari, va viatjar a Nova York per a, posteriorment, instal·lar-se a Barcelona, on va morir als 77 anys.

Inés Sanchis Más (1.891-1.974). Segona en el certamen.

L'única valencià parlant, d'Aldaia. Se li va dedicar una cançó popular i es va dir d'ella "que era una llauradora de classe extra".

Joaquina Saavedra Fontés (1.890-1.959). Tercer lloc.

Era de sang noble, com la primera. Casada amb el primogènit del marquès de Torre Pacheco. Va viure com a noble va tindre cinc fills i va morir en el part de la cinquena filla.

Rosita Rodrigo (1.891-1.959). La quarta i més coneguda.

Va ser amant d'Alfons XIII, i va ser la modele triada per a la icona que corona l'estàtua de Teodoro Llorente, fundador de Les Províncies.

Coneguda de Carlos Gardel i Federico García Lorca, va treballar a Nova York i l'Argentina. Va acabar els seus dies en la pobresa.

Angeles Soler Miguel (1.889-1.979). La cinquena guanyadora.

Filla d'uns dels fundadors de l'Ateneu. Va deixar al seu nuvi formal, per a convertir-se en l'amant del periodista Félix Azzati (mà dreta de Blasco Ibañez), amb qui va tindre dues filles.

Una d'elles Pilar Soler, coneguda líder comunista i feminista. La seua altra filla, Angeles, es va casar amb Carlos Checa. Va emigrar a Mèxic després de ser empresonada al final de la Guerra Civil.

Mª Soledad Cistellys Gómez (1.888- 1.975)
Sisé lloc.

A penes se sap d'ella, llevat que es va casar amb un empresari i va emigrar a Portugal. On va viure fins que va tornar a Espanya per a establir-se a Madrid, fins a la seua mort.

Primer concurs internacional de pirotècnia

En el Llibre del Fets, ja llegim que la pirotècnia hi havia arribat a València per l'any 1.238.

En el segle XVI, es forma el primer gremi de polvoristes (antecessors dels pirotècnics) de la ciutat, que serien els encarregats de la pirotècnia en el moment.

A partir de 1.714, en tota la regió i després de la celebració de les misses majors de les festes patronals dels pobles, es plantaven les traques per a ser disparades: 7 en Toc de Deu, i la resta en finalitzar la missa.

En 1.830, arriba el color amb els pirotècnics italians.

Estronci per al roig, Bari per al verd, Coure per al blau, Sodi per al groc i es comença a utilitzar el Clorat potàssic per a donar més lluentor.

En el primer quart del segle XIX, es va iniciar l'etapa moderna de la pirotècnia amb el francès Chartier. Qui va iniciar l'ús de nous agents químics, com el clorat de potassa i nitrat de estronciana, en les composicions dels focs artificials.

Segons Don Luis Oria, enginyer de mines i Professor de l'Aula Major de la Universitat Jaume I, "Les mascletades prèvies al dia de Sant Josep, tenen el seu origen en l'Exposició Regional de 1.909."

Es van realitzar concursos Internacionals de focs aeris i castells durant 18 dies i , amb caràcter nacional, concursos de traques.

NOTA: De Torrent, van participar tres famílies de renom en el sector: Jericó, Parra i Miguel "el Cafís"

Bibliografia

<https://www.valenciabonita.es/2016/04/05/la-primera-escalera-mecanica-de-espana-estuvo-en-valencia/>

Rondalla infantil Les primeres vegades.

En una caseta blanca, als afores de la ciutat, vivia amb la seua mama i el seu papa Dora, una xiqueta de 5 anys.

Feia molta calor, començaven les vacances d'estiu, i tots els xiquets estaven molt contents, tots menys Dora.

I és que a ella tot li feia por; li feia por nadar en la mar, li feia por muntar amb bicicleta, li feia por la foscor de la nit, li feia por viatjar a una altra ciutat... I ho passava realment malament.

Cada vegada que havia d'enfrontar-se a una nova situació per primera vegada, li suaven les palmes de les mans, li feia mal la panxa, li tremolaven els genolls i li picava el nas. En fi, tot un malson.

Blanca, la mama de Dora, estava preocupada, no li agradava veure a la seua filla tan trista, llavors li va dir;

- Mira filla, aquest serà el teu amulet.- i de la seua butxaca trau un penjoll amb la forma d'un cor.

- T'ho prestaré fins que les teues pors desapareguen i ja no el necessites.

Li aparta amb compte el pèl, li ho va penjar al coll i continua dient-li.

- Cada vegada que tingues por de fer alguna cosa, agarra el cor amb les dues mans i crida tres vegades... ¡¡JO PUC, JO PUC, JO PUC!!

Dora va assentir amb el cap, va agafar fortament el penjoll amb les dues mans i somrient a la seua mama va cridar

- JO PUC, JO PUC, JO PUC!!

Amb les vacances ja començades, arriba el dia de visitar als seus avis i per a això, haurien de viatjar amb avió.

Ja en l'aeroport i just abans d'enlairar, a Dora li van començar a suar les mans, a fer mal la panxa, a tremolar les cames i a picar el nas.

Molt angoixada va recordar el que li va dir la seua mare, així que va alçar les mans al coll, va agafar el seu amulet i va cridar;

- JO PUC, JO PUC, JO PUC!!

De sobte un pessigolleig li va recórrer la panxa i en obrir els ulls va veure que, per la finestra de l'avió es podia veure a la gent com si foren formiguetes, les casetes molt xicotetes i fins als núvols

Dora va somriure, i no, no tenia por, al revés, estava contenta mirant el paisatge per la finestra xicoteta, estava gaudint de la seua primera vegada pujada en aquell avió tan gran.

Els dies d'estiu anaven passant i noves aventures van anar sorgint.

Per primera vegada va nadar en la mar, i va descobrir que en ell vivien famílies senceres de peixos.

Per primera vegada va dormir en el bosc, i va descobrir que en la foscor de la nit brillen un milió d'estreles.

I per primera vegada va pujar amb bicicleta, i va anar al cinema, va menjar xinés...

L'estiu arriba a la seua fi, i amb un nou curs escolar, amb nous amics i nova professora.

Dora es va despertar prompte, contenta, nerviosa, il·lusionada... I de sobte, es va adonar que no li suaven les mans, no li feia mal la panxa, no li tremolaven les cames ni tampoc li picava el nas

Només un pessigolleig li va recórrer la panxa, un somriure es dibuixà en el seu rostre i va dir:

- Mama et torne l'amulet, ja no el necessite. Hui és el meu primer dia d'escola i m'ho pense passar genial.!

I és que, a vegades, les primeres vegades poden fer-nos por, fins que descobreixes que, aqueixa por a les primeres vegades, és el que ho fa especial.

Sopa de lletres

Una vegada llegit el conte,
eres capaç de trobar les
paraules amagades?

F	A	M	I	C	S	D	F	R	E	O	P	L
G	Q	E	H	Q	H	D	E	Q	D	F	E	A
J	R	Q	K	F	J	F	G	G	R	R	A	L
E	A	R	L	S	I	R	U	D	J	C	T	N
A	O	F	Ñ	U	L	U	K	W	N	G	J	M
T	A	G	R	K	E	I	L	A	R	N	E	Q
P	V	H	C	L	P	H	L	G	I	E	S	G
M	I	B	F	Ñ	D	B	F	B	J	L	T	O
B	S	A	B	E	F	F	G	W	G	O	R	L
G	P	V	A	Q	G	H	R	O	P	R	E	Ñ
R	T	E	S	T	I	U	S	A	F	T	L	M
J	E	W	P	T	T	Q	A	C	G	N	E	E
E	O	T	L	G	A	R	T	Q	A	Y	S	R
S	L	L	J	F	X	M	R	E	Y	N	M	W
T	B	G	V	C	V	A	U	G	J	L	G	F
G	V	H	A	D	Y	U	O	L	S	X	R	G
D	C	K	R	A	N	N	P	Q	E	T	P	B
A	D	M	E	Y	U	R	T	C	B	T	M	T
S	U	D	O	R	A	U	B	A	Z	T	P	U

DORA
BLANCA
AMULET
AMICS
AVIS
ESTRELES
ESTIU

Acomiadament de la fallera major infantil 2022

Andrea Marchante Herrero

Acomiadament fallera major infantile 2022 Andrea Marchante Herrero.

Falleres i fallers, veïns i amics.

Com veieu el meu llegat etern ha acabat, però això no és motiu de tristesa, ja que donant fi a les falles del 2022 donem principi a les del 2023, un any molt especial per a Miriam i Mª Cruz, les nostres falleres majors del 2023, us desitge que gaudiu del vostre any, viure cada moment intensament, és una experiència meravellosa.

L'any 2022 ha sigut dels millors anys de la meua vida, ha sigut un honor representar a aquesta meravellosa comissió com a fallera major infantil.

Recorde quan em van nomenar fallera major infantil, mai ho oblidaré, però per circumstàncies que tots coneixeu les falles es van anul·lar i tot canvià.

Després vaig tindre l'oportunitat de poder tornar a representar a la meua falla, però aquesta vegada al costat de la meua mare com a fallera major i al costat de Pilar, per fi vam poder gaudir d'una setmana fallera normal.

Us anime a tots a gaudir dels actes que ens té preparats aquest 50 aniversari i brindem tots junts per molts anys més.

Finalment, gràcies, a tots els fallers que heu fet possible aquest somni.

Gràcies per tot.

Soc de Pare Méndez.

Acomiadant el 2022!

Arriba el cap d'any i amb això el compte arrere per a nostres volgudes i anhelades Falles del 2022.

Unes falles amb "normalitat" després de tot l'ocorregut aquests 2 anys arrere.

Per a molts dels nostres xiquets són les seues primeres falles, bé perquè la pandèmia els va impedir gaudir-les o bé perquè la seua curta edat ha impedit saber d'elles abans.

Ells com sempre, gaudeixen al màxim de tot el que els majors preparen amb tanta il·lusió en aquests dies. A més que alguns comencen a prendre contacte amb la nostra amiga "la pólvora", uns altres desitjaven que arribaren falles per a poder tirar petards més grans, i poder gaudir d'aquesta passió només apta per a alguns "valents".

Acomiadant el 2022!

Grans i xicotets corren pels carrers durant el dia, ballen al ritme de la música i entren en alguns jocs “bojos” dels xiquets i xiquetes més grans.

En aquests dies previs han rebut als reis, han escoltat les paraules de la màxima representant dels xiquets a la part alta de la torre, donant-los pas a aquesta meravellosa festa. Han matinat i desfilat orgullosos amb les seues disfresses en

la cavalcada, han acompanyat a la seua fallera major infantil en el dia del seu berenar, i com no, han desfilat pels carrers de Torrent lluint els seus millors vestits per a entregar el seu ram a la verge.

Li han donat moltes voltes al monument, on cadascun ha pensat en el ninot que s'emportaria a casa si li tocara a ell o ella aqueix any. I llavors... arriba el dia de cremar

Acomiadant el 2022!

la falla. No volen que acabe!, s'ho han passat pipa i això de no anar a escola i estar tot el dia jugant és millor.

Tots junts s'agafen de la mà i al costat de la fallera major infantil, canten i donen voltes a la falla en rotlle, mentre aquesta es consumeix pel foc. Es va acabar. L'any que ve més. En uns dies ens estaran preguntant: Quan baixem a la falla?

Perquè sí, perquè les falles es viuen tot l'any i ells ja estan llestos per a començar el 2023!

Rebem el 2023 amb les piles carregades!

Comencem de nou!

Una vegada passats 2 mesos després d'haver passat falles, estem ansiosos per anar de nou al casal, tornar a veure a tots els amics i començar de nou amb l'ambient que tant ens agrada.

Tenim nova fallera major infantil, que alegria!

Comencem aquest nou exercici acudint a l'elecció de les noves màximes representants de les nostres festes en l'Àgora del Parc Central.

Seguim amb la demanà on oficialment es nomena les nostres noves representants del 2023.

Ja en ple estiu i amb la calor que caracteritza el mes de juliol, s'organitza el nostre tradicional sopar i revetla donant per finalitzat el campionat de futbol sala. En ella continuem gaudint com els majors, ballant i jugant al carrer i el casal.

Rebem el 2023 amb les piles carregades!

Passades les vacances anem als concursos culinaris i com no, el nostre, l'arròs de marisc, on fins i tot arribem a exercir de jurat!

De seguida arriba el mes d'octubre, es fa la despenjà de quadres de les falleres majors sortints deixant pas als de les representants de 2023.

També celebrem la festa de la nostra comunitat en el Ranxo, on tenim cita cada any. Allí gaudim molt, fem la nostra

tradicional globotà que els majors ens preparen i també visitem als animals.

Aquest dia acabem esgotats, la majoria dormint de camí a casa, però ens encanta!

A final de mes arriba *Halloween* i tots disfressats recorrem el barri fent truc o tracte i després ens organitzen conta contes i jocs per a passar una vesprada superdivertida.

Rebem el 2023 amb les piles carregades!

Això no para, participem en campionats variis, com a parxís i les bitles, on ens proclamem campions, que dia més emocionant passarem!

Se celebra l'exaltació de la FMIT i allí està la nostra representant, amb els nervis a flor de pell per la il·lusió que té en el començament del seu regnat.

Acudim també al sopar de proclamació de les nostres falleres majors i com no a l'exposició de vestits i la nostra presentació. Allí vivim

moltes sensacions noves, veiem llàgrimes d'alegria i una gran complicitat entre nosaltres, som un equip!

I ara sí que estem llestos, per al compte arrere per a les falles de 2023!

Déjalo en nuestras manos

41

felices fallas
2023

C/Pintor Renau, 32 Bajo - Torrent
96 108 16 60 - 653 59 89 78
maricruzcobo@hotmail.es
www.coboesteticistas.com

f cobo esteticistas @coboesteticistas

Estilismo fallero
Belleza y salud corporal

Déjanos asesorarte y maquillarte,
potenciaremos tu belleza y tu aspecto final
no ocultará tu verdadera personalidad.

- Tratamientos faciales personalizados a partir de diagnóstico facial gratuito.
- Tratamientos corporales (reducción, reafirmación).
- Maquillaje falleras y novia
- Maquillaje social
Cursos de automaquillaje.
- Depilación (cera, eléctrica)
- Fototerapia (laser, foto depilación)
- Pedicura
- Manicura
- Uñas esculpidas
- Masajes drenaje linfático

Salutació de la fallera major **Miriam Martínez Torrijos**

Benvolguts fallers i veïns de la festa fallera.

Des de molt xicoteta he tingut la il·lusió de ser fallera major i aquest any, per fi, el meu somni es fa realitat.

Espere gaudir amb tots vosaltres d'aquest any tan increïble que estic vivint i que el gaudiu tant com estic fent jo.

Vull agrair a les persones que m'acompanyen en cada acte i els fan únics, encara més si cap, que estan sempre al peu del canó fent la falla més gran cada dia i que fan possible que aquest any celebrem el 50 aniversari.

50 anys de germanor i de molt esforç que el celebrem a la mateixa vegada que la tan esperada normalitat.

Donar-li les gràcies també a la meua família per donar-me suport i fer que el meu regnat siga perfecte.

Arriba el moment d'omplir els carrers de música, flors, monuments, acompanyats pels colors de la nostra indumentària i ambientada per l'olor de la pólvora que tant caracteritza la nostra festa fallera.

Vull desitjar-vos unes falles meravelloses, plenes d'emocions i rialles.

La vostra Fallera Major.
Miriam Martínez Torrijos.

Miriam Martínez Torrijos

-Nom complet:

Miriam Martínez Torrijos.

-Edat:

21

-Un somni:

Treballar com a caracteritzadora.

-Un moment del día:

Un capvespre.

-Una olor:

Pólvora

-Una cançó:

“Aire que respiro”.

-Un número:

El 2.

-El teu color:

El rosa.

-El teu menjar favorit:

La pasta.

-El meu amulet de la sort:

Un escapulari del meu iaio.

-¿Des de quan eres fallera?

Des dels 4 anys.

-¿Qui et va animar a apuntar-te a la falla?

Vaig conèixer a Paula de Amo a l'institut i ella va ser la que em va motivar a apuntar-me a aquesta comissió.

-¿Que vas sentir en ser nomenada fallera major?

Una emoció molt gran, no podia parar de plorar.

-¿Quines esperes del 50 aniversari?

Espere que siga un any inoblidable i que la gent participe en les activitats que estan preparades per aquest any.

-¿Que ens pots dir de la teua fallera major infantil?

És la germana d'una de les meues millors amigues i la conec des que és molt xicoteta, és un terratrèmol perquè mai pot estar-se quieta i sé que està vivint aquest any amb il·lusió.

-¿Què són les falles per a tu?

Per a mi les falles ho són pràcticament tot, des de molt xicoteta les visc d'una manera molt intensa, a més pel treball de la meua mare la meua casa està tot l'any plena de vestits i teles de fallera i jo encantada que siga així.

-¿Què és el que més t'agrada d'elles?

L'oportunitat que et brinda de conèixer a gent que tenen el mateix amor que el teu per aquesta festa.

-¿Quin és l'acte que esperes amb més il·lusió?

L'ofrena sens dubte, poder veure a tota la meua comissió ocupant gran part de l'avinguda per a oferir-li el seu ram de flors a la nostra mareta és una cosa que m'emociona molt.

- ¿Que destacaries de la falla Pare Méndez?

La germanor i la festa.

VENTILADORES PARACASA.COM

CONTÁCTANOS

+34 960 176 139

info@ventiladoresparacasa.com

SMART FAN
VENTILADORES PARA CASA

COGNOMS	NOM	RECOMPENSA
HERRERO FARGALLO	NOELIA	FALLERA MAJOR 2022
ABAD CANOVES	ESTELA	
AGUDO VERA	CARLOS	2014-BUN.OR
AGUDO VERA	FELIPE	2017-BUN.OR
ÁLAMO TEBAR	VIRGINIA	
ALEIXANDRE ALMARCHA	RUBEN	
ALEJANDRO CORREA	AROA	
ALMARCHA GARCIA	MARIA TERESA	2022-BUN.FULLES
ANDREU BLAZQUEZ	MIRIAM	
ANDREU BLAZQUEZ	ALBA	
ARCE LUZ	DANIEL	2020-BUN.FULLES
ASENSI SERRA	JOSE VTE	
ÁVILA SILLA	MARIA AMPARO	2022-BUN.ARGENT
BALAGUER FERRER	MARIA LEONOR	
BANCIU URDEA	STEFANIA ANNA	
BARRIOS SANZ	JESUS	
BERLANGA ROYO	ESTER	
BOTEZ BOTEZ	IULIAN VALERIU	
BUSTOS SÁNCHEZ	NICOLAS	
CABALLERO GABALDON	JOSE ENRIQUE	2019-BUN.OR
CABALLERO VILLENA	CAYETANA M ^a	
CALDERÓN GUTIEEREZ	MARIA	
CARRASCO GARCÍA	PABLO	
CARRATALÁ PASCUAL	PILAR	2013-BUN.BRILLANTS
CARRATALÁ PASCUAL	JOSEFINA	2019-BUN.BRILLANTS
CASES BENITO	ISMAEL	
CASTELLO GUEVARA	JAVIER	
CEBRIÁN BASCUÑANA	FCO JAVIER	
CERVERA PATIÑO	DAFNE	
CERVERA PERELLÓ	AMPARO	2004-BUN.OR
CHECA MARTINEZ	PABLO	
CHINILLACH QUERO	IVAN	2022-BUN.OR
CHUST MIQUEL	AMPARO	2020-BUN.FULLES
COBO CUADROS	MCRUZ	2013-BUN.OR
COLOMER CHULVI	ROSA	
COMES CHUST	MARIA AMPARO	
CORDERO MONTERO	SANDRA	2014-BUN.OR
CORDON NAVARRO	PEDRO	
CUARTERO VILLA	ALBA	
CUESTA BALAGUER	CLAUDIA LEONOR	

COGNOMS	NOM	RECOMPENSA
DE AMO MARQUEZ	JOSE VTE	
DE AMO MERCHANT	IRENE	
DE AMO MERCHANT	PAULA	
DE GRACIA TENDERO	PAULA	
DE LA ROSA GÓMEZ	SANTIAGO	2014-BUN.OR
DEL TORO SANZ	JOSE LUIS	2019-BUN.BRILLANTS
DEL TORO SANZ	CARLOS	2022-BUN.FULLES
DORADOR LACIO	ANGEL FCO	
ESCRIVA MUÑOZ	THAIS	
ESTEVE PEREZ	ANDREA	
ESTEVE PUCHALT	VERONICA	2014-BUN.FULLES
FAJARDO LOPEZ	FCO JAVIER	2014-BUN.OR
FERNANDEZ ARACIL	MARIA	2017-BUN.OR
FIDES BALLESTEROS	MARI LUZ	
GALAN NOGUERA	MIREIA	
GALAN PAJARO	DAVID	2020-BUN.ARGENT
GALLEN COMES	LOLI	2019-BUN.ARGENT
GALLEN COMES	SALVADOR	
GARCÍA CERRILLO	JOSE ANTONIO	
GARCÍA CERVERA	JOSE	
GARCÍA MUÑOZ	JOSE LUIS	2022-BUN.ARGENT
GARCÍA PARRIZAS	GUILLERMO	
GARCÍA PARRIZAS	ALVARO	
GARCÍA VILA	NEREA	
GARCÍA VISIEDO	TANIA	2019-BUN.OR
GARCÍA VISIEDO	MARIA ISABEL	2022-BUN.BRILLANTS
GARCÍA VISIEDO	MCARMEN	2013-BUN.BRILLANTS
GARRIGÓS CORDERO	CARLOS	
GÓMEZ BONET	JOSE	2022-BUN.OR
GÓMEZ IBAÑEZ	SERGI	
GÓMEZ ROMERO	EDGAR	
GÓMEZ-LOBO GARCÍA-PARRADO	MERCEDES	
GONZÁLEZ LOPEZ	SERGIO	2021-BUN.OR
GONZÁLEZ ROMERO	NURIA	2018-BUN.OR
GONZÁLEZ VARELA	VICENTE	
GONZÁLEZ VARELA	CONCHIN	2022-BUN.ARGENT
GREGORI CAPITÁN	MARTA	
GUERRI MEDINA	EVA MARIA	2020-BUN.ARGENT
GUIJARRO RAMOS	MARI CARMEN	
GUTIERREZ ALMARCHA	IZAN	

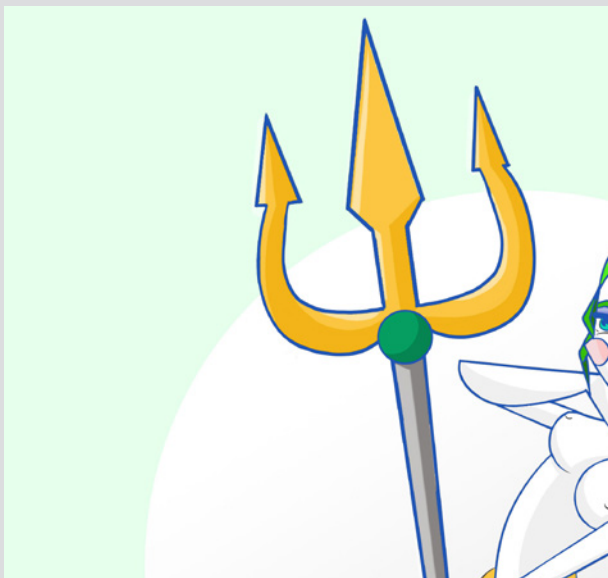
COGNOMS	NOM	RECOMPENSA
GUTIERREZ RAMÓN	JAVIER	
HERNÁNDEZ PRIMO	PATRICIA	
HIDALGO GÓMEZ	MARIA	
HIDALGO ROYO	MCARMEN	2022-BUN.ARGENT
HORRILLO JAVIER	BELEN	
HORRILLO JAVIER	YOLANDA	2022-BUN.OR
IBAÑEZ MARSILLA	MLUZ	2021-BUN.ARGENT
IBAÑEZ MARSILLA	PALOMA	
IGLESIAS MURCIANO	MARISA	2018-BUN.FULLES
JARA COBO	ANTONIO	2019-BUN.ARGENT
JARA GALLENT	PAULA	
JARA GALLENT	MIREIA	
JIMÉNEZ CASTILLO	DIEGO	
JIMÉNEZ FERNANDEZ	CARLOS ALB	2019-BUN.FULLES
LARA VAZQUEZ	MINERVA	
LEÓN FIDES	CARMEN	
LÓPEZ GIMÉNEZ	FAUSTO ANTONIO	2021-BUN.OR
MANTAS JAVIER	FELIPE	2019-BUN.FULLES
MARCHANTE HERRERO	ALEJANDRO	
MARCHANTE LINARES	FCO JAVIER	2022-BUN.ARGENT
MARÍN SANCHEZ	ANDREA	
MARTINEZ ADRIÁN	OSCAR	
MARTINEZ BAYO	ESTER	2021-BUN.FULLES
MARTÍNEZ GALÁN	RAUL	2022-BUN.ARGENT
MARTÍNEZ GOMEZ	ELVIRA	2013-BUN.OR
MARTÍNEZ MOYA	ANA MARIA	
MARTÍNEZ NAVARRO	PAULA	
MARTÍNEZ TORRIJOS	JUAN ANTONIO	
MARTÍNEZ TORRIJOS	MIRIAM	
MÁS LOPEZ	NOELIA	2021-BUN.OR
MATEO LLORIS	JAVI	
MATO CEBRIAN	DANIEL	2014-BUN.OR
MEDINA GODOY	ANDREA	2020-BUN.ARGENT
MEDINA HIDALGO	MIREIA	
MEDINA RAMOS	MIGUEL	
MERCHANTE CASTILLO	MARIA SOLEDAD	
MERCHANTE CASTILLO	MONICA	2022-BUN.BRILLANTS
MIQUEL CARRIÓN	PAULA	2022-BUN.OR
MONTON ESCUDERO	CAROLINA	
MONTOYA PEREZ	ROCIO	

COGNOMS	NOM	RECOMPENSA
MORA DURÁ	LUIS	
MORA MÁRQUEZ	CARMEN	
MORA SOLANA	JOSE	
MORENO GARCIA	MARTA	
MUÑOZ BORONA	EVA	
MUÑOZ LUZ	ENRIQUE	2019-BUN.OR
MUÑOZ YAGO	GUILLERMO	2016-BUN.OR
NAVARRO MAESTRE	MARI	
NOGUERA ANDREU	MARIA ANGELES	2015-BUN.FULLES
NOGUERA ANDREU	MIREIA	2020-BUN.FULLES
OLIVARES PEIRO	VICTOR	
OLTRA VELIZ	EVELYN	2020-BUN.FULLES
ONATE MATO	DAVID	
ORTEGA PÉREZ	SARAY	2022-BUN.OR
ORTÍ FERNÁNDEZ	ROSA	2019-BUN.FULLES
PAGUES LÓPEZ	JOEL	
PARDO BOSQUE	ARIANNA	
PARRIZAS IRANZO	CARMEN	
PARRIZAS IRANZO	MARIA JOSE	2022-BUN.ARGENT
PASCUAL NAVARRO	JOSEFA	
PEÑA SANCHEZ	JUAN CARLOS	2020-BUN.FULLES
PÉREZ PIQUERES	NATALIA	
PÉREZ SAMBLAS	RAUL	2021-BUN.ARGENT
PERIS ROIG	ESTHER	2021-BUN.OR
PERPIÑÁ ARROYO	JOSE ENRIQUE	2020-BUN.OR
PERPIÑÁ SAUCEDO	DANIELA	
PINEDO PUIG	EMPAR	2020-BUN.ARGENT
PIQUERES PEREZ	MAITE	2022-BUN.OR
PLANELLS GOMEZ-LOBO	JAVIER	
PLANELLS GOMEZ-LOBO	SANDRA	
PLANELLS SORIANO	GERARDO	2007-BUN.BRILLANTS
PORRAS GÓMEZ	LAURA	
RAMÓN TORDERA	MIREIA	2019-BUN.FULLES
RAMÓN TORDERA	PAULA	2020-BUN.OR
RAMOS COBO	GERMAN	
RAMOS COBO	MARIA	2022-BUN.ARGENT
RAMOS TORRES	GERMAN	2014-BUN.OR
RIOS GIL	SANDRA	
ROJAS CARRERES	RAÚL	
ROMERO ROA	ADRIAN	
ROMERO VILANOVA	NOELIA	2022-BUN.OR

COGNOMS	NOM	RECOMPENSA
ROYO ALBA	ESTER	2021-BUN.BRILLANTS
RUA ÁLVAREZ	JAIME	2015-BUN.OR
RUIZ ORTIZ	MARIA	
SÁEZ OREA	PATRICIA	
SÁEZ OREA	SILVIA	
SAN JUAN CARRATALÁ	MARCO	
SAN JUAN CARRATALÁ	CLAUDIA	
SANCHÍS CARRATALÁ	VICENT	2021-BUN.OR
SANCHÍS CARRATALÁ	CARLOS	2020-BUN.OR
SANJUAN JUAN	SANTIAGO	
SANZ RAMOS	ELENA	2020-BUN.FULLES
SANZ RAMOS	JOSE	2020-BUN.BRILLANTS
SENA IGLESIAS	LUISA	2017-BUN.FULLES
SENA IGLESIAS	FCO JAVIER	2015-BUN.OR
SILLA ANDREU	FRANCISCO	2021-BUN.ARGENT
SILLA BENITO	ADRIAN	
SILLA JAREÑO	MJOSE	2019-BUN.OR
SILLA TEJERO	ALEJANDRO	
SILLA TEJERO	NURIA	
SOLER MELERO	LUCIA	2020-BUN.ARGENT
TALAYA ORTEGA	LORENA	
TEBAR NOTARIO	VIRGINA	2020-BUN.OR
TEJERO ACEBEDO	AMPARO	2021-BUN.ARGENT
TERRÓN COMES	GUILLERMO	
TOLOSA CERVERA	MIGUEL	2020-BUN.FULLES
TOLOSA GARCÍA	MIGUEL	2004-BUN.BRILLANTS
TORMOS CLEMENTE	MARIA DOLORES	2021-BUN.ARGENT
TORRALBA ABRIL	TONI	2022-BUN.ARGENT
TORRES ROSAS	PILAR	2019-BUN.BRILLANTS
TORRIJOS TORRIJOS	MJOSE	2018-BUN.OR
TORRIJOS TORRIJOS	ROSA MARIA	
URDEA	MONICA	
VICENT MARTÍNEZ	PAULA VICTORIA	
VILANOVA ROMERO	SANDRA	
VILLALBA PEREZ	ANGELA	
VILLENA BAYO	EVA MARIA	2019-BUN.OR
VIVAR GALLARDO	AMPARO	2005-BUN.ARGENT

Una ona de modernitat
Lema falla gran 2023
Artista: Daní Barea

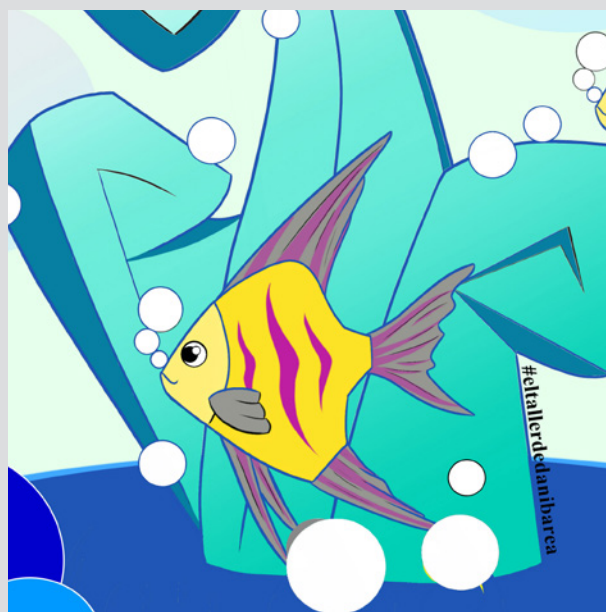
El pensador austríac Stefa Zweig va escriure un llibre que ha passat a la posteritat de la genialitat, Moments estel·lars de la humanitat, en el qual diu el següent: “Els moments únics en la història, en els quals una decisió destinada a persistir al llarg dels temps es comprimeix en una única data, en una única hora i sovint en un sol minut, són rars tant en la vida de l’individu com en el curs de la història”. Casualitats de la vida, aquestes paraules defineixen i expliquen el sentit d’un dels esdeveniments més importants que celebrem les persones, un aniversari, una data que ens commou, que ens diu alguna cosa perquè destaca alguna cosa que ens fa ser el que som. I sí, com diu l’escriptor vienès, hi ha moments únics en la història que ens canviaran i la nostra Falla ha volgut en un any tan rellevant recollir un d’aqueixos moments sense els quals, probablement, no seríem aquí. En 1909, València va decidir pujar-se’n al tren de la modernitat a través de l’exposició regional que va celebrar. Amb aqueixa decisió, amb aqueix moment València, bressol de les Falles i del nostre sentiment més profund, es va situar en el mapa i va començar la seua història, la

seua marxa, la seua singladura per l’oceà de la història per a convertir-se en una de les ciutats més importants del món. La nostra Falla ha volgut centrar-se en aquesta efemèride per a celebrar el seu 50 aniversari.

La bogeria humana va guanyar la partida a la realitat. Va suposar el tret d’eixida a la Modernitat, però el va fer en una ciutat que no pot entendre’s sense el seu element més definitori i preuat: la mar.

La història ha volgut que la nostra Falla, la teua Falla, la de les teues entranyes, en el seu 50 aniversari, no sols porte el lema Una ona de Modernitat, que entronca directament amb la Fira de 1909, sinó que està ambientada i orientada des de la realitat de la mar. Però caiguem en el compte que no estem davant qualsevol mar. No. El Mediterrani no sols és una extensió immensa d’aigua salada. És una mica més: és cultura, obertura, diversitat, art, creació, principis i valors rectors sense els quals les Falles no serien possibles.

53

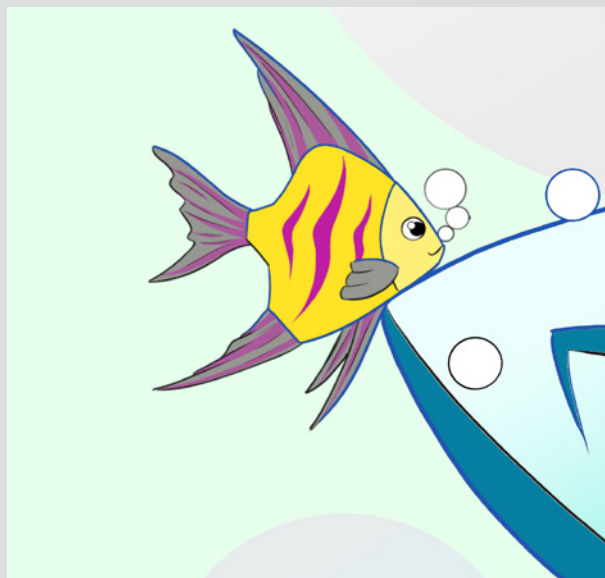

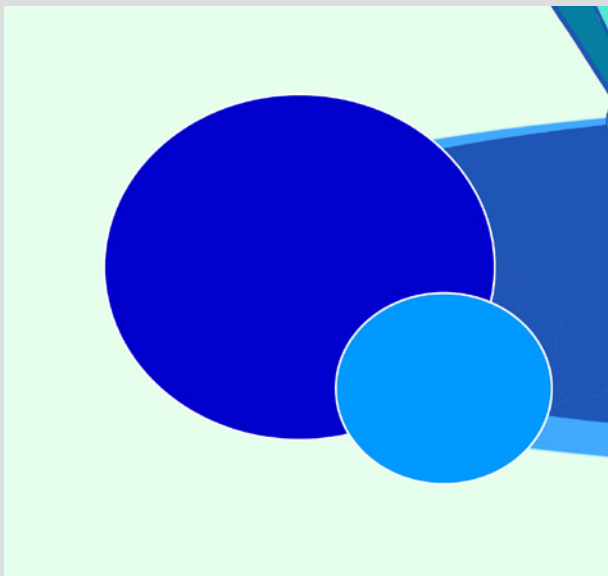
Aqueixa Fira, aqueixa exposició va ser una autèntica bogeria, com un grau de bogeria té la festa fallera. Quantes vegades ens ha passat estar enfront d'un monument i us heu dit en el vostre interior: "Com és possible?". Les Falles trenquen amb la rutina del normal i posa sobre la taula i en joc la capacitat de l'ésser humà de transformar i veure més enllà del que tenim sota els nostres peus. Ens defineixen, per al bo i el dolent.

La Modernitat és més que un temps històric, és un destí que ens obri els nostres porus més interns per a obrir-nos als altres. Tot això seria impensable si no tinguérem la mar que implica canvi, progrés, evolució, respecte i tolerància. Com diria Serrat en la seua eterna cançó: "Què li faré, si jo vaig nèixer al Mediterrani". Què faré si portem a València en el més profund del nostre sentiment. Què farem si cada 19 de març, de les cendres del monument s'acaba una història i comença a sorgir una primera vegada, un projecte nou, una il·lusió nova que es cristal·litza des de les cendres i el fum de la falla cremada en la nit de San Josep.

Què dir doncs en el nostre aniversari? Què dir 50 anys després? Què dir davant un món que canvia a una velocitat sense precedents que va tindre el seu origen en l'exposició de 1909? Què dir davant els nous invents i avanços que estan canviant la comunicació humana? Davant tota la revolució tecnològica, davant aqueix canvi de paradigma, la nostra Falla, oberta a la història, no pot quedar muda, ha de seguir la seua crítica jocosa, punxant i profunda de les diferents realitats que ens circumden. En 1909 es van produir fites que han canviat la nostra vida. Va ser la primera vegada que es va utilitzar el formigó armat per a la construcció. Hui ho veiem com una cosa normal, però aqueix any va ser revolucionari. Es va donar per primera vegada un concurs de bellesa, amb una dona que volia, malgrat tots els impediments i dificultats de l'època, guanyar protagonisme, deixar empremta. Va ser la primera vegada d'un vol motoritzat.

Ací es va donar la possibilitat que milions de persones puguin viatjar en un mateix dia a l'altre costat del mut. La dimensió internacional de les Falles hauria sigut

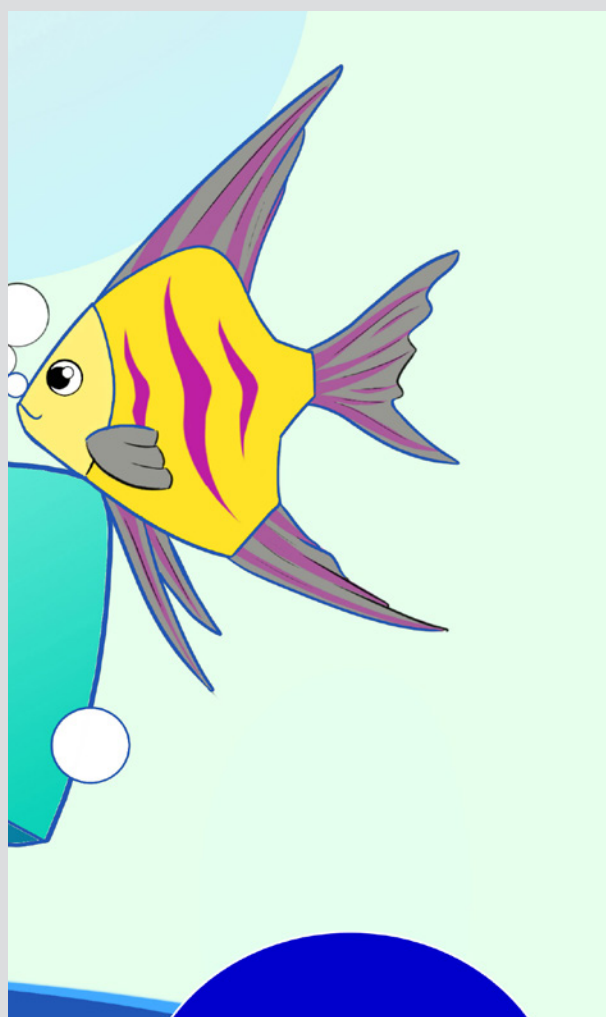

impossible si persones de tot el món, de totes les latituds i llengües no hagueren vingut a València amb avió. Aqueixa Fira va canviar no sols a València, sinó que va significar un punt d'inflexió per a les falles. Va ser la primera vegada que es va veure un tramvia aeri i la il·luminació elèctrica dels carrers. La llum va substituir a la foscor. Un altre element que defineix a les falles és el seu colorit, el color profund del cel mesclat amb les tonalitats dels monuments. Sí, tot això es va mostrar, es va exposar a València.

La pólvora, i aqueixa primera vegada del concurs internacional, van forjar la Modernitat de les Falles, el seu impuls internacional i la seua importància econòmica i social per a tota la societat civil valenciana. No hi ha cap moment important, cap celebració en la nostra terra on no siguen presents les falles. Són el nostre ADN, la nostra millor carta de presentació davant la Modernitat regnant. I la Falla del 50 aniversari plasma tot això en cadascuna de les seues escenes perquè la mar és el mitjà a partir del qual la humanitat, les cultures i les llengües es troben. Enguany

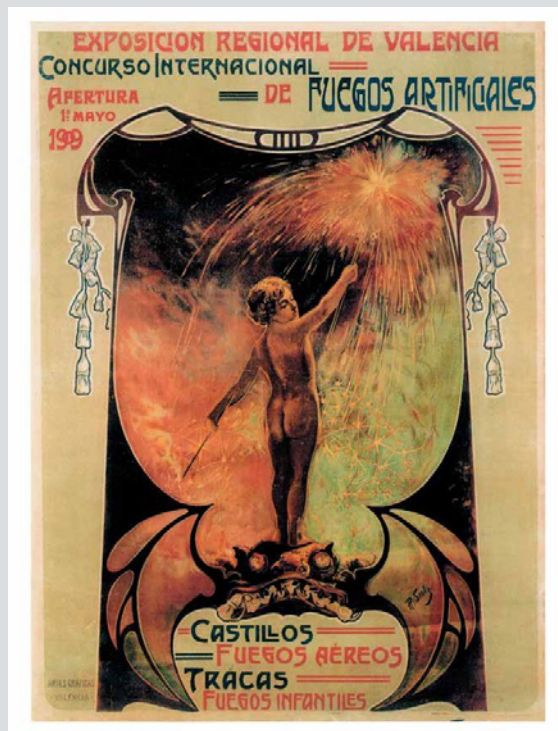
la nostra comissió no vol oblidar a totes aqueixes persones que van viatjar, que van deixar les seues terres per a vindre a València, a Torrent, per a construir aqueixa Modernitat que ens defineix. Tots junts, tots a una veu. Que mai perdem de vista que tot allò que aconseguim i duguem a terme és producte de la suma d'esforços de totes les persones que conformem aquesta societat nostra tan apassionant i contradictòria; aqueixa societat que ens ha tocat viure i que des de les falles continuarem criticant des d'una fina i intel·ligent ironia. Sapiem aprofitar-ho i posem-ho a l'altura que es mereix en el nostre 50 aniversari de la Falla Pare Méndez i voltants.

José Miguel Martínez Castelló

Exposició regional de 1909

Per Salvador Císcar Juan

56

La comissió de la Falla Pare Méndez ens sorprén en aquest exercici, on commemora el cinquanta aniversari de la seua creació, recordant una gran efemèride valenciana com va ser l'Exposició regional de 1909. Han passat cent catorze anys des de la seua celebració, però cada vegada que la recordem, rellegim les notícies d'època o observem les imatges d'aquells impressionants pavellons, tornem a sorprendre'ns de la ingent obra que es va dur a terme en els inicis de segle XX, i que tant va marcar en el desenvolupament i avanç de la nostra regió. Cal destacar que, i va amb això la meua felicitació, que aquest homenatge que realitza la comissió a l'Exposició regional, el plasma en el monument infantil, el millor mitjà per a donar a conèixer a les noves generacions el que va ser tal esdeveniment. I per a completar la imatge gràfica que quedarà plasmada en la falla reproduïm part de l'estudi que fa huit anys vaig dedicar a la presència de Torrent en l'Exposició regional.

Durant l'any 2009 vam poder assistir a les celebracions commemoratives del centenari de l'Exposició Regional Valenciana de 1909. Un gran nombre de llibres, articles i la resta de publicacions, acompanyats de conferències, exposicions i moltes altres manifestacions culturals, es van celebrar a València per a commemorar l'esdeveniment.

En el present article no entrarem en detall exposant el que va ser aquell esdeveniment, per a això, remetem el lector a les magnífiques publicacions editades, ocupem-nos de la presència torrentina en l'exposició i dels seus protagonistes.

Un dels objectius que es van marcar els organitzadors de les celebracions del centenari de l'exposició va ser la recuperació històrica de les dues exposicions de 1909 i 1910.

Ambdues van caure en l'oblit fins al punt que la gran majoria de valencians en l'actualitat les desconeixien o tenien vagues nocions del que van ser, passant de la sorpresa, una vegada ho descobreixen, fins a la indignació per no haver-ne quedat pràcticament res. En l'actualitat només podem veure tres d'aquelles construccions alçades per a l'esdeveniment, l'edifici de la fabrica de tabacs, seu del pavelló de la indústria i edifici central de l'exposició, i el Palau municipal, pavelló de l'ajuntament, que fins va ser prevista la seua demolició, i finalment l'asil de lactància, actualment transformat en balneari. Un altre element molt singular de l'exposició que ha arribat als nostres dies són els monumentals fanals de l'Albereda.

Les poques restes que queden de l'exposició ens donen mostra de la grandiositat de la seua arquitectura, però tal vegada el més important

que va tindre l'exposició, va ser la intenció i esforç realitzat pels seus organitzadors, encara que no van acompanyar els resultats.

València havia organitzat amb anterioritat exposicions, organitzades gran part d'elles per la Real Societat Econòmica d'Amics del País, en les que van participar expositors regionals, nacionals i internacionals. Destaquen la de la Indústria en 1820, la d'Història i Arts en 1833, les de Flores i Fruits en 1839 i 1848, l'Agrícola i Ramadera en 1858, la de Productes Artístics, Agrícoles i Industrials en 1867, la de Màquines i Motors en 1880 i la d'Agricultura, Indústria i Arts de 1883. D'entre elles, la realitzada en 1867, instal·lada en l'Alameda, es pot dir que va ser la primera Fira Regional de València, i a va suposar, a xicoteta escala un precedent de l'Exposició Regional de 1909, ja que s'hi es van exposar els productes agrícoles, industrials, obres d'educació i art de la regió.

L'exposició de Regional d'Agricultura, Indústria i Arts de 1883, va comptar amb la presència de 1721 expositors, distribuïts en 40 pavellons i va superar els 200.000 visitants. Van haver de passar més de 20 anys perquè València tornara a tindre una exposició regional, en esta ocasió organitzada per l'Ateneu Mercantil i de la mà del seu president, Tomás Trénor Palavicino. Un total de 2566 expositors es van donar cita en l'Exposició Regional de 1909.

L'exposició es caracteritzava pel desig d'una burgesia que va voler unir en un mateix certamen la tradició agrícola, folklòrica i festiva del poble valencià amb la modernitat industrial i els últims avanços tècnics, la qual cosa va donar com resultat una barreja difícil de definir, fins i tot, hui en dia.

Els preparatius de l'Exposició.

En 1908, l'organització va començar els treballs de difusió i propaganda de l'exposició dirigint-se al govern de la nació, diputacions de les tres províncies de València i ajuntaments de les principals poblacions de la regió.

A principis del segle XX el poder municipal en Torrent va estar marcat per una alternança política en la composició de l'ajuntament. Un poder fraccionat on els seus components distingien els adversaris polítics com a republicans als liberals i carlins, en el cas dels conservadors. Estes diferències anaven més enllà de la política i moltes vegades transcendien al personal, entaulant-se vertaderes batalles dialèctiques. És prou realitzar una lectura de la premsa local d'este període per a comprovar l'ambient regnant en la població.

58

El vot en Torrent es va mantindre fidel a una tendència conservadora convertint-se en un feu de la Dreta Regional Valenciana a diferència de la victòria republicana de poblacions del districte com Catarroja i Silla.

L'ajuntament de Torrent va fer de la instància remesa pel comité organitzador de l'exposició per a promoure l'assistència dels industrials i agricultors:

“... se acuerda visitar a los industriales y clases productores de esta villa para en unión del Ayuntamiento estudiar y proponer medios para concurrir a la Exposición Regional que ha de celebrarse en Valencia el año próximo”.

La corporació municipal en 1909 estava formada de la manera següent:

Lamberto Miquel Ros, nomenat alcalde el 28 de maig de 1907.

Adrián Marti García, exalcalde

Tomás Ortí Andreu, exalcalde, 1r tinent alcalde.

Tomás Baviera Baviera, 2n tinent alcalde.

Francisco Mora Ros, 3r tinent alcalde.

Manuel García Labarta

José Ros Romeu

Constantino Marín Ferrer

Leocadio Ferraro Miquel

Isidro Baviera Burguet

José Muñoz Ortí

Vicente Marín Ferrer, exalcalde

Enrique Cubells

Abdón Vázquez Ramos

Luis Mora Hernández

Juan sancho Fabiá

El 14 d'agost de 1908 l'organització de l'exposició va tornar a dirigir una instància a les diputacions i ajuntaments *“invitándoles a consignar en sus presupuestos del año próximo las cantidades con que hayan de cooperar a los gastos de la Exposición”* Les tremoloses arques de l'ajuntament de Torrent van portar a la decisió de destinar els beneficis de la venda de fusta dels pins del Vedat per a tal fi:

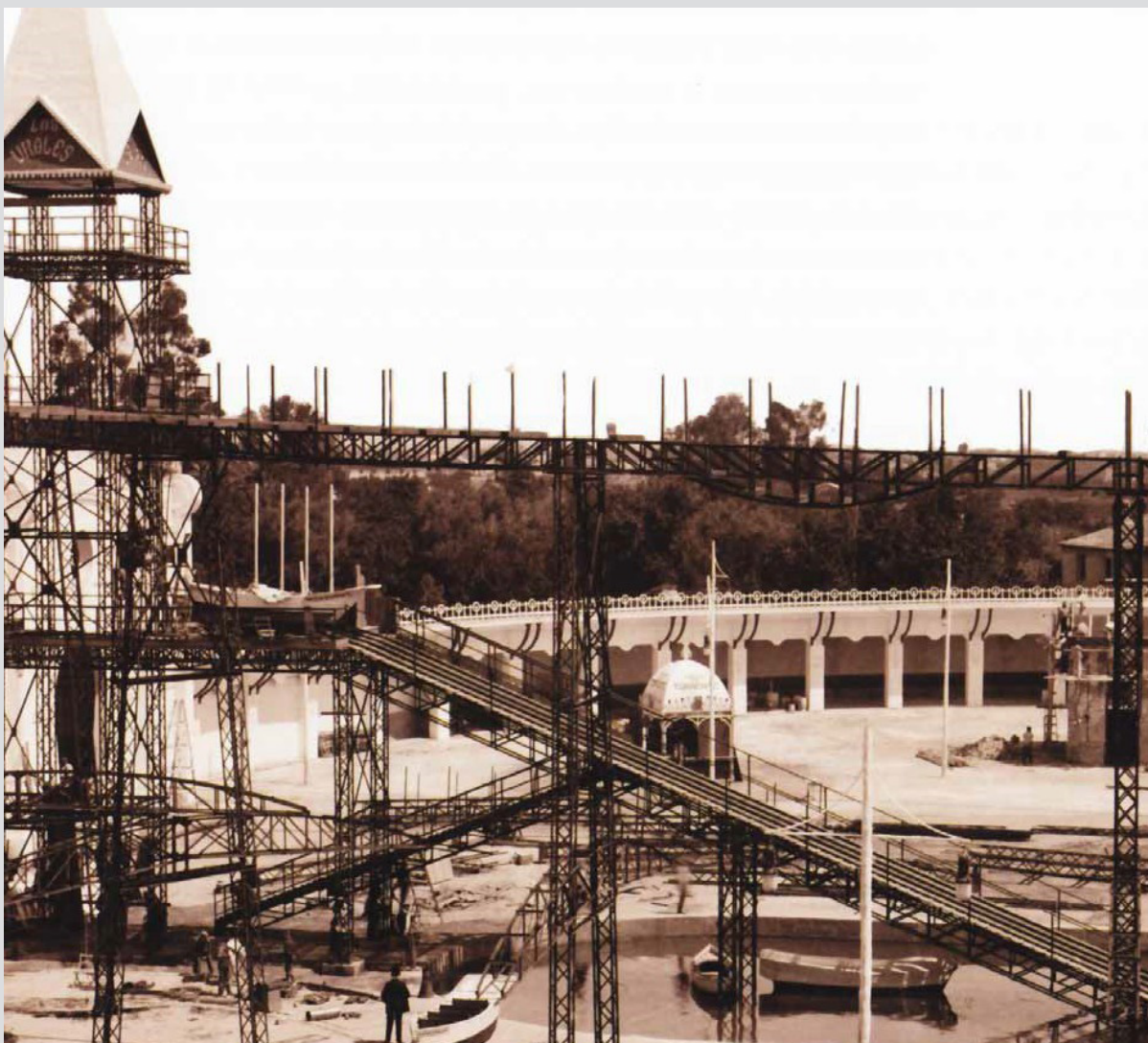
“También se acordó se solicite de la Dirección General de impuestos y rentas la autorización necesaria para verificar por administración la corta de quinientos pinos del monte Vedat de este término así como también la corta de los pinos existentes al linde del expresado monte y que son propiedad del municipio, así mismo la expurga de los restantes pinos para con el producto de todo ello atender a los gastos del presupuesto o del concurso a la Exposición Regional que ha de celebrarse en Valencia

El districte de Lliria va inscriure la seua participació a l'exposició en bloc i l'organització va veure que era la millor fórmula per a mostrar la variada producció agrícola dels diferents districtes i comarques de la regió, organitzant-se com a instal·lacions col·lectives, també amb el propòsit d'evitar les despeses que hagueren suposat a cada expositor realitzar una inscripció per separat. D'esta manera es presentà el districte de Torrent que agrupava la majoria de productors agrícoles de la població.

“El distrito de Torrente. La feliz iniciativa de los productores del distrito de Liria, de concurrir en bloque a la Exposición, es secundada con entusiasmo por otros distritos, y seguramente todos los de la provincia harán lo mismo. Presididos por D. Juan Bautista Valldecabres se reunieron ayer tarde los alcaldes de los pueblos del distrito de Torrente, con objeto de acordar la forma de concurrir a la Exposición. Reinó gran entusiasmo y se nombró una comisión, compuesta del Sr. Valldecabres y de los alcaldes de Torrente, Manises, Catarroja y Picasent, con objeto de organizar todo lo referente a este asunto”.

Amesura s'acostava la data d'inici de l'exposició s'ultimaven els preparatius i des de l'ajuntament a principis d'any es feia una crida a la seua participació:

“Se acuerda invitar a todos los industriales y agricultores de la localidad para que concurran con sus productos a la Exposición Regional que ha de celebrarse en Valencia en el mes de mayo próximo”.

Exposició en marxa

L'exposició ocupava una extensió de 164.000 metres quadrats. El 22 de maig, a les 12:30 de la vesprada es va procedir a la solemne inauguració de l'Exposició Regional Valenciana. El Rei Alfons XIII, acompanyat del President del Consell de Ministres, D. Antonio Maura, i tot un sec d'autoritats militars, civils i religioses, va fer-ne l'entrada solemne al recinte del certamen, sent rebut per la primeres autoritats de la ciutat i el Comité Executiu de l'exposició. Aquella vesprada, després dels protocol·laris discursos, el mestre José Serrano tancaria l'acte amb la interpretació a càrrec de 1.100 músics, de l'Himne a l'Exposició, actual Himne Oficial de la Comunitat Valenciana, i a petició del Rei va ser interpretat una segona vegada. Començava el certamen i tots els actes programats, que durant 233 dies es van prolongar fins al 9 de gener de 1910.

D'entre tots els actes programats pel comitè de l'exposició, els concursos van ser sens dubte els que més públic atreïen. Amb paraules de D. Tomàs Trénor, els concursos resultaven instal·lacions actives, vives, que ensenyaven molt i cansaven poc i si s'hagueren realitzat tots els proposats pel comitè haurien eixit a u per dia. En alguns d'estos van participar torrentins, que de vegades, no estar inscrits en com a expositors, no podem saber en amb quina quantitat van estar presents, llevat que reberen un premi o menció.

Es van celebrar: Concurs Regional de Bellesa, de Clavells, Hípic Internacional, Automobilístic, Atlètic, de bolquers i treballs artístics amb flors naturals, de fruites i hortalisses, d'aeròstats, filatèlic, de ramaderia, etc.

La premsa ens parla de la participació de Torrent en el concurs de trages regionals:

“De Torrente y otros pueblos de la región vendrán mujeres hermosísimas, luciendo ricos trajes típicos del país, a disputare los premios del concurso de trajes a la española y valenciana y de prendidos de flores”.

També va ser inclosa una visita a Torrent en el recorregut del concurs de la caravana automobilística que es va celebrar del 9 al 14 de juny, encara que l'organització va optar finalment per un altre recorregut que va transcórrer en terres castellonenques:

“Realizaran los automovilistas varias pintorescas excursiones para visitar, entre otros lugares la Albufera, Porta Coeli y el Monte Vedat de Torrente”

La fotògrafa Carmen Sanz Campos, establida en Torrent aproximadament des de 1899, coneguda amb el pseudònim comercial de Carmen Segrelles, va obtindre un premi amb el retrat de Gerardo Martí González, posant amb trage típic, en el concurs de fotografia.

El Agua Cristalina DE ALTA PRESIÓN, no tiene bacterias patógenas y es muy superior á la de Torrente, Paterna, etc., y á la de los pozos artesianos. (Informe oficial del Laboratorio Municipal.)

Para inquilinos, 4'85 pesetas al mes, **150** litros diarios
— encargada la Sociedad de todos los gastos de instalación y conservación —

SOCIEDAD DE AGUAS POTABLES
Gran Vía, M, enfresuelo • VALENCIA

Torrent en el Palau d'Agricultura

L'edifici que albergava el Palau d'Agricultura, obra de l'arquitecte Francisco Almenar, estava compost per un gran pavelló de 700 metres quadrats, amb una cúpula de 17 metres d'altura, i dos pavellons laterals de 400 metres quadrats cada un units al pavelló central per galeries de 65 metres de llarg per 12,60 d'ample. Van ser vint-i-cinc les poblacions expositors en la secció d'Indústries i agricultura, amb 524 instal·lacions d'indústries i 142 d'agricultura, donant un total de 666. València encapçalava la llista d'expositors amb 516 instal·lacions, seguida de l'Alcora amb 30 i a continuació Torrent, amb 16, 4 corresponents a indústria i 12 a agricultura.

El Palau d'Agricultura va ser el que més representació de Torrent va tenir-hi. Constava de tres rotondes, a dreta, esquerra i centre, un camp d'experimentacions agrícoles, dos galeries i un pavelló annex. En la rotonda central es trobava l'exposició dels cellers del Realon, propietat de D. Tomás Miquel, amb una extensa mostra de vins blancs i negres. En la galeria de la dreta es trobaven els expositors del districte de Torrent.

La revista La Il·lustració Artística, en l'article sobre l'exposició publicat el 12 de juliol, es feia eco de la instal·lació dels productors locals:

“Torrente nos muestra sus exquisitos vinos, aceites y frutas”.

De maig de 1909 a gener de 1910 es va publicar la revista *“Valencia, literatura, arte y variedades”*, editant-se 27 números. Esta revista es dedicava a narrar tot el que succeïa en l'exposició i anar mostrant el contingut dels pavellons. En dos ocasions es va mencionar la representació de Torrent, i gràcies a esta publicació coneixem que van estar presents les famoses graneres dels nostres granerers:

“El distrito de Torrente posee una muy completa instalación, en la que nada falta, desde sus frutos más notables hasta las célebres y exclusivas escobas”.

En la segona menció que publicà la revista es publicitava el famós vi de Torrent:

“Nuestros cosecheros de vino han echado, por decirlo así, la casa por la ventana, a pesar de que los tiempos no les son muy propicios. Las bodegas de Realón, famosas entre los consumidores de sus bien acondicionados productos, los exhibe originalmente, formando con ellos algo así como la entrada a un cuerpo de bodega”.

Esta menció de l'entrada d'un celler sabem que corresponia a un productor cridat Sala de Torrent, però que no apareix com a expositor individual:

“[Pabellón de Agricultura] una reproducción en pequeño de la bodega del Sr. Sala de Torrente”.

Desconeixem quants van ser els xicotets expositors que van concórrer en l'exposició com a part del districte de Torrent, ja que només van quedar reflectits aquells que van realitzar la inscripció individual. Tal és el cas d'Andrés Hispano Miranda, un agricultor de Torrent, que tenim constància d'ell gràcies al concurs de fruites i hortalisses que es va celebrar el 9 de juliol al Palau d'Agricultura. Van ser 17 els concursants inscrits, i en representació de Torrent, Andrés Hispano va exposar una bona mostra de creïlles, tomaques i cebes, rebent com a premi una menció honorífica.

Estes dades ens porten a la conclusió que van ser molts més de 16 els expositors que van acudir de Torrent a l'exposició, però que pels motius reflectits anteriorment no han arribat en data de hui els seus noms.

Torrent al Palau de Foment

El Palau de Foment era un pavelló destinat a mostrar les obres públiques, com a ports, mines, ferrocarrils, etc., però també va ser utilitzat per a exposar objectes i treballs relacionats amb l'educació. Es tractava d'una construcció composta per tres mòduls, amb una nau central de 32 metres de llarg i 23 d'ample. El disseny va ser realitzat per l'arquitecte Carlos Carbonell, i es considera que era un dels millors edificis de l'exposició.

Este pavelló albergava una secció denominada d'Instrucció, on es va mostrar la instal·lació de les mestres de Bétera i Torrent, junt amb la instal·lació de material d'ensenyança per a escoles, de la casa Volckmar, de Leipzig. Els mestres de Torrent D. Victorià Andrés López i Sra. Dolores López van acudir al certamen exposant els treballs dels seus alumnes, recolzats per l'ajuntament:

“Así mismo se acordó prestar el apoyo necesario a los maestros de las Escuelas de esta villa para que puedan concurrir y exponer objetos y labores de su enseñanza en la Exposición Regional Valenciana sufragando los gastos necesarios con cargo al presupuesto municipal”.

El 13 de juliol es van mostrar els treballs dels alumnes de Torrent, tal com va quedar reflectit en la premsa:

“Durante todo el día último han continuado en la Exposición las visitas gratuitamente concedidas a los acogidos en la Asociación Valenciana de Caridad y a los alumnos más aplicados de las Escuelas públicas de la región. De estos últimos, ha correspondido a los de las escuelas de ambos sexos de Torrente, Godella, Burjasot y Catarroja. Tanto los niños de las referidas escuelas como los acogidos en la Asociación de Caridad, han visto muchas atracciones y han sido obsequiados con dulces y otros artículos en algunos puestos”.

El senyor Victorià i la senyora Dolores van obtenir una medalla de plata i or respectivament en l'Exposició Regional pels seus treballs.

Pirotècnics de Torrent en l'Exposició

D. Tomás Trénor va escriure en la seua memòria de l'exposició referint-se als concursos pirotècnics:

“Siendo valenciano el certamen, la nota principal de sus fiestas y diversiones no hay que decir cuál había de ser”.

Es van realitzar concursos d'internacionals castells i focs aeris i amb caràcter regional, concursos de traques. Estos concursos eren els que més públic atreïen a l'exposició i l'organització va acordar el 19 de juny que l'entrada en la Gran Pista per a les festes de Focs artificials fóra debades.

Torrent era una de les poblacions amb més tradició pirotècnica, ja que tenia tres famílies de renom com van ser Jericó, Parra i Miquel “Cafis”.

Els dos primers van ser els que van participar en els concursos de l'exposició. Pasqual Parra Mora comptava amb 59 anys en 1909, i des de finals del segle XIX ja havia obtingut grans èxits en certàmens com la Fira de Juliol². El 4 de juliol va participar en el concurs de castells de l'exposició, apareixent diverses ressenyes en la premsa de l'èxit obtingut:

Mañana, a las diez y media de la noche, se disparará un gran castillo de fuegos artificiales de concurso, confeccionado por el pirotécnico de Torrente, D. Pascual Parra. Los precios de las localidades son los siguientes: Palco de pista, con seis entradas, 4 pesetas, palco principal, con cinco entradas, Bellas Artes, 3,50, silla terraza, Bellas Artes, 0,60, silla pista, 0,50. Timbre a cargo del público. En el precio de las localidades va incluido el importe de entrada a la Exposición.”.

“Castillo de fuegos. Ha sido quemado esta noche, en la gran pista de la Exposición, el sexto castillo de fuegos del concurso que, hace algún tiempo empezó. Este había sido confeccionado por Pascual Parra, de Torrente. Ha sido aplaudidísimo por el público, que era enorme”.

“Anoche, a las once, se disparó en la Pista de la Exposición el sexto castillo del concurso, que estaba a cargo del pirotécnico de Torrente, Pascual Parra. La concurrencia fue muy numerosa. El viento que soplabá perjudicó algo el éxito, pero no obstante, el público aplaudió varios fuegos sueltos que ofrecían alguna novedad, la traca aérea y la pieza final del castillo, que era un artístico templete”.

La família Jericó va aportar als concursos de l'exposició la seua especialitat en traques. Vicente Jericó Labarta tenia 50 anys en esta data i els seus fills Vicente,

Gaspar i Alfredo continuaven amb la professió. El 4 de juliol va participar en el concurs de traques obtenint un premi:

“[SEGUNDA SESIÓN DEL CONCURSO DE TRACAS] La novena y última fue de Vicente Jericó, de Torrente, y demostró ser un pirotécnico de gusto por lo artísticas que resultaron las guirnaldas que quedaban encendidas al quemarse la traca, por las candelas romanas, y hubo también traca aérea, paquete de salidas y el delirio en forma de tres canterillos monstruos”.

“Los premios. Reuniose ayer el jurado, presidido por el Sr. Donat para adjudicar los premios ofrecidos a las mejores tracas, acordando concederlos en la siguiente forma (...) Premios de 50 pesetas a Vicente Jericó, de Torrente...”.

El dia 20 d'agost va tornar a disparar, esta vegada fora de concurs amb una gran traca de luxe, repetint el 18 de novembre, amb una altra traca de gran longitud i acompanyat per bandes de música:

“Hoy, a las once de la noche, se disparará una preciosa traca de lujo de 500 metros, confeccionada por el pirotécnico de Torrente Vicente Jericó, premiado en el último concurso”.

“A las seis de la tarde se disparará una gran traca de lujo desde la Fuente Luminosa a la Pista, confeccionada por el afamado pirotécnico de Torrente, Vicente Jericó, que obtuvo premio en el pasado concurso. Amenizarán el espectáculo varias bandas de música” .

Torrent al Palau de Belles Arts

Este pavelló es trobava en la galeria situada a la dreta de l'arc d'entrada a l'exposició, i va ser dissenyat per l'arquitecte Vicente Rodríguez. Mostrava en la secció 6t d'Arts Belles una Secció d'Art Retrospectiu dels segle XIII al XVIII, on es van exposar les millors obres d'art existents en la ciutat de València i poblacions de les tres províncies. Les aportacions van ser realitzades per municipis, organismes oficials i persones que mostraven les seues col·leccions particulars. Per primera vegada, es van poder contemplar en un mateix recinte centenars d'escultures, talles, pintures, esbossos, objectes religiosos, marcs artístics, porcellanes, antiguitats, etc. Les col·leccions es mostraven en tres sales i una gran rotunda amb 12 columnes que van albergar 1125 peces, completant l'exposició 512 objectes mostrats en 9 vitrines.

La parròquia de Torrent, l'Asunción de la Mare de Déu, va participar en l'exposició sent l'expositor núm. 628. Va aportar l'escultura "Nostra Senyora del Pópul" (obra núm. 168 de l'exposició), que es presentava com a escultura en fusta policromada del segle XIV, i el retaule "Nostra Senyora i el Pare Etern" (obra núm. 134 de l'exposició), catalogat com a retaule xicotet del segle XVI, amb una inscripció esborrada en la base. Ambdues obres van quedar exposades en la secció de la rotunda del pavelló.

El 21 de novembre es va posar a la venda el Catàleg de la Secció de Belles Arts que arreplegava totes les aportacions de l'exposició i el nom dels seus propietaris o entitats que els havien prestat.

Una altra aportació artística important de Torrent va ser la de Genaro Palau que va presentar un oli en la secció de pintura del pavelló.

La instal·lació d'Aigua de Torrent

L'única instal·lació que es va presentar de forma independent amb un xicotet pavelló propi va ser la d'Aigua de Torrent, de Patrici Chiner Ros.

Es tractava d'un quiosc amb la retolació "*Instalación de Agua de Torrente*". Ocupava una superfície de 40 m² i estava situat enfront de l'atracció dels Urals i prop del Pavelló per a Concursos de Ramaderia de totes les classes. El seu estil arquitectònic corresponia als quioscos de mobiliari urbà modernistes, de plata quadrada amb quatre pilastres i rematat per una volta esquifada. En el catàleg de l'exposició no es menciona en cap moment la denominació d'Aigua de Torrent, simplement s'indica "quiosc refrescos", a diferència d'altres instal·lacions semblants com l'aigua de Serra que sí apareixia com a tal, presentada pel mateix ajuntament de la població. Patrici Chiner va participar amb núm. d'expositor 1184, i malgrat de la gran fama que tenia l'aigua de Torrent i els seus aiguaders, van arribar a haver-hi més de 50 en 1905, va ser l'únic expositor que va apropar el preat element a l'exposició.

Resulta curiós que una temerosa Societat d'Aigües Potables de València, anunciara "*Agua Cristalina de Alta presión*", com la gran novetat pel que fa a aigües potables en l'exposició, i a més, advertia dels perills de l'aigua roïna i la provinent dels pous, indicant que l'aigua d'alta pressió era "*muy superior a la de Torrente*".

Torrent en els espectacles musicals de l'Exposició

Durant els set mesos que va durar l'exposició es van realitzar setanta-cinc audicions musicals¹ per orquestres, orfeons, bandes, etc. Torrent va participar amb les seues tres bandes de música, però el gran absent del nostre folklore musical va ser el Ball de Torrent.

Entre els actes programats pel comitè organitzador hi havia diverses mostres culturals exclusivament valencianes, com van ser les danses i balls populars que durant els mesos que va durar l'exposició van ser dels festejos que van aconseguir més èxit de públic, sobretot, els que se celebraven en el centre de la Gran Pista. Precedits del so de la dolçaina i el tabalet, ingressaven al taulat situat en la pista els grups de ball, mentre que la gent s'amuntava al voltant. S'interpretava la Xàquera Vella, com a

dansa antiga i cerimoniosa que constituïa per si sola tot un espectacle en l'exposició. La premsa de l'exposició es feia eco de la necessitat de recuperar estes festes populars, i en especial, del Ball de Torrent:

“Esta danza [Xáquera Vella], nos lleva de la mano a ocuparnos de otra mucho más complicada y original, que con gusto vería el público que se resucitase: el famoso Ball de Torrent. No se nos ocultan las dificultades para ello, dado el escaso presupuesto consignado a estas fiestas populares, y es lástima. Seguros estamos que si se hubiera estudiado este asunto, nombrándose una comisión de artistas y tomándolo con verdadero empeño, el éxito hubiese sido grande. ¿No es tiempo todavía de hacer algo? Además, contribuir a despertar la afición a nuestras clásicas danzas, es labor a que se dedican todos los pueblos que estiman su historia, máxime si esta ofrece notas propias tan artísticas y pintorescas como la nuestra. El Ball de Torrent era una gran baile pantomímico, de mucha variedad y movimiento y extremadamente burlesco y jocoso (...)”.

El 3 d'octubre es va celebrar la Festa de la Dansa i s'organitzaren espectacles de danses populars de la regió en la Gran Pista. Precedits de dos heralds de la ciutat amb banderoles, es van presentar els grups de ball dels Porrots de Silla, els Tornejats de Sueca, els Mariners d'Ontinyent, els ballarins de la Dansà de Xàtiva o els moros mariners i els contrabandistes, també d'Ontinyent. Com de vegades anteriors la premsa va donar en falta el Ball de Torrent:

“Tampoco se presentó el célebre baile de Torrente - ¿no habrá segunda parte en esta fiesta de las danzas?;- verdad es que requiere una regular reparación”.

El 22 d'agost se celebrà el festival de la Creu Roja amb un programa que incloïa revetles, focs artificials, passes cinematogràfics, concerts i concursos de trages. El moment àlgid de la jornada va ser en les celebracions festives de la nit quan es van comptabilitzar més de dotze mil persones en el recinte firal. Aquell dia les tres bandes de música de Torrent, junt

amb altres, van amenitzar la vetlada tal com conta la premsa de l'època: *“Hubo bailes populares, mucha luz, la flor y nata del mujerío valenciano, ricamente ataviadas; concurren tres bandas de Catarroja, tres de Torrente, dos de Alacuás, dos de Mislata, dos de Aldaya y las de la Vega.”*

Les bandes existents en aquell any en Torrent que van participar en el festival van ser la del Patronat, la del Cercle Musical Obrer i la del Centre Musical Torrentí

LA OPCIÓN
MÁS SEGURA
PARA VENDER O
COMPRAR
TU VIVENDA

comprarcasa.
GRUPO GESTORR
DESDE 2003

**" La inmobiliaria de
Torrent"**

"valoramos tu vivienda de forma gratuita"

EN GRUPO GESTORR
seguimos las estrategias más innovadoras y eficaces
para conseguir *tus objetivos*

C/ Padre Méndez, 62 bajo - 46.900 Torrent (Valencia)
Telf : 96 156 42 35 - Movil : 601 206 366

20 años
2003-2023

**GRUPO
GESTORR**
SERVICIOS PROFESIONALES
DESDE 2003

ASICVAL

Asociación de
Inmobiliarias
de la Comunitat
Valenciana

**OSCAR AMADOR Y
SUSI FERNANDEZ,**
alcanzamos nuestros
resultados gracias
al conocimiento
del mercado actual y
una formación continuada.

¡ QUE HACEMOS POR TI !

**Inmobiliaria
Gestoria
Asesoría
Seguros
Herencias
Escrituras**

**www.grupogestorr.com
www.viviendasentorrent.es**

Acomiadament de la fallera major 2022

Noelia Herrero Fargallo

Benvolguda família fallera, ha arribat el moment d'acomiar-me com a Fallera Major de la nostra comissió.

He de dir-vos que em sent una persona molt afortunada per poder haver-hi representat a la meua comissió com a Fallera Major de l'any 2022, gaudint de cada moment junt amb Pilar i Andrea, que han sigut unes meravelloses companyes de viatge.

Per a mi, ha sigut un gran privilegi poder representar-vos com a Fallera Major de l'exercici 2021-2022, ha sigut un any ple d'emocions, l'any fàcil no ha sigut, actes anul·lats, presentacions endarrerides, inclosa la nostra, i en diverses ocasions, però vos assegure que tot el que hem pogut celebrar ho hem fet amb moltíssimes ganes i il·lusió.

Ha arribat el moment d'acomiar-me i donar-li pas a un nou exercici que rebrem amb moltes ganes i il·lusió, i per fi podrem celebrar els 50 anys d'història de la nostra volguda comissió. Vos anime a tots i totes, fallers i falleres, o no, a gaudir d'aquest any.

No puc acomiar-me sense abans donar les gràcies a totes les persones que feu possible amb el vostre esforç que les falles siguen possibles, gràcies de tot cor.

Sempre, la meua volguda falla Pare Méndez.

Noelia.

Acomiadant el 2022!

Per fi tornem a gaudir de la setmana fallera més esperada!

Acudim a la nostra tradicional exposició de ninots indultats i com no acudim a l'acte més esperat durant tot aquest temps, la crida. Acudim ansiosos d'escoltar aqueixes meravelloses paraules, "torrentins i torrentines, ja estem en falles"!, amb elles el borrisol de punta i l'alegria de tornar. Tornar al que hem esperat durant molt de temps per

culpa d'alguna cosa que mai ens haguérem imaginat... Però ja va passar i tornem a gaudir del que més ens agrada, les falles.

Hem tornat als menjars tradicionals d'homes i dones en el dia de la crida i cavalcada.

Continuem disfressant-nos i gaudint de la desfilada de cavalcada repartits en diferents comparses i donant pas a la nostra fallera major en la seua carrossa.

Acomiadant el 2022!

Tornem a desfilar i a acompanyar als nostres amics de la falla Cotxera en el seu trasllat de la Verge dels Desemparats i com no, participant en la nostra ofrena, on entreguem el nostre ram de flors entre llàgrimes d'emoció i desitjos a nostra mareta. Les pluges no ens donen treva, però nosaltres no fem, ens protegim com podem i així i tot acabem xopats.

Tots junts ens organitzem i ens fem la foto al costat de la nostra fallera major i la falla per

sempre poder recordar aquest meravellós moment.

Comença la nit, com ens agraden les fotos en grup entre ball i ball. Gaudim de la nit, del dia i de cada minut que passem junts en la carpa preparant esmorzars, menjars, sopars i com no, espectacles!

Acomiadant el 2022!

La diversió és nostra forta i enguany les dones més marxoses ens van sorprendre amb unes disfresses acompanyades d'una xicoteta actuació amb la qual molts plorem de riure. No hi ha res millor que uns riures amb amics!

I després d'aquests dies i nits de riures arriba el final. Un dia de Sant Josep plujós, per a no destacar sobre els dies anteriors i una nit freda, on aprofitem el foc que crema la falla per a calfar-nos. Va ser una cremà perfecta,

d'aqueixes en les quals el ninot central aguanta fins a caure feta cendra. Tots acompanyem a la nostra fallera major i ens acomiadem desitjant-nos unes millors falles 2023 i en quant a Noerlia, molta sort amb les proves de la cort!

Rebem el 2023 amb les piles carregades!

Comencem la marxa de nou!

Ja ens hem recuperat de la setmana fallera i toca agafar forces, formar un nou equip i tornar a la càrrega. Ens espera un any molt especial, un 50 aniversari i hi ha molta feina al davant!

Tenim nova fallera major, i tots desitgem començar de nou!

Comencen els actes i el primer on acudim és a

de les nostres festes en l'Àgora del Parc Central.

Seguim amb la demanà on oficialment es nomena les nostres noves representants del 2023. Que cares d'alegria.

Arriba l'estiu i amb ell el mes de juliol, on s'organitza el nostre tradicional sopar i revetla amb motiu de la final del campionat de futbol sala. Que ganes de tornar a celebrar el nostre campionat!

Rebem el 2023 amb les piles carregades!

Aquest any, amb motiu de la guerra, entreguem els beneficis a una associació en qualitat d'ajuda a aquests xiquets que han hagut d'escapar d'una situació tan desagradable, buscant un món millor. Passades les vacances anem als concursos culinaris i com no, el nostre, l'arròs de marisc, que per primera vegada es fa a gas! De seguida arriba el mes d'octubre, es fa la despenjà de quadres de les falleres majors sortints deixant pas als de les representants de 2023.

També celebrem la festa de la nostra comunitat en el Ranxo, on tenim cita cada any. Allí gaudim molt, fem la nostra tradicional globotà i passem un dia en família molt divertit.

A final de mes arriba Halloween i acompanyem als nostres xiquets disfressats a recórrer el barri fent truc o tracte i després com sempre fem soparet a la falla amb la tertúlia corresponent.

Rebem el 2023 amb les piles carregades!

Se celebra l'exaltació de la FMT i allí està la nostra representant, amb els nervis a flor de pell per la il·lusió que té en el començament del seu regnat. És un acte molt emotiu, ja que ara si, l'any faller ha començat.

Celebrem el sopar de proclamació de les nostres falleres majors i com no a l'exposició de vestits i la nostra presentació.

Quants nervis i emocions! La presentació és un acte molt esperat per tots i és un dia de sensacions noves, llàgrimes i nervis.

I per fi, amb les nostres falleres majors

nomenades i tots els actes planificats, agafem forces perquè comença el compte arrere per a les falles de 2023!

MANIPLAST

Transformación del plástico.

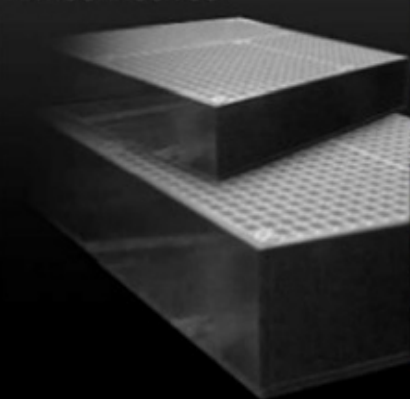
WWW.MANIPLAST.COM

- Fundada en el 2003, con especialistas en el sector, con más de 20 años de experiencia. Profesionales en recubrimientos anticorrosivos, calderería plástica, montajes de depuradoras físico-químicas así como reparación de cubetos paletizados para la industria cárnica, pescado o frutícola.

- Les invitamos a que naveguen por nuestra página para su información. Atienda a nuestros comentarios así como visionado de nuestros trabajos realizados.

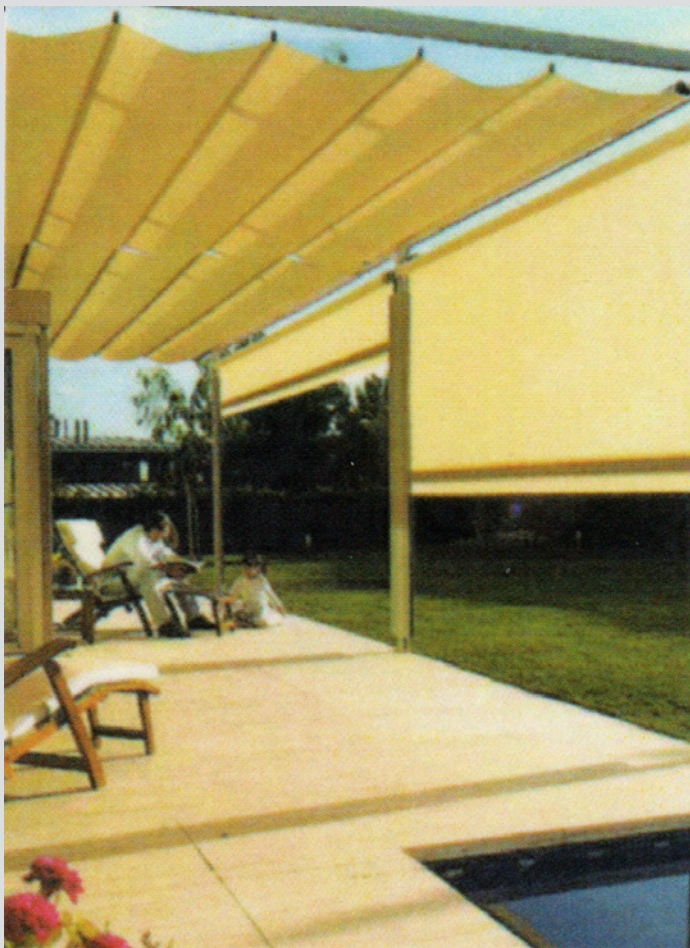
- Agradeciéndole su visita a nuestra página y habernos sido de provecho les adjuntamos nuestra localización así como nuestra dirección y puesta en contacto que usted podrá localizar en el apartado de contacto.

PROFESIONALES EN
RECUBRIMIENTOS
ANTICORROSIVOS

CALDERERÍA PLÁSTICA Y
MONTAJES INDUSTRIALES

Diseño y programación: © MSW 2013 Maniplast Tlfax: 96 157 31 37

PERSIANAS Y TOLDOS

De La Cruz, S.L.

C/ JUEZ ÁNGEL QUEROL, 10
46900 TORRENT (Valencia)

Tel./Fax 96 155 70 05

www.toldosdelacruz.com

info@toldosdelacruz.com

Junta central fallera

BUNYOL D'OR

VICTOR DOMINGUEZ GARCÍA

DAVID GALAN PAJARO

LOLI GALLENT COMES

EVA MARIA GUERRI MEDINA

ANTONIO JARA COBO

ANDREA MEDINA GODOY

EMPAR PINEDO PUIG

LUCIA SOLER MELERO

BUNYOL D'OR AMB FULLES DE LLORER

MARI CRUZ COBO CUADROS

ELVIRA MARTÍNEZ GÓMEZ

BUNYOL DE BRILLANTS

MARIA TERESA ALMARCHA GARCÍA

CARLOS DEL TORO SANZ

Junta local fallera

TORRE D'ARGENT

XAVI DEL TORO NOGUERA	MARI MESTRE NAVARRO
DANI ARCE NAVARRO	MIRIAM MARTINEZ TORRIJOS
XAVIER ALEJANDRO CORREA	CARMEN LEON FIDES
JAVIER MATEO ROYO	BELEN HORRILLO JAVIER
PAULA GANDIA MAS	MARTA GREGORI CAPITAN
LUIS VILLALBA MAS	FCO ANGEL DORADOR LACIO
PAU LOPEZ TORRIJOS	PAULA DE AMO MERCHANTTE
EMMA GALLENT COLOMER	ALBA CUARTERO VILA
LUCIA PALAO MUÑOZ	FCO JAVIER CEBRIAN BASCUÑANA
AMPARO VIVAR GALLARDO	MARIA CALDERON GUTIERREZ
ROSA TORRIJOS TORRIJO	M ^c CARMEN PARRIZAS IRANZO
ALEJANDRO SILLA TEJERO	DAVID GALAN PAJARO
SANDRA RIOS GIL	

TORRE D'OR

ANA MARTINEZ NAVARRO
LUCIA SOLER MELERO
EMPAR PINEDO PUIG
ANDREA MEDINA GODOY
EVA GUERRI MEDINA
ANTONIO JARA COBO
M ^a DOLORES GALLENT COMES

TORRE D'OR AMB

FULLES DE LLORER
ELVIRA MARTINEZ GOMEZZ
M ^a CRUZ COBO CUADROS

50 ANYS D'HISTÒRIA

PARE MÉNDEZ, l'antic carrer de Pila, que servia d'abeurador per als animals que passaven per allí, era un dels carrers principals de Torrent, la qual va créixer molt de pressa.

Molts dels xiquets nascuts allí van créixer i van anar formant un gran grup d'amics.

A Torrent ja s'havien format 11 falles quan un d'aqueixos grups d'amics que es reunien cada vesprada en el pub del carrer "la rata" van decidir formar una falla al carrer de la seua infància, al carrer on vivien i així poder gaudir i sumar-se a la festa de les falles de Torrent.

I així va nàixer la falla... formant una gran família que hui dia ja és molt nombrosa.

Són pocs els que romanen en la comissió des de llavors, però són molts els que han lluitat any rere any per mantenir viva la festa i la falla unida.

Per això des d'aquestes pàgines volem rendir un xicotet homenatge a tots aquells que van creure en aquest projecte, que van barallar per tirar avant, a tots els que tenien la il·lusió de fer falla, a tots ells GRÀCIES.

Molts ja no estan entre nosaltres, uns altres ens segueixen ja des de la barrera i altres pocs segueixen al nostre costat...Per això volem ressaltar que gràcies a ells hui podem dir que "jo soc faller/a de Pare Méndez"

Amb molt d'afecte volem nomenar aquells que van ser els fundadors, els primers en voler fer falla i encara que no apareixen a la foto de la signatura d'aqueixa primera acta i contracte amb l'artista, estaven allí ajudant i aportant tot el que es podia per a poder formar la nostra benvolguda comissió. (disculpes si ens ha faltat algú)

Els són:

- Isidro
- Melquiades
- Tio Pepe
- Sebastian
- Paco el de la rata
- Cantero
- Pepe Company
- Jose Perpiñá
- Salvador Company
- Manuel Isarte
- Conejeros
- Enrique Cervera
- Jose Sanz “el obispo”
- Angel Gonzalez
- Paco Gonzalez

A partir d'aquest moment van ser molts altres els que es van anar unint a la comissió arribant a ser uns 70 membres.

Al llarg d'aquests 50 anys, la falla ha patit molts alts i baixos, però sempre s'ha mantingut a tindre aqueixes arrels que feien que tots se sentiren com a casa, sent una gran família.

Va arribar a ser una falla de primera, passant per fer la seua pròpia falla de xapa, suro o cartó amb l'ajuda de tots els fallers. Les nits de plantà d'aqueixos monuments són molt recordades per tots aquells que ho van viure.

A poc a poc ha anat seguint el camí que els fallers aclamaven, és una falla on es fomenta molt el gaudi, la participació, les manualitats i la diversió, sense deixar de costat la cultura i les arrels que ens han portat fins ací.

Les seues cavalcades han sigut, són i seran mítiques, alguns dels seus monuments també ho van ser, tant per a bé com per a mal. Durant aquests anys ha destacat també en adorns de carrer, creus de maig, concursos de vestits de valenciana, betlem, concurs d'aparadors, llibrets, carrosses llogades..., sempre participant en tot allò que es proposava. Cal destacar que les manualitats han sigut sempre el seu fort.

Els carrers s'omplin de frescor i elegància quan aquesta falla desfila.

Només ens queda dir, que això no acaba ací, perquè Pare Méndez va nàixer com un grup d'amics, va passar a ser una gran família i tot això només podia acabar en una GRAN FALLA.

50 ANYS DE VIVÈNCIES I EXPERIÈNCIES DES DEL CÀRREG DE PRESIDENT.

Crear, establir i fer que perdure any rere any una falla no és fàcil. Això és gràcies a totes les persones que treballen per ella i per la festa de les Falles. Però si hem de destacar a la persona que és de gran importància en tot això, és el president.

Ell és l'encarregat i responsable, al costat de la seua junta, triada per ell mateix, d'organitzar i tirar avant l'any faller.

Al llarg d'aquests 50 anys, han sigut molts els que han ocupat aquest lloc, alguns durant més temps que altres, però sempre han treballat per a fer de la nostra comissió, una falla millor, la Falla Pare Méndez.

I des d'aquestes pàgines, volem transmetre el nostre sentiment d'orgull, i agrair-los tot aqueix treball realitzat, aconseguint el que tenim i el que som hui dia, una gran família, UNA GRAN FALLA.

Per tot això, volem conèixer la història de tots aquests anys a través dels seus ulls, dels seus sentiments, de les seues vivències i com no, dels seus records.

NOSTRES PRESIDENTS:

1973-1977

JOSE PERPIÑA PLA

1978-1979

FRANCISCO FERNANDEZ CASTELLANOS

1980

ANGEL GONZALEZ NAVARRO

1981

ALFREDO ROS MARTINEZ

1982-1983

FRANCISCO FERNANDEZ CASTELLANOS

1984

JOSE GARCIA CERVERA

1985-1986

ANTONIO SORIANO SORIANO

1987

JOSE GARCIA CERVERA

1988-1989

JOSE PERPIÑA PLA

1990-1991

MANUEL CRUZ GRANADA

1992

JULIO PANADERO HERNANDEZ

1993-1994

SALVADOR COMPANY VILANOVA

1995-1998

MANUEL CRUZ GRANADA

1999-2000

JOSE ANTONIO RAMÓN MORENO

2001-2003

SANTIAGO RUIZ DE ELVIRA MARTINEZ

2004-2007

JOSE SANZ RAMOS

2008-2009

SANTIAGO RUIZ DE ELVIRA MARTINEZ

2010-2013

JOSE LUIS DEL TORO SANZ

2014-2016

FELIPE MANTAS JAVIER

2017-2019

JOSE LUIS DEL TORO SANZ Y JOSE SANZ RAMOS

2020-2023

PILAR CARRATALÀ PASCUAL

1ª DÉCADA.

1973-1982

José Perpiñá Pla,
1er president de la
Falla Pare Méndez.

Anys de presidència: 1973-1977 // 1988-1989

Pepe, el forner. Així és conegut en la falla i en el barri, José Perpiñá Pla.

Pepe era l'amo del forn principal del carrer Pare Méndez, "La Foyeta" lloc que va albergar moltíssims records i vivències durant tota la seua trajectòria com a president i com a faller. Allí es feien juntes, allí acudia la banda de música a sorprendre a tots els treballadors durant la seua jornada laboral, allí acudien les dones dels components de les juntes a preguntar "a quina hora va acabar anit la reunió", allí anaven tots aquells que volien saber alguna cosa relacionada amb la falla. Era un lloc especial on sempre feia olor de pa recentment fet, a dolços, però, sobretot, feia olor de FALLA perquè allí sempre estava Pepe.

Com i per què vas arribar a ser president?

La meua història amb la falla Pare Méndez comença a la fi de l'any 1972, quan una quadrilla d'amics que s'ajuntaven en el PUB "LA RATA" decideixen ajuntar-se i formar una falla al carrer a la qual pertanyien. I així és com naix la Falla.

Molts d'ells eren amics i coneguts meus, i en principi havien elegit a Manolo de president,

per ser el major, però després van considerar que era millor proposar-m'ho a mi ja que jo havia estat en una falla de València, encara que sense ocupar cap càrrec, però ja sabia de què anava la cosa... Així poc temps després Manolo em va dir: mira Pepe, jo no seré president, agafa tu el càrrec que jo no eixiré a cap lloc ni res. Així que a partir d'ací em vaig quedar jo de president.

A partir d'aquest moment comencem a fer el grup de junta, i vaig posar amb mi, de caixer a "Conejeros", Enrique Cervera com a secretari, el qual em va acompanyar en tots els meus anys de president, i bo ací comencem a crear la Falla.

Els primers anys va ser un desastre, teníem molt mala sort perquè plovia molt, i en aquest carrer les pluges feien molt de mal i sempre acabava la falla arrossegada per l'aigua...però ací estàvem. En Nadal, per a la loteria, com no teníem encara l'escut de la falla, vam posar l'encuny del forn en les paperetes per a saber que eren nostres... Molta gent pensava que la falla no continuaria. Any rere any la gent deia: "l'any que ve Pare Méndez no continúa". No confiaven en nosaltres, però bo ací estàvem.

Com van ser les teues juntes, la gent que treballava amb tu?

Les meues juntes eren jo i dues o tres... els altres se n'anaven de tabola després de cada reunió. Després ja m'ajudaven, però em cremaven, perquè eren moltes coses que al final quasi havia de portar jo només.

Tots els que portàvem la falla, érem una família. Érem unes 70 persones, nosaltres treballàvem i la gent jove gaudia de la festa, i nosaltres gaudíem de veure'ls a ells gaudir. I això cal recalcar-ho, cal dir-los que tot aquell que vulga treballar, que entre en la junta, però la resta deixar-los que gaudisquen! Que aqueixos són els que fan falla.

Abans tot estava més descontrolat, les juntes es feien en La Rata bevent "wiskis", ens ajuntàvem els 4 o 5 de la junta a sopar o a prendre alguna cosa tant ací com en el meu xalet...i van ser anys on només pensàvem que la gent gaudiria. Eren tots solters, i van ser anys on un, volia besets amb aquella, la meua germana es va quedar embarassada, l'altre volia estar amb l'altra...teníem una fama de festers que no ens la llevàvem.

Quan es forme ara una junta cal dir-ho, els de la junta treballarem, i la resta a divertir-se! Encara que ara és més difícil perquè hi ha més coses que abans i cal arrossegar a més gent i hi ha més discussions.

Vos contaré que fa 50 anys que jo ja no hauria de ser ací. Tenia 30 anys quan em van detectar un càncer de bufeta i quan no em donaven molt de temps de vida em van oferir un tractament experimental el qual vaig acceptar, i a la 2a presa m'havia desaparegut, però se'm va obstruir el conducte de l'orina i em van haver-hi

de netejar i llevar-me la bufeta fent-me alguns entroncaments. Qui m'ho anava a dir que hui estaria jo ací contant la meua història.

El teu millor moment com a president?

Molts... més que dolents. He gaudit molt amb les meues falleres majors, Conchin va ser la primera fallera major, després va ser Elvira, seguidament van ser Mª Jose Maho i Angela Maho. Després la meua filla Cristina, Mª José i després Pilar, la dona de Blanquer com a infantils.

La banda de música que teníem era del poble "Senyera" i dormien en el casal i després venien tots a desdejunar al forn. Eren molt intensos, una "colla de perdularis"

Què tal amb les teues falleres majors?

A les meues falleres majors sempre les he acaroades molt i els he tingut molt de respecte i afecte. Eren família per a mi. Compartíem molt, hi havia un tracte molt bonic, molt personal.

Abans només s'anava a les presentacions de la falla Toledo, L'Avinguda i Angel de l'Alcázar, això de hui dia és una bogeria...encara que hi ha molta relació entre tots, però crec que pot ser un motiu que no hi haja falleres majors, per haver de vestir-se per a tants actes.

I el millor de tot és que hui dia continue tenint contacte amb algunes d'elles.

Tornaries a ser president?

No... encara que soc president honorari. Quan vaig deixar de ser president la primera vegada, la falla em va fer president honorari així que amb això em quede.

Quin moment prefereixes, l'inici de l'exercici en el qual se sent aqueixa il·lusió de preparar el següent any, o el final quan tens aqueixa satisfacció d'haver acabat i haver fet les coses bé?

Al principi la il·lusió era molt gran, jo no podia dormir, em venia just acabar la junta i anar-me a treballar. Jo pensava perquè em ficaré al llit si no dormiré? I no dormia...

Jo vaig fer molt bones relacions, vaig estar en junta local 2 o 3 anys també. Ho he passat molt bé en la falla, recorde un any que plovia molt i quasi es va emportar tota la falla l'aigua, que fent totes les gestions per al dia de sant Josep sense ficar-me al llit, perquè llavors jo treballava de nit, recorde que li vaig dir a la meua dona: em deixaré caure 10 minutets que no puc més... I als 10 minuts em diu la meua dona: Pepe, està caient una aigua que no podreu cremar la falla. Vaig intentar alçar-me i no podia, així que li vaig dir a la meua dona que m'enrotllara per a caure'm del llit, i em va estrényer les cames perquè caiguera, i una vegada en el sòl em vaig alçar em vaig vindre al forn i vaig començar a agafar sacs de farina buits i comencem a córrer carrer a baix agafant els ninots que s'emportava l'aigua i a posar-los els sacs per dins amb paper... l'aigua a punt d'entrar al forn, un desastre... I després quan es va cremar, que satisfacció! De començar un altre any... una cosa increïble. Perquè la gent pensava: serà possible? Després de tot el que ha passat que tinguen ganes de continuar i començar de 0 altre any més... però és que la resta dels fallers també volien.

Els actes eren molt divertits, no hi havia tants com ara i ho celebràvem tot. La imposició del cordó a aquest estendard, que si a l'altre, els aniversaris de les falleres majors...

Abans no hi havia tant que fer com ara, i també ve bé estar en la carpa tranquils, amb un entrepà i estar de tertúlia, i pensar tot el que heu fet i el bé que ha eixit tot, perquè sou grans! I heu de dir-vos-ho. És una satisfacció, i és molt important fer-ho, igual que fer una junta abans de començar les falles, abans de les cavalcades. Una junta de tranquil·litat on apunteu tot el que fareu des del primer dia fins a l'últim. Que hi

haja el màxim de gent possible i que s'anoten totes les idees i totes les propostes, després ja se seleccionarà el més important.

Com vius les falles hui dia?

A vegades plorant... quan ix a València o Torrent qualsevol cosa, m'emocione. Aquest any anterior ens vam vestir la meua dona i jo de valencians per a fer la nostra ofrena a la verge...

Vam ser a veure la processó de la verge dels Desemparats, vaig estar durant hora i mitja veient fallers i falleres desfilant... això és molt gran...

Abans en aquesta processó anava molt poqueta gent i les falleres Majors, però ara, ara és impressionant la gent que va. Tot això ho fan les falles... i com no, parlar de la dansa que es fa, és per a morir-se, és molt emocionant. Aquestes festes t'arriben molt dins, és un gran sentiment. Jo recorde en el forn, com 50 músics em tocaven el faller... i en aqueix moment calia plorar perquè era molt bonic.

Què t'agradaria que férem enguany en la falla amb motiu del 50 aniversari?

Perquè no és... perquè jo quan us veig desfilant em vaig cap a un altre costat, perquè no puc veure-us, m'emocione moltíssim. Aquest any passat en l'ofrena, quan vaig estar un ratet amb vosaltres de seguida em vaig haver d'anar... és una cosa que m'emociona, així que crec que, eixir un dia amb vosaltres desfilant al costat de la meua dona, és el que em faria molta il·lusió.

I com sempre ja sabeu que per al que necessiteu ací estic.

Angel Gonzalez Navarro,

Anys de presidència: 1980-1981

Angel vivia en la finca de dalt del Pub “La Rata”. Cada vesprada, quedaven a prendre café en aquest lloc tots els amics. Una d’aqueixes vesprades es van plantejar formar una falla, ja que el carrer en aqueix moment no tenia i els abellia formar-la entre tots ells.

La nit que es fa la primera reunió i es va signar la primera acta, va haver d’abandonar la reunió i deixar-la a meitat, perquè la seua dona es va posar de part i van haver d’anar a l’hospital on hores més tard va nàixer la seua filla.

I així va començar tot... a partir d’aqueix dia va ser més de 20 anys faller de Pare Méndez.

Com i per què vas arribar a ser president?

El meu record d’aquella època és molt bo, en els inicis vam tindre a gent reunida que es va enamorar de la falla com Luis “el català” amb el qual passem uns anys molt bons, vam tindre també moltes ajudes a nivell de casal, perquè En Ricardo, el de Peris Andreu, ens va cedir el local i la primera vegada que vam anar a fer una despertà al xalet d’aquest home, en Santa Apol·lònia, vam fer el ruc, com tots els fallers que som una mica bèsties. Li tirem petards a la piscina al jardí... en fi barbaritats. L’home per a desdejunar ens va traure whisky Chivas... imagina’t.

Els primers anys vaig començar portant als infants on vaig gaudir moltíssim perquè a la meua filla que era una “rateta”, la posava davant perquè els portara a tots, m’omplia les butxaques de confits i els anava donant. Després vaig passar a ser delegat de festejos on també vaig gaudir moltíssim, la veritat que tots gaudíem molt.

Com ja sabia com funcionava tot, i m’agradava, vaig pensar a presentar-me a president. En aqueixa època hi havia una mica de lluita per ser president, i es van fer dos bàndols a manera “política” i finalment es va fer a votació i vaig guanyar jo.

Com és portar una falla? Com va ser en la teua època?

Jo em vaig organitzar i vaig formar un equip, per parcel·les, i a cadascun li vaig donar una missió, perquè si no és així portar una falla és impossible.

Mira si m'agradava i estava implicat, que vaig arribar a donar-li més prioritat a la falla que a la meua família. Hauria donat la vida per la falla. Vam tindre al primer president d'honor, Gregorio el "tio del puro". Ho vam fer president d'honor perpetu perquè l'home li agradava i vènia a tots els sopars i era un home molt entranyable. Abans treballàvem molt al faller d'honor, ja que era un bon manteniment per a la falla quant a entrada de diners, i teníem molts. Luis el Català també era faller d'honor.

Com van ser les teues juntes, la gent que treballava amb tu?

Molt bones, amb Perpiñá i Paco hem sigut els que més hem col·laborat. La veritat que tothom treballava molt i ens ajudàvem els uns als altres. Teníem molta ajuda també en totes les festes que féiem, com la Tia Pepica, que ens portava les paelles i ens ajudava amb tot. Quan féiem paelles, jo sempre em posava amb ella, era genial. Arribem a fer un festival de paelles que no ens va costar ni un cèntim, vam poder traure els ingredients de manera gratuïta i fins i tot vam donar premis i ens va donar per a fer "tongo" també...(risses)

El teu millor moment com a president?

Quan vaig aconseguir el que volia, que va ser el primer premi de la cavalcada del ninot i el primer premi de falla. Va ser molt satisfactori. Em quede amb el bo, les coses una mica pitjors s'obliden. Jo només pensava a complir tot el que deia.

Un moment molt bo que recorde és quan vaig escriure una obra de teatre per a fer-la en la presentació, i no volien assajar. La gent ria moltíssim, però va eixir penosa, perquè Miguel Tolosa feia un personatge com que

venia del poble a veure les falles, i sense assajar ni res perquè deia que ja s'ho sabia, en aqueix moment va començar a dir el que li abellia. Imagina't el que va eixir d'ací... Riem moltíssim!

Què tal amb les teues falleres majors?

Molt bé, una relació molt bona.

Alguna dificultat amb la qual et trobares?

Cap especialment, les normals d'una falla, tots volem tindre un rei en el cos, tots volem manar i tots creiem que el que nosaltres fem és el millor i el que fan els altres és el pitjor...

Com a anècdota, recorde que l'any que se'ns va emportar la falla l'aigua, de tant que va ploure...ens quedem sense gens de falla. De seguida es va córrer la veu i van començar a vindre falles amb un ninot, un taüt, una escala... I crearem una xicoteta falla. Allò va tindre un ambient especial i va ser un moment molt bo.

Tornaries a ser president?

És una cosa que no m'he plantejat, però generalment diria que no. Però això no vol dir que no em continuen agradant les falles.

Conserves alguna amistat d'aquella època?

Si, continue conservant moltes amistats sobretot d'Antonio Pardo, però en viure ja 11 anys fora de Torrent, fa molt temps que no veig a molta gent.

Quin moment prefereixes, l'inici de l'exercici en el qual se sent aqueixa il·lusió de preparar el següent any, o el final quan tens aqueixa satisfacció d'haver acabat i haver fet les coses bé?

L'inici, era molt emocionant. El final va ser una mica conflictiu.

Com vius les falles hui dia?

Des de la meua butaca, ara viu molt feliç i tranquil, sense obligacions. Les gaudisc a la meua manera. Encara que enguany m'agradaria viure-les més de prop.

Què t'agradaria que férem enguany en la falla amb motiu del 50 aniversari?

Qualsevol cosa en la qual ens féreu partícips, tot el que esteu fent.

Com sempre estic disposat a col·laborar en el que faça falta, perquè continue tenint molt afecte a aquesta falla.

2ª DECADA. 1982-1992

Antonio Soriano Soriano,

Anys de presidència: 1984-1986

92

Toni també era veí de la finca de dalt del Pub, com Angel, el "tio Pepe" i Paco el de la rata.

Arriba a la falla 2 anys després de la seua fundació. Quan va nàixer el seu primer fill, Toni, alguns dels seus amics el van animar a apuntar-se a la falla, i així ho va fer. Va decidir unir-se a la família fallera de Pare Méndez i allí va passar molts anys, arribant a ser president durant 2 exercicis. El seu primer any va ser molt especial, ja que va compartir càrrec al costat de la seua dona d'aquell llavors, com a fallera

major. Ja que l'any anterior, el seu fill havia sigut president infantil i dos anteriors la seua filla fallera major infantil, la qual va prendre la comunió aqueix mateix any vestida de fallera. Toni té 1 filla i 3 fills, tots ells han tingut l'oportunitat de representar a la comissió en els seus diferents càrrecs, una família que ha sentit i continua sentint les falles de cor.

Anys més tard, la vida de Toni canvia i decideix anar-se'n a València a viure. És en aqueix moment, quan deixa de pertànyer a aquesta comissió per la distància i comença a viure les falles d'una altra manera diferent.

Com arribes a ser president de la falla? Què et va fer presentar-te?

Perquè no hi havia ningú que volguera ser, calia rellevar al que s'anava i jo com no li tenia por a res doncs bo, vaig dir que sí. A més, en aquella època com ja estaven els càrrecs donats i fixos com el de la loteria o el secretari, només canviava el president i en el moment que algun alçava el dit així una mica li deien: "Ja tenim president!, Vinga que ni t'assabentaràs, estem tots ací per a ajudar-te". Així que em vaig animar i a més la meua dona de llavors va eixir com a fallera major. Veníem de gaudir dos anys amb els nostres fills, primer amb Pepa com a fallera major infantil i l'any següent i anterior al meu, el meu fill Toni com a president infantil. Així que ja sabíem com anava la cosa.

Com és portar una falla?

Depén del grup que tingues darrere, si tens un bon equip ni t'assabentes. Com vulgues ser tu, el "figurí" et pots morir... Cal tindre un bon equip darrere i cadascun saber el que ha de fer. En la meua època era molt fàcil perquè la junta ja estava feta, érem gent gran, tots amb fills i tots amb les seues responsabilitats clares.

Esperaves que ser president anara així?

Simplement no esperava res, el temps va passar. En aquella època estava tot lligat. La falla estava tot l'any, gent que treballava tot el temps i si això va bé no passa res, es comença l'exercici, es contracta la falla i quan faltaran 3 o 4 mesos per a falles és quan ja tots ens posàvem en marxa per a contractar el que feia falta i era quan realment la falla es posava en marxa. La resta dels mesos es baixava a la falla a jugar la partida, a buidar-se, a escapar-se del marit o la dona, a escórrer-se dels seus quefers, cadascun al que li abellia.

Els llibrets es feien un o dos mesos abans copiant la major part de l'any anterior, canviant quatre fotos, els noms dels representants i donant-li una mica una volta i ja està. Ens calfàvem molt el cap perquè tampoc esperàvem cap premi ni res d'això, perquè sàvies el que hi havia, i realment la sorpresa la teníem quan es plantava la falla: caurà o no caurà? Plourà o no plourà? Vindrà l'artista a acabar-la o no vindrà? Aqueixos eren els enigmes als quals ens enfrontàvem cada any, ja que durant alguns anys l'artista faller deia que s'anava per cua de contacte i no tornava arribant San José i la falla sense acabar.

94

Jo em deixava portar, el primer any ni em vaig assabentar. Nosaltres arribàvem a dormir en la falla, muntàvem lliteres per a la banda que venia de Iecla, alguna o algun s'emportava a algun músic per a la seua casa..."jajaja".

Era una banda que ens acompanyava de dia i feien d'orquestra a la nit. Érem molt festers, ens encanava la festa, la música i el ball. Teníem el casal, un xicotet que, cap a cantonada, però durant les festes aconseguíem un local en l'altre carrer i allí muntàvem unes festes salvatges! Pare Méndez era la falla de la festa a Torrent. Gent d'altres falles fins i tot de València venien a la festa nostra, de fet, una nit va vindre fins a la Fallera Major de València d'aqueix any. Teníem també una mica d'endoll de l'alcalde d'aquell moment el senyor "Marín", que era una joia de les falles, s'autoconvidava a tot. Quan ens feia falta alguna cosa ho cridàvem, ens ho aconseguia i després venia i li ho cobrava en festa.

El millor i el pitjor?

Per a mi ha sigut tot bo, sense més.

El pitjor potser va ser quan una nit va vindre la guàrdia civil a la meua casa a buscar-me. I com em veuriem tirat en la butaca que van dir: "Anem-nos-en que aquest no s'escapará". Li

haviem fet un boicot a uns fotògrafs que van vindre de fora al casal i van començar a fer fotos a tothom sense permís ni res i després se n'anaven a l'avinguda les penjaven allí i les podia comprar qualsevol. Els fallers no estaven disposats al fet que algú desconegut comprara les fotos de les seues dones o els seus fills. Llavors els fotògrafs del poble es van queixar a la junta local fallera, aquests no els van fer molt de cas i Cardona va vindre a dir-nos-el i vam dir: "Anem-nos-en tots cap allà i els boicotejarem la tendeta". Així que allà ens vam anar i després clar, ens van denunciar i la guàrdia civil va vi a la meua casa a buscar-me perquè donara explicacions, però el meu estat era tal que van dir: "aqueix no s'anirà d'ací".

El millor, veure que la falla la tenies a casa, tots gaudíem de la festa junts.

Vas tindre una bona junta?

Si, la meua ja estava feta, era un bloc tancat, només canviava el president. Qui exercia de delegat de loteria, secretari o tresorer això ja ho tenien clar.

Només cap a falta renovar el capitost, i et convencien ràpid.

Et vas trobar amb alguna dificultat en els teus anys de president?

No, cap. Maruja col·laborava molt, se li donava bé l'escriptura i s'envoltava de gent bona i totes aqueixes coses es cobrien per ella. Un any fins i tot vam fer un homenatge a Pallardó. En el meu segon any vam tindre una mica de polèmica amb la falla perquè a nivell polític no li cap a gràcia a molta gent que plantàrem el monòlit aqueix.

Quin era el millor moment, l'inici de l'exercici, o el final?

El millor moment era el del final, quan ja ens asséiem i déiem: bo ja s'ha fet tot, heu gaudit tots, s'ha pagat tot, no queda ningú per cobrar...

Aqueix era el millor moment, veure que no s'havia deixat res per pagar que durant l'any es dubtava si anàvem a arribar i a cobrir les despeses.

Què tal amb les vostres falleres majors?

Bé, genial.

Hauries tornat a ser president?

No, crec que cal deixar passe als següents i donar-li la satisfacció també als altres.

Continues conservant algunes amistats d'aquells temps?

La veritat que conserve l'estima i l'amistat que m'uneix amb la gent amb la qual vaig compartir els meus anys de faller en aquesta comissió, però de fora no, ja que jo me'n vaig anar a València a viure i em vaig desvincular i vaig perdre el contacte.

Com vius les falles hui dia?

Em continuen agradant les falles, he sigut alguns anys faller de la falla Borrull Socors, la meua filla va ser fallera major d'allí i ara quan arriben falles i m'abelleix anem i paguem la taxa corresponent i el ram i gaudim molt d'aqueix moment que et posa els pèls de punta, quan gires el miquelet i veus la imatge de la verge, és un sentiment molt especial.

Ja no som fallers, ara si ens abelleix continuem passant per la falla Borrull i gaudim d'algun esmorzar o menjar amb la gent que tenim amistat allí.

Alguna cosa que vulgues proposar-nos enguany per a aquest 50 aniversari?

En la meua època, entre alguns de nosaltres vam compondre la lletra d'una cançó, els músics li van posar el ritme i fins i tot es va fer una partitura i es va convertir en l'himne de la falla. M'agradaria que es revisquera i no es perdera.

La tornada deia així:

"Si tu novia no te quiere, no te pongas a llorar, vivirás mejor la vida, sin tenerla que aguantar... vive amores de un minuto, que esos no te harán sufrir...y serás un solterito sonriente y muy feliz! La la la la! La la la la la!"

Manolo Cruz Granada

Anys de presidència: 1990-1992 / 1995-1998

Manolo era veí del barri de Pare Méndez, i com molts, gaudia de la falla del barri des de fora des que es va fundar. Anys després, per amor li va fer una promesa a la seua dona i va decidir apuntar-se ell i el seu futur fill que estava en camí a la falla.

A partir d'aqueix moment es va convertir en el seu dia a dia arribant a ser el seu lloc de diversió, entreteniment i fent d'aquest grup de persones el seu més íntim grup d'amics, el qual va anar creixent a mesura que tots ells van començar a tindre fills i convivia dins i fora de la falla amb quedades de cap de setmana i organització de viatges junts.

Van ser uns anys molt feliços i amb una gran vivència de la festa, fins que el seu gran amic i suport ens va deixar i es va veure incapaç de continuar. Hui dia guarda un gran record i segueix a la falla des de la barrera.

Per què vas decidir ser faller de Pare Méndez?

Per "gili..." (jajaja), va ser una promesa que li vaig fer a la meua dona, li vaig dir que quan nasquera el xiquet ens apuntaríem. Vivíem en la zona i ens feia goig apuntar-nos.

Quants anys has sigut faller?

Jo em vaig apuntar l'any de la barraca, quan va nàixer el meu fill major, 1982. I em vaig esborrar sobre el 2016 més o menys, per la qual cosa he sigut faller d'aquesta comissió uns 34 anys.

Quants anys has sigut president? Què va ser el que et va fer presentar-te al càrrec?

En total vaig ser 6 anys, primer 2 i després altres 4.

Ací sí que he de dir que em vaig presentar i vaig ser una mica "passerell". Era una falla xicoteta i érem molt pocs... Havia decaigut bastant, i va faltar dir que jo em presente, i ja està... No hi havia oposició cap.

Als 2 anys ho vaig deixar i després com ja sabia que anava la cosa i ja tenia experiència em vaig tornar a presentar, perquè la falla m'agradava molt i ningú sap el que he gaudit jo ací...

Et vas deixar alguna cosa per fer? Alguna cosa que vas voler fer en els teus anys de president i no vas fer?

Llavors érem una família, una falla xicoteta i la veritat que féiem el que podíem dins de les nostres possibilitats, però tenia una junta que érem unes 8 persones, érem una pinya, on anava un anàvem tots. M'agradaria haver fet més coses, però no es podia. Un assoliment era aconseguir un local en condicions, de cara a falles sempre anàvem buscant locals perquè no muntàvem carpa, i el local gran del "Picañero" on vam estar molts anys es va aconseguir estant jo de president.

Com és portar una falla?

Si tens una bona junta és molt fàcil, va sola. Cadascun fa la seua faena i tot ix.

Alguna dificultat amb la qual et trobares?

Cap especialment, tan sols discussions amb tothom... Una cosa normal. No més enllà de coses típiques, gens seriós.

Després del teu primer any, t'esperaves que anara així?

Jo el primer any em vaig presentar sense saber res, va ser de transició, no m'assabentava de res. La junta era la de l'any anterior, i m'anaven dient on ténia que anar i el que havia de fer. Així que no tenia pensament de com era.

El millor i el pitjor de ser president?

Per a mi el pitjor era anar a les presentacions, eren moltes... va ser el que em va arribar a cremar en l'últim any. Perquè a això se li sumaven les proclamacions, les quedades després de cada sopar... i així tot el cap de setmana, era molt de cansament.

El millor, el bé que m'ho he passat en tots els sentits. Les cavalcades les hem gaudides com a xiquets, els concursos... Un any vam ser al concurs de paelles d'Angel del Alcàsser, estàvem Serafín i jo fent la paella, li tirem fins a les xapes dels pots de cervesa dins... Riem molt, fins i tot va passar un dels regidors de llavors i li convidem a una cervesa la qual li havíem passat un vitet pel filtre, i clar imagina't... Li va pegar un glop i es va posar d'allò més rabiós.

Les nits de falles féiem "play-backs", ens disfressàvem i ens ho passàvem pipa.

Un any vam fer la presentació en el polígon d'Alaquàs, primer es feia la presentació, i en acabar ho llevàvem tot i muntàvem les taules per a sopar! Era una moguda...

Són records que tinc molt agradables de tots els moments que hem passat.

Vas tindre una bona junta?

Sempre he tingut una bona junta, érem més o menys els mateixos, no hi havia molta més gent.

Ens recolzàvem tots.

Un dels millors moments com a president?

Uf tinc molts. Recorde l'any que vam fer nosaltres la falla per primera vegada, era la torre de Torrent. Tota la nit clavant claus! Baixaven els veïns a dir-nos que no férem soroll, i jo els deia: Però veurem, si això hem de muntar-ho ¡hem de clavar els claus! Anàvem a contrarellotge... Com sempre.

Quin era el millor moment com a president, al principi o al final?

Jo m'ho passava bé durant tot l'any perquè féiem coses tot l'any, dins i fora de la falla, i en arribar falles perquè gaudíem de gom a gom.

Què et va fer deixar el càrrec de president?

Perquè la veritat que vaig acabar molt cansat i saturat, fins i tot vaig arribar a voler cremar el faixí de president l'últim any i Gels, la meua última fallera major no em va deixar, i em va dir que volia quedar-li'l ella. Però bàsicament va ser la saturació.

Vas ser el president del 25 aniversari, com va ser?

Aqueix any van passar moltes coses, i entre elles, 2 falleres majors amb la mateixa antiguitat que volien ser falleres majors, la qual cosa va portar a fer una votació entre elles per primera vegada en la història de la falla.

Vam convidar a tots els presidents a la presentació, es va fer una insígnia commemorativa, els quadres de la falla amb totes les falleres majors... Tampoc vam fer molt, però va estar bé.

Què tal amb les teues Falleres majors?

Molt bé, en general bé. Això tot té a veure amb el caràcter de cada persona, però bé. Merche va ser la primera i finalment va ser Geles, entre totes elles, cadascuna molt diferents.

Conserves alguna amistat o contacte dels teus anys de president?

De dins de la falla molts... De fora algun que un altre que, encara que no ens ajuntem si ens veiem ens parem i ens saludem.

Com vius les falles hui dia?

Les visc des de fora i molt distant per 2 motius, 1 la mort de Serafín que em va marcar molt i 2 per la meua salut, perquè últimament no em trobe molt bé i se me n'han anat una mica les ganes.

Se'n van anar molts dels quals m'envoltaven, com Serafín, Manolo Garijo, Sena, el tio Paco... I vaig decidir retirar-me, descansar i cuidar-me.

Hui dia a penes conec a ningú de la falla. Tot té el seu moment i el seu lloc, i jo ja vaig viure el meu amb molta intensitat.

Algun consell per a aquest 50 aniversari?

El meu lema sempre ha sigut gastar poc i recaptar molt, així que poc us puc dir! Jajaja. Com ara ha canviat tot tant i no és molt bé tot el que teniu pensat, perquè igual us proposaria recuperar alguna cosa que es feien abans i ara ja no... Com els play-backs o disfresses del dia 18, ens el passàvem molt bé.

Destacaries alguna cosa d'aquests anys?

Ens ho hem passat molt bé, hem gaudit molt, ens hem cansat, cabrejat, però hem sigut sempre una pinya, potser diria que al final no vam saber deixar passe a la gent que volia aportar idees noves, ens hem mantingut sempre en els nostres ideals i en la nostra manera de fer les coses, no deixàvem que s'equivocaren, però bo, quan va arribar l'hora de retirar-nos la gent jove va començar a canviar tot això.

Destacaria les cavalcades on jo no solia vestir-me de president, sinó que a mi m'agradava anar dins de la comparsa, disfressat. I hi havia vegades que jo començava en Pare Méndez i acabava en Sants Patrons! La meua dona buscant-me... imagina't... He gaudit com un xiquet.

Tinc un record molt grat de tots aquests anys de faller, però com dic, tot té un principi i un final.

3ª DÈCADA. 1992-2002

Jose A. Ramón Moreno,

Anys de presidència: 1999-2000

100

Jose arriba destinat a Torrent pel seu treball i coneix a Mª Angeles, fallera de Pare Méndez des de ben joveneta, es casen i per l'any 1983 s'apunta a la falla animat per la seua dona. Va ser faller durant més de 30 anys, fins que la mort d'un gran amic li va fer reflexionar i decidir apartar-se d'aquest món durant un temps per a descansar.

Al llarg de tots aquests anys ha exercit diversos càrrecs en la junta a part de president, com a secretari i tresorer.

Com arribes a ser president de la falla? Què et va fer presentar-te?

Principalment rellevar a Manolo, que estava ja molt cansat, tampoc hi havia ningú més que volguera, i em vaig llançar perquè ténia el suport de Serafín i les noves generacions ja anaven trucant a la porta... I encara eren molt joves per a agafar el càrrec.

Salvador Company em va introduir en la junta, i vaig començar de secretari on vaig estar 5 anys i vaig agafar molta experiència, després es va morir Salvador i després vaig estar altres pocs anys mes amb Manolo i ja per fi em vaig presentar a president. Només em va quedar ser tresorer i delegat de loteria, però aqueixos càrrecs quasi sempre eren fixos per una sola persona, com Gimeno que va ser delegat de loteria durant tots els seus anys com a faller o tresorer que en la meua època era Serafín, el qual ho ténia tot sempre sota control.

En la cavalcada eixíem amb por, perquè els joves en aquella època es desbarataven bastant i amb poc que se'ls diguera ja es revelaven... Era difícil portar-los.

Nosaltres aguantàvem molt, Serafín, Gimeno i jo portàvem el pes de la falla en aquella època, però sempre hi havien historietes i frecs perquè érem molt pocs en aqueixa època, crec recordar que unes 140 persones, i clar, volíem fer moltes coses, però teníem poc pressupost així que havíem d'anar buscant diners i comencem a fer la "replega", on anàvem pati per pati a partir de les 9 de la nit, els representants, i els que volien acompanyar, sempre de la mà de Gerardo perquè en ser conegut en el barri, era el ganxo perquè ens obriren les portes. Érem molt pocs, ningú volia anar a la "replega"

Com és portar una falla?

Si tens una bona junta on cadascun sap el que ha de fer, les coses van soles. Però en la nostra època érem 4 gats, baixàvem 3 a la junta, perquè molts volien estar només per agafar punts i després no apareixien. Després, les juntes es feien a correuita perquè es feien tard, i arribat el moment, quasi sempre ho féiem tot entre aqueixos 2 o 3, fins que s'acostaven falles, que llavors la gent començava a baixar més. Va ser un temps difícil, ja que molta gent de la meua edat s'havia desvinculat molt de la falla, i els que venien per darrere eren molt joves i només pensaven en la festa. Pel que va haver-hi un temps que jo desenvolupava diversos càrrecs secundaris alhora a part de ser president i a més m'encarregava d'anar a comprar i d'organitzar l'agraner i el casal.

Esperaves que ser president anara així?

Perquè més o menys, perquè ja portava molts anys en junta, però el segon any va ser molt aclaparador, perquè en viure tan a prop estava bastant obsessionat amb la falla i jo obria, jo tancava, jo comprava, jo netejava, no hi havia molta ajuda, i vaig acabar anys després apartant-me perquè no era pla, ja que deixava la meua casa de costat per la falla. Em va vindre bé la mort de Serafín en 2015 per a frenar i desvincular-me.

El millor i el pitjor?

Per a mi el millor va ser el treball que es realitzava amb la poca gent que érem amb les creus de maig, per exemple. Es feien flors i flors de paper. El casal s'omplia de paperets de colors. La primera creu que va fer Miguel era de fusta, i comprem flors naturals i amb les tatxes anàvem pegant-les en la fusta. A partir d'ací es van fer de paper i molta van ser obres d'art. Més avant es va començar a treballar en

llibrets i cavalcades i aqueixes coses eren molt gratificants. Passàvem nits sense dormir, però era un goig veure'l.

Vas tindre una bona junta?

Si, mentre els 4 pilars fonamentals els quals són secretari, tresorer, delegat de festejos i loteria, estiguen ben coberts la resta va només. Només necessites a gent que ajude.

Et vas trobar amb alguna dificultat en els teus anys de president?

Dificultat en si no, la qual cosa he comentat abans, que no teníem molta ajuda i es volia fer molt amb poc. Però bo, en la setmana fallera es curava tot.

Quin era el millor moment, l'inici de l'exercici o el final?

Per a la meua era el final, veure com es cremava la falla i amb ella se n'anava tot el dolent amb ella, però sobretot, el millor era quan el tresorer treia comptes i deia "ha sobrat tants diners". Això era el senyal que havia sigut un bon exercici i començàvem el següent amb beneficis. Ací tots respiràvem.

Què tal amb les vostres falleres majors?

Molt bé, sense problemes. El segon any la fallera major estava traient-se una titulació i a alguns actes fallava, però bo tampoc eren molt importants.

Hauries tornat a ser president?

No, jo no. Vaig acabar molt saturat i atabalat. A més, el teu moment passa, s'ha gaudit i després els toca a uns altres, i ms ara que hi ha tanta gent proactiva i amb noves idees.

Continues conservant algunes amistats d'aquells temps?

Amistat com a tal de quedar no, però si coincidisc amb algun dels presidents que van coincidir amb mi mai falta una salutació. De dins de la falla si clar, han sigut molts anys.

Com vius les falles hui dia?

Les visc des de fora, però continue gaudint d'elles, ja que les meues filles i net continuen sent fallers de Pare Méndez amb la qual cosa seguisc una mica vinculat a aquesta comissió, sempre serà la meua falla.

M'agrada anar a veure la nit del foc a València, anar de ruta i veure les falles més representatives, gaudir de la "mascletà" i com no, veure una mica d'ofrena, sempre és emocionant. Sempre m'han agradat les falles i continue gaudint d'elles a la meua manera.

.....

Santiago Ruiz de Elvira Martínez,

Anys de presidència: 2001-2003 / 2008-2009

104

Santi, faller de molts anys, va arribar a la falla de la mà de la seua mare, Elvira, fallera major en 1974, segon exercici des de la formació de la comissió.

Va passar la seua infantesa en la comissió i durant l'adolescència va decidir gaudir de les falles d'una altra manera, però als 20 anys va tornar i va començar la seua trajectòria en diferents càrrecs fins a arribar a la presidència. Durant aqueix temps va conèixer a la seua dona, la que més avant s'uniria també a la nostra falla, i amb la qual ha format una família. Les circumstàncies personals i laborals li van fer anar a viure fora d'Espanya, la qual cosa els va

obligar a haver de deixar el món faller que tant estimen a un costat. Ara viu les falles des de la distància però amb gran sentiment cap a la seua comissió.

Com arribes a la falla? Des de quan eres faller?

Arribe a la falla en el moment que vaig vindre al món. La falla em va veure fer els meus primers passos, i créixer durant els meus primers anys de vida. Més tard, em vaig esborrar, però passats uns anys vaig decidir tornar al món faller acompanyat d'alguns dels meus amics i em vaig apuntar a una comissió on pertanyia un d'ells, ja que l'amor per la falla, i el cuquet de les cercaviles i la pólvora, continuaven aflorant en el meu cos quan arribaven les dates falleres.

Amb 20 anys vaig tornar a la meua falla, Pare Méndez, i encara recorde aqueix divendres de sopar de "sobaquillo", on tots em van acollir amb els braços oberts. Una vegada trencat el gel poc vaig tardar a col·laborar, i entrar en junta com a delegat d'infantils i altres càrrecs.

Com arribes a ser president de la falla? Què et va fer presentar-te?

Uns anys després, passades les falles del 2000, ni el president sortint ni cap dels anteriors volien el càrrec, i tampoc cap home de la falla... Que fem? Llavors es va preguntar entre els joves que estàvem en junta, i de tots ells, em van enganyar a mi... Jajaja!!

Ja volia a aquesta comissió, però a partir d'aqueixos moments que em va donar com a president, encara la vaig voler més.

Com és portar una falla?

Tota la falla des del primer moment em va portar com un rei, i sobretot la junta, on, seguint

bons consells, em vaig envoltar de grans fallers que em van fer el camí més fàcil.
Amb 25 anys i sense molta experiència era normal equivocar-se, i jo, amb ganes d'aprendre i fer les coses bé, ho intentava fer millor a la segona. Però no sols la meua gent, la resta de les falles i presidents també van exercir de puntals perquè aquell xaval no s'esfondrara amb tantes responsabilitats i actes.

A poc a poc vaig anar aprenent i desembolicant-me en el món de la presidència, però amb tota la meua junta i la seua ajuda era fàcil.

Van ser molts d'ells els que em van fer créixer com a persona, com a faller i com a president; gràcies, Manolo, gràcies, Ramón, gràcies, Gimeno, gràcies, Serafín, gràcies, tio Pepe...

Esperaves que ser president anara així? Què tal amb les teves falleres majors?

Van ser tres grans anys consecutius de president, el primer amb més errors, però el primer és el primer, i ho porte en el cor perquè va ser molt especial. Els exercicis posteriors van ser més fàcils i suportables gràcies a l'experiència. Però cal destacar que aqueixos tres anys van ser grans i especials sobretot per les meues tres falleres majors, unes excel·lents companyes que al costat dels representants infantils il·luminen el meu cap amb entranyables imatges mentre ho estic recordant. Ah! I aprofite per a tornar a demanar-los perdó per tantes caminades. (Jajaja!!)

L'exercici 2008, va ser molt especial. Ser president amb la meua dona va ser d'allò més bonic que he pogut fer. En la falla i en els actes el president ha d'acompanyar, atendre, enaltir i cuidar a la seua fallera major, ella és la imatge de la falla, el més gran aqueix exercici, i aqueix any el vaig fer igual que en tots, però amb el cor en un puny.

El millor i el pitjor?

Bé, com ja he dit, la falla va portar a la meua vida coses meravelloses, i especialment, a la dona que m'ha acompanyat i aguantat en tots els passos que he donat i que han sigut molts i llargs. Aqueixa xica, fallera fins a la medul·la també, va decidir unir-se a nosaltres i a gaudir de la festa fallera, i amb els anys va arribar el moment que ella fora Fallera Major, i jo tornaria a ser president. I com a sarna amb gust no pica, després d'un any molt intens, vaig decidir continuar sent president, gaudir un altre exercici més dels actes, de les meues Falleres Majors, del meu president infantil, de les Juntes, de treballar tot l'any per la falla, i així, després de gaudir-lo com tots, va ser el meu últim exercici com a tal.

El pitjor potser la inexperiència del principi, però res en particular.

Vas tindre una bona junta?

Sí, em vaig sentir secundat per ells en tot moment. Com he comentat, em van ajudar molt.

Com va ser, deixar de ser faller?

Després d'uns anys difícils, i pel fet que vaig començar a treballar en desplaçament, cada vegada podia dedicar menys temps a la falla, vaig deixar d'estar en junta, i amb el temps només baixava algun divendres i en falles. Així vaig començar a sentir-me rar amb la meua pròpia Falla, perdia a poc a poc relació amb la gent de sempre i no tenia temps de conèixer als nous; em sentia un estrany!

Finalment la crisi i haver d'anar-me'n a França a treballar per a mantenir a la meua família va acabar d'una vegada amb això. Van ser les falles de 2014 les últimes que vaig passar ací, i des de llavors, les cercaviles, la cavalcada, l'ofrena, la pólvora, el xocolate, els esmorzars, només viuen en els meus records; grats i ingrats, dolços i amargs, però tots presents.

Com vius els falles hui dia?

Cada mes de març se m'encongeix el cor, no la trobe a faltar, perquè sé que ja no és la mateixa. Ja no és la que vaig conèixer i vaig presidir, però dins del meu hi ha una part que desitja tornar, encara que siga un estrany, i tornar a sentir, com aquell divendres, aqueixa abraçada humana que em va donar aquesta comissió, Falla Pare Méndez.

Sé que molts no sabran qui soc, uns altres ja no s'acordaran o no em reconeixeran, però si algun dia tornara, la qual cosa més em farà mal és que hi ha molta gent que ja no estarà i amb el pas dels anys encara serà més.

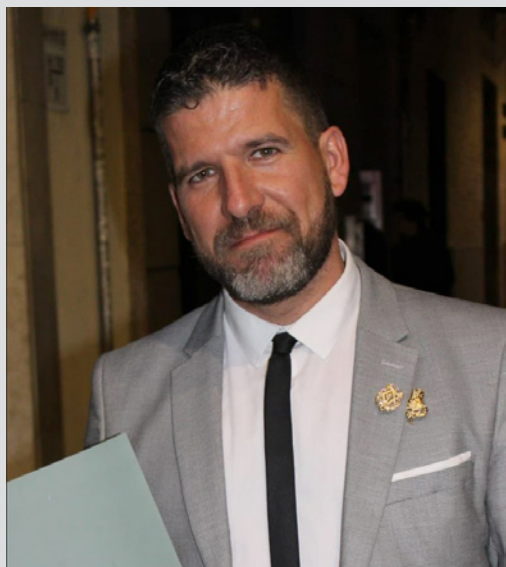
Vols deixar-nos algun missatge?

Bé, m'acomíade desitjant per a tots vosaltres tot el millor i que seguiu gaudint, com jo sempre ho he fet, de "la millor festa del món", Visquen els Falles i sobre tot Visca la Falla Pare Méndez i Adjacents.

4ª DÈCADA. 2004-2013

José Sanz Ramos,
Anys de presidència: 2004-2007

108

José, faller fins i tot des d'abans de nàixer, per la qual cosa podem dir que ja van 42 anys! El seu pare era molt faller i estava molt integrat en la falla quasi des del principi de la seua fundació, i per això, quan es va assabentar que anava a ser un xic li va fer molta il·lusió i de seguida el va apuntar de faller.

Encara que durant la seua infància va haver d'estar un parell d'anys sense ser faller per necessitat de prescindir d'entreteniments i extres no necessaris, quan van poder, van tornar a la seua benvolguda comissió on va passar els seus millors moments d'adolescent, va conèixer

a la seua dona, amb la qual actualment tenen 2 filles que porten les falles en la sang. I no és per a menys, ja que José sempre ha sigut molt actiu i participatiu en tot el relacionat amb les falles. Va entrar molt jovenet a formar part de la junta directiva, assumint càrrecs de delegacions, festejos, esport, vicepresidència, i com no podia ser d'una altra manera, també molt jovenet, amb 21 anys es va presentar a president i va exercir aquest càrrec durant 4 anys en solitari i anys més tard ho faria acompanyat del seu cosí durant altres 3 anys més.

A tot això se li suma l'elecció de president de l'any en 2007, el seu últim any de president en solitari i el més jove fins llavors en agafar el càrrec.

Des de quan eres faller? Com vas arribar a ser faller de Pare Méndez?

Des d'abans de nàixer.

Vaig nàixer i vaig viure al carrer Pare Méndez i el meu pare era faller d'aquesta falla quasi des del principi i sempre ens han agradat les coses així xicotetes i molt familiars i aquesta era una falla xicoteta i sobretot molt familiar on tots es feien dir oncle o tia teua. Érem una família.

Com vas arribar a ser president? Què va ser el que et va fer presentar-te?

La veritat és que sempre m'ha agradat el món de les falles, i sempre l'havia vist des de la barrera. M'ha agradat molt innovar i implantar les meues idees, i l'única forma que ténia de canviar el sistema era estar dins.

Ens va costar molt al principi educar a la gent perquè cediren davant noves idees, ja que la frase que més ens han dit sempre era "no hi ha diners", però és cert que ens van ensenyar a ser autosuficients i a traure aqueix enginy de com traure diners per a poder fer més coses, i això crec que ens va vindre molt bé.

Així que crec que el que em va fer presentar-me va ser el voler implantar les meues idees i sobretot pel suport de la gent que tenia darrere perquè em presentara.

Com és portar una falla?

Molt més complicat del que et creus.

Primer, et fa veure que les coses no són tan fàcils. I segon, que tens accés a informació que et fa canviar la visió de com creus que funciona tot. Però jo no el canviaria per res, m'ha obert molt el punt de vista cap a com són realment les falles, perquè el nostre concepte de falla era el que passava dins de les quatre parets del casal. Les maneres de fer i treballar són molt diferents en cada falla on vas i això t'enriqueix molt.

Esperaves que fora així?

Perquè em vaig emportar molta sorpresa, perquè el meu primer any de president recorde que érem uns 80 fallers, i quan vaig tornar amb el meu cosí José Lluís érem més de 200. És un canvi molt gran. Si que és veritat que, encara que la gent no ho crega, continua mantenint aqueix carisma familiar, però és cert que a vegades et costa saber qui són algunes persones...ja,ja,ja. Tampoc ser una falla més gran significa participar en més coses, continua sent una falla xicoteta amb problemes d'una falla gran, sobretot perquè hi ha més diners que gestionar!

El meu primer any em va quedar gran, no sabia que era tan complicat. Només et dic que la persona que em va animar a presentar-me a president, bo una de moltes, el primer dia de junta va dimitir. Va haver-hi escàndol... però bo, encara que era jo el cap visible, ací acostava el muscle tothom. Sí que és veritat que tenia algunes idees absurdes, com sempre, i bo, algunes vam poder dur-les a terme i altres era molt complicat.

Però he de dir que aquest primer any va ser molt bonic perquè tot passava per primera vegada, i no hi ha res més bonic que les primeres vegades. La meua primera presentació, la meua primera fallera major que a més era la meua germana, el meu primer discurs en públic... va ser molt bonic. A més, en aquella època la mitjana d'edat dels presidents era de 45 llargs... sols et dic que em deien "el petit-suisse", perquè jo era el més jove, tan sols tenia 21 anys.

El millor i el pitjor?

El millor, la quantitat de gent que vaig conèixer i els amics que vaig guanyar, a part de les relacions que vaig viure amb la gent dins de la falla. Però sobretot el poder demostrar a la gent que si es vol es pot, ja que una simple idea per absurda que fora de qualsevol persona si es volia, es duia a terme. Des de la primera revetlla que vam tindre, buscant patrocinadors, fins al primer cinqué i tapa.

El pitjor, els canvis. El que pitjor portava era canviar de fallera major, ja que soc una persona que s'encapritxa molt prompte amb la gent i els canvis els porte malament i mes amb persones amb les quals vius tants moments.

Un record especial dels teus anys de presidència?

No podria triar cap, perquè he tingut molts, l'any compartit amb la meua germana, l'any següent amb la meua núvia, el qual va ser bonic i complicat ja que a l'any següent va entrar en la cort i ténia que estar en un lloc i en un altre. I quan m'anava amb ella hi havia gent que es molestava. Amb Patrícia, amb Evelyn, la veritat que amb totes elles he viscut moments molt bonics i els guardo amb molt d'afecte.

Vas tindre una bona junta?

Sí.

Sempre posem les expectatives molt altes, però no puc tindre queixa. Cal pensar que estar en una junta és una obligació. És treballar per i per a tots, a canvi de res, mai t'agraeixen res, i quan hi ha una fallada et peguen un capó. I així i tot hi ha gent que any rere any a seguit malgrat haver tingut embarassos, divorcis, mudances, etc... Sempre es pot millorar, igual que el president que també podem millorar. Si feres l'entrevista a l'inrevés al·lucinaries! Ja,ja,ja.

En què dificultat et vas trobar?

Volia fer massa coses i no hi havia diners. Teníem mentalitat de fer coses molt grans, però no teníem el suport econòmic que necessitàvem.

Alguna anècdota a destacar?

¡Totes les vegades que he ficat la pota! Soc especialista en això.

Perquè recorde l'any que va eixir Patri fallera major de Torrent, en el Parc de Trénor. No m'ho esperava i vaig pegar un salt que vaig caure i em vaig trencar el genoll.

Tinc moltes! Però si comence no acabe. Ja,ja,ja.

Quin era el millor moment per a tu, l'inici de l'exercici o al final?

L'inici, perquè tot és il·lusió i hi ha molta gent amb interès a fer moltes coses. I la presentació que és un acte que m'encanta.

El final sempre em fa molta pena.

Què tal amb les teues falleres majors?

Molt bé, amb totes molt bé. Els guardo molt afecte, de fet, cada any pels seus aniversaris els solc felicitar amb alguna foto graciosa del seu any. Encara que hi ha algunes que la tenen molt repetida! Ja,ja,ja.

Tornaries a ser president? Per què?

Si... jo crec que sí. Sempre queden coses en el tinter! Però sí que és veritat que seria quan ja haja passat molta gent pel càrrec. El president és com la fallera major, crec que molta gent ha de passar per ahí. És una experiència que la gent ha de viure. Molt tenen por, i no cal tindre-ho perquè no saben el que es perden.

A més, ve bé per a veure que les coses no són tan fàcils com ens pensem quan estem fora.

Com vius les falles hui dia?

De manera menys intensa que abans, i no perquè no vulga, sinó perquè ja no puc. I així i tot intentem estar en tot. Però hi ha un moment que quan la gent comença a tindre fills que hi ha una aturada, perquè t'adones que no arribes a poder atendre-ho tot. Però, així i tot, intentem alternar-nos i no fallar, perquè les persones que estan hui dia ací es mereixen almenys rebre la mateixa ajuda que em van oferir a mi.

Conserves amistats dels teus anys de presidència?

Sí, moltes. Per no dir-te quasi totes. De fet, jo vaig a qualsevol falla i em tracten com a un més de la comissió. És veritat que molts de l'època han mort, però també els recorde amb molt d'afecte. Sempre ens hem implicat en tot el que ha fet falta i això també fa.

Què t'agradaria que es fera en aquest 50 aniversari?

Tire molt de menys la "replegà" quan ens anàvem ací al semàfor parant els cotxes recollint diners. I després les paelles, això ho enyore molt.

Una altra cosa que m'agradava molt era que a partir de gener ens ajuntàvem tots els diumenges a menjar en la falla i aprofitàvem per a fer cavalcades o jugar al truc.

M'agradaria fer alguna cosa perquè en una falla gran, es continuara mantenint aqueix sentiment que hi havia quan érem una falla xicoteta.

José Luis del Toro Sanz,

Anys de presidència: 2010-2013

José Luis, faller de la nostra comissió des de l'any 1995, va arribar amb 15 anys. Temps arrere pertanyia a la falla Àngel de l' Alcàsser la falla del seu barri.

Al cap de poc, quan ja feia un any i mig de faller ras, es va ficar en junta i va ocupar diversos carrers com vicesecretari, delegat d'esports, ja que sempre li ha agradat molt eixe món, vicepresident i com no, president un total de 7 anys. 4 en solitari i 3 amb el seu cosí.

A la falla també va conèixer a la seua dona, amb la qual actualment tenen un fill, el que de segur viurà les falles amb la mateixa intensitat que els seus pares, ja que porta la festa a la sang des de naixement.

José té passió pels monuments i els seus diferents estils i formes. Sempre ha sigut molt actiu i participatiu en tot el relacionat amb les falles i ha estat molt pendent de l'elecció de l'artista faller.

Des de quan eres faller? Com vas arribar a ser faller de Pare Méndez?

Faller com a tal, des de ben xicotet, però de Pare Méndez des de 1995.

Com vas arribar a ser president? Què va ser el que et va fer presentar-te?

Per beure'm una botella de cassalla. Ja, ja, ja. Amb la ximpleria el 18 de Març que ja acabava Santi, llavors va començar una mica la conya i em va vindre al capdavant el plantejament de ser president i bo, em va vindre la il·lusió i em vaig presentar.

Com és portar una falla?

La veritat que és molt complicat. Jo sempre he dit que per a ser un bon president has de ser un bon torero, i has de saber bregar entre tots els que et proposen coses i et donen idees. I a més has de tindre el 80% o 90% de la falla al teu favor, si no és molt difícil.

Esperaves que fora així?

El meu primer any va ser espectacular. Jo era una fallera major més.

El primer any és d'aprenentatge, i tu tens molta il·lusió en el nou càrrec i has d'aprendre. Vas molt content als sopars, presentacions i juntes perquè tot és nou i tens molta il·lusió, però no tens experiència.

Així que el primer any el vaig viure com una fallera major, va ser un any inoblidable. Va complir les meues expectatives amb escreix. A més, aqueix any havíem d'estalviar per a la insonorització del casal i vam fer nosaltres la falla amb cubs quadrats i fotos. ¡Va ser molt especial!

El millor i el pitjor?

El millor, totes les amistats i contactes que fas dins del món de les falles. El contacte amb la teua gent i amb tota la comissió i sobretot l'orgull de saber que eres el president de la teua falla.

El pitjor, els mals rotllos que va haver-hi l'últim any, que em van fer que no gaudira de l'any com l'havia fet anteriorment. Això em va fer pensar i apartar-me deixant pas a uns altres en el càrrec.

Un record especial dels teus anys de presidència?

Crec que van haver molts, però recorde l'any 2013 amb molt d'afecte perquè va ser un any ple de premis tant en cavalcades, com en teatre, ninot indultat de la nostra categoria, llibret... Va ser un any espectacular!

Vas tindre una bona junta?

Jo sempre he dit que tota pedra fa paret. Jo sempre he pensat que el que m'aporte gens ni mica, és bo. Perquè per a mi tots eren bons feren mes o menys perquè això és una cosa que es fa perquè vols i no està remunerat econòmicament. Jo mai he donat ordres, deixava que cadascun aportara el que volguera i el poquet que cap a cadascun era d'agrair.

En què dificultat et vas trobar?

Crec que la major dificultat que vaig tindre va ser en 2011, amb la falla dels poals. Quan anava a visitar a l'artista sempre la ténia tapada i no ens deixava veure-la. De fet, quan la va plantar estava molt mal pintada i acabada, així que vam haver d'arreglar-la nosaltres. Va ser un moment on em vaig sentir enganyat i vam haver de resoldre el problema com vam poder gràcies a tota la comissió i així Pilar va poder cremar una falla mes o menys decent dins de la nostra categoria.

A part d'això eren anys d'haver d'estalviar i féiem coses sense tindre a penes pressupost, això també va ser difícil.

Quin era el millor moment per a tu, l'inici de l'exercici o al final?

La il·lusió d'iniciar-ho i la tristesa de finalitzar-ho, perquè li agafes molt afecte a aqueixes persones amb les quals has passat l'any.

Què tal amb les teues falleres majors?

¡Espectacular! Per a mi totes les meues falleres majors i infants i presidents infants han sigut molt especials i els guarde molt afecte.

Tornaries a ser president? Per què?

Jo crec que la meua etapa com a president ha acabat. Si que és cert que si el meu fill Eric volguera ser president infantil i em proposara ser-ho amb ell si que tornaria.

Però crec que ara cal deixar passe a tota aqueixa gent amb il·lusió i ganes de fer coses.

Com vius les falles hui dia?

Més tranquil! Ja, ja, ja. Si que és cert que quan he deixat de ser president m'he enlairat bastant de la falla, però perquè tinc una mica clar; Jo vull estimar a les falles, no odiar-les. Pel que quan done pas, ho done. Amb intenció que entre gent nova i no siguem sempre els mateixos els que fem les coses perquè això per a la meua crema a les persones i no beneficia a la falla. Però si em necessiten, soc ací.

Conserveu amistats dels teus anys de presidència?

Sí, moltes. Per no dir-te i totes. Mai he tingut ningun problema amb ningú.

Què t'agradaria que es fera en aquest 50 aniversari?

M'agradaria que es reprenguera l'activitat de teatre i la d'adorn de carrers.

5ª DÈCADA.

2014-2023

Felipe Mantas Javier,

Anys de presidència: 2014-2016

116

Felipe, faller des de fa quasi 20 anys, va arribar a la falla quasi per casualitat. Mai les havia viscudes des de dins, i als 4 anys de faller, van comptar amb ell per a la junta, com a vicepresident 4º, ja que volia aportar el seu granet d'arena amb la seua col·laboració.

A partir d'aqueix moment ha passat per diferents càrrecs com a delegat de festejos, delegat de cultura, vicepresident, secretari i com no podia ser menys, president. Treballador i responsable, va haver d'enfrontar-se a una votació pel càrrec, la qual va eixir finalment al seu favor. Després d'un primer any de presa

de contacte va gaudir molt dels seus anys de presidència arribant a obtindre el càrrec de president de l'any en 2016.

Des de quan eres faller? Com vas arribar a ser faller de Pare Méndez?

Vaig arribar a la falla en 2004, perquè alguns dels meus amics com Miguel i Juan Carlos ja eren fallers d'ací, i vaig decidir apuntar-me i començar a viure les falles des de dins, ja que mai abans havia sigut faller i no sabia el que era.

Com vas arribar a ser president? Què va ser el que et va fer presentar-te?

Realment a part de tindre ganes, em trobava en un moment de la meua vida en el qual necessitava un canvi, i vaig pensar que presentant-me a president i tenint una mica més de responsabilitat asseguraria una mica més el cap, però per a la meua sorpresa hi havia més festa que faena, per la qual cosa no em va ajudar massa, "jajaja". És cert que hi havia molta faena, però si volies hi havia molta festa també.

Com és portar una falla?

Una bogeria.

Perquè fins i tot tenint una bona junta, no tots els càrrecs assumeixen la seua responsabilitat, ja que alguns estan per estar i clar, tot el que es queda pendent o per fer, et toca fer-ho a tu. Perquè penses en la falla i vols que tot isca bé. Has d'estar damunt de tot i de tots i cal controlar-ho tot, perquè al cap i a la fi era jo el que havia de donar la cara després.

Esperaves que fora així?

El primer any sabia que tindria dificultats perquè venia d'una elecció complicada. Em vaig presentar al costat de 2 persones més, una d'elles faller de tota la vida, i clar, en eixir jo després d'un desempat, va haver-hi gent que feia costat a l'altra persona em va donar de

costat. Més tard em van conèixer una mica més es van adonar del seu error i em van demanar disculpes. Va ser un any difícil perquè tenia molta gent vigilant-me i segons el que feia, tenia a uns o a uns altres en contra, per la qual cosa per a mi va ser bastant complicat aquest primer any. Quant al càrrec sàvia més o menys com era, ja que portava alguns anys en junta, per la qual cosa coneixia prou en què consistia.

El millor i el pitjor?

El millor, totes les vivències que he tingut i la gent que he conegut fora de la falla, la qual ha fet que el meu interès per les falles fora creixent a poc a poc per tot el que m'aportaven. Coneixes a molta gent i t'ajuda a ampliar molt la teua xarxa de contactes, dels quals poder tirar quan els necessites. Et fan sentir que pertanys a una gran família.

El pitjor, la qual cosa vaig poder sentir quant a que per molt que es diga, en les falles de Torrent no hi ha germanor. Cadascuna va a la seua. Crec que hi ha més competitivitat que germanor.

Un record especial dels teus anys de presidència?

El dia que vaig ser elegit president. Els dies previs i la presentació els tinc gravats per la satisfacció que vaig sentir, de veure als representants i famílies gaudint d'aquest dia.

Vas tindre una bona junta?

En els càrrecs més importants vaig tindre a gent responsable, encara que així i tot calia estar damunt d'ells, però en la resta, alguns eren com si no estigueren, i acabava fent jo les seues tasques.

En els tres anys va haver-hi fallades com és normal, però en general van ser bones.

En què dificultat et vas trobar?

La meua major dificultat va ser el canvi de casal. Va eixir la norma de la insonorització del local i com el nostre era tan gran i calia invertir tant, busquem un mes xicotet i que ja tinguera mínim el sostre insonoritzat. Entre “El Gamba” i jo vam estar buscant durant algun temps i finalment trobem el local on estàvem abans, en la part de davall del carrer.

Alguna anècdota a destacar?

Doncs segur que va haver-hi moltes, però si he de destacar alguna cosa, seria que mai vaig pensar que la meua primera fallera major, la meua millor amiga de llavors, hui dia seria la meua parella i la mare de la meua filla.

Quin era el millor moment per a tu, l'inici de l'exercici o al final?

El final, perquè sembla que, en aquesta falla, amb la cremà tot es crema i tot es perdona. Tot el dolent es va amb la falla.

El dia 19 et queda un descans i un augment d'energia per a començar el següent exercici.

Què tal amb les teues falleres majors?

Genial, la veritat que amb totes molt bé i amb els representants infantils també. No vaig tindre queixa de res.

Amb Thais, la meua primera fallera major, ho gaudim molt perquè érem molt amics i teníem molta il·lusió. L'any següent amb Mónica, també molt bé, era molt correcta en tot moment, i amb Loli, era estar sempre de festa i apuntar-se a un bombardeig. Les tres van ser perfectes.

Tornaries a ser president? Per què?

Doncs.... Crec que vaig ser en el moment que vaig haver de ser. No descarte tornar, però s'han de donar moltes circumstàncies, com tindre a les xiquetes ja majors... Però sobretot el més important seria tindre el suport de la meua parella perquè no vull deixar de costat a la meua família per dedicar tot el meu temps a la falla... Pel que no el descarte, però mínim han de passar 15 anys!

Primer han de ser les xiquetes falleres majors infantils i gaudir-ho junts.

Com vius les falles hui dia?

No té res a veure a com les vivia abans. M'he enlairat de la falla, crec que m'he cremat, m'he desil·lusionat. Hui dia la il·lusió la tinc per Alba i ara per Jimena també. Però crec que ara és moment de gaudir amb elles, ja que gran part dels meus anys de faller he estat molt involucrat en la falla.

Conserves amistats dels teus anys de presidència?

Si, podria dir que totes. Són amistats amb les quals seguisc en contacte. Sobretot, les del primer any. De fet, continuem tenint un grup de whatsapp de presidents i falleres majors de 2014. Les falleres majors s'emportaven molt bé i eren una pinya, i això arrossega als presidents també i això és molt important. Érem un grup que ens emportàvem i ens continuem portant molt bé.

Què t'agradaria que es fera en aquest 50 aniversari?

Desfilat en l'ofrena per famílies. És una cosa que m'agradaria molt, ja que, si no, no veig Alba pujar, i si Thais porta a la bebé tampoc les veig. Crec que és una cosa que seria molt bonic viure junts, sobretot enguany, per a mi seria molt especial poder desfilat al costat d'elles.

José Luis del Toro Sanz y José Sanz Ramos

Anys de presidència: 2017-2019

Com vàreu arribar a ser presidents? Què va ser el que vos va fer presentar-vos?

José: Doncs perquè com se sol dir, sempre et queden en el tinter coses que fer, i si que és veritat que ser president t'exigia molt de temps i perdies la major part de la teua vida social i personal, així que va ser una combinació d'aquestes dues coses.

José Luis: Li vaig proposar al meu cosí presentar-nos perquè jo veia que la falla estava dividida i vaig pensar que el meu cosí estava més en un costat i jo en un altre, llavors vaig creure que ajuntant-nos els dos uniríem els grups i tornariem a ser una família. I així va ser, vam tornar a estar tots units. A part d'això el que comenta ell, acabar el que se'ns va quedar per fer i repartir-nos els actes i el treball.

Com és portar una falla entre dos presidents?

José: Molt fàcil. Molt més fàcil perquè quan jo entre en el meu primer any com a president en la junta, excepte Jose el policia i Serafín, érem tots molt joves i inexperts i sempre anàvem a trompades, i en el moment que entrem nosaltres, ja els dos teníem una experiència prèvia en el càrrec i la junta ja era repetida de molts anys arrere i cadascun ja sàvia el que havia de fer, per tant, tot anava més rodat.

José Luis: Molt fàcil! Perquè sempre li he dit: el teu pots tindre les teues idees i jo les meues, però tenim una junta que al final, és la que decideix, llavors la teua proposes tot el que et vinga al capdavant, jo faig el mateix i que la junta decidisca. Així evitem discussions. I la veritat que portem 3 anys molt bons! Tinc molt bon record ja que aqueixos 3 anys vaig gaudir moltíssim.

Esperàveu que fora així?

José Luis: La veritat que sí, no esperava menys. Els dos veníem d'haver sigut 4 anys presidents i teníem molta experiència pel que ho teníem fàcil.

José: Si, el mateix, va ser un any diferent i especial, sobretot.

El millor i el pitjor?

José: Que el meu cosí és un personatge! Ja ja ja. El millor poder compartir els actes i molts d'ells compartir-los junts. El millor era fer el que més m'agradava, que era portar una falla i a part també poder tindre temps per a la meua vida personal. El pitjor, les discussions que vam tindre en aquella època de manera interna en la falla, era inevitable.

José Luis: El millor, compartir aqueixos anys amb una persona que admire com a persona i com a president. Perquè sempre he dit que crec que ell ha sigut el millor president que ha tingut aquesta falla perquè viu per i per a ella. I el

pitjor, perquè la veritat que res, potser aqueixes vegades que em tocava anar a mi als actes quan havia d'anar ell perquè estava de ressaca! ja, ja, ja. Però bo jo anava encantat! I pensant-ho bé crec que el pitjor va ser deixar el càrrec, perquè estava molt a gust.

Vàreu tindre una bona junta?

José Luis: Si, eren juntes ja repetides d'altres anys i hi havia experiència.

En què dificultat vos vàreu trobar?

Jose: Perquè el primer any de presidència conjunta la gent estava una mica tirant... El tema és que ens presentem i alhora es va presentar una altra persona, i quan es presenten dues persones es divideix la falla en 2 sense voler, i és molt molest perquè no pots evitar els escàndols, i bo va ser un any una mica complicat.

Tornarieu a ser presidents? Per què?

José: Si, perquè no? Si la companyia està igual que jo de *tronao si! *Ja, *ja, *ja.
O si a algú li fera falta que jo fora ací, ho faria.

José Luis: Amb el meu cosí segur!

Un record especial dels vostres anys de presidència?

José: Quan em va demanar que ens presentàrem junts. Jo m'havia promés no ser president durant uns anys, però quan m'ho va proposar em va tornar el cuquet i la il·lusió.

José Luis: Quan li donàvem la sorpresa a la fallera major d'aqueix any, en acompanyar-la els dos a la última presentació. Sempre li déiem que anava l'un o l'altre, i en el moment que pujava per la passarel·la, el que se suposava que no estava, apareixia i pujava darrere, i en el moment que la fallera major es girava i ens veia als dos, la seua cara de sorpresa i emoció era una satisfacció per a nosaltres. Era molt bonic.

Pilar Carratalà Pascual

Anys de presidència: 2020-2023

Pilar, una dona fallera amb moltes arrels. Va començar sent fallera de la falla Toledo amb 2 anys, la primera de sa casa, ja que son pare era molt conegut al barri i anava allí i sempre el convidaven a un café o una cervesa. Així que com ell no volia que ningú diguera que era un gorró, es va apuntar de faller. Ací varen continuar fins que la falla Pare Méndez es fundà. Eixe any anaren a sa casa a buscar-lo el dia de "l'apuntà", i va fer falleres a les dues filles i ell també es va apuntar, i per això des dels 7 anys és fallera de la nostra comissió. Va ser fallera major 3 voltes, ella junt amb Andrea són les que més anys han gaudit d'eixe càrrec. Va estar uns anys en junta amb càrrecs com a secretària i lotera, en els anys 80. Per motius personals va haver de viure fora de la ciutat i separar-se de la falla visitant-la només els dies de falles, però quan tornà a Torrent va

decidir introduir-se de nou al món faller i de quina millor manera que agafant el càrrec de presidenta.

Des de quan eres fallera? Com vas arribar a ser fallera de Pare Méndez?

Des dels 2 anys.

Vivíem al carrer Pare Méndez i quan la falla Pare Méndez es fundà van vindre a buscar-nos per a què s'apuntarem, i com la meua germana ja hi havia naixcut, ma mare ens esborrà de la falla Toledo i ens va apuntar a Pare Méndez.

Com vas arribar a ser presidenta? Què va ser el que et va fer presentar-te?

No ho sé, doncs, feia molts anys que estava fora del món faller, i en vindre de nou a Torrent me'n vaig plantejar involucrar-me de nou a la falla. Perquè la falla és una cosa que m'ha agradat molt sempre, i vaig veure l'oportunitat de presentar-me aprofitant que José i José Luis ho deixaven. Jo pensava que ningú anava a voler-me com a presidenta, però tampoc és que es presentara ningú més.

Com és portar una falla?

Difícil. És difícil perquè s'ha de lidiar amb molta gent, i jo no tinc un caràcter fàcil. Però a la volta també és una cosa fàcil perquè la gent ho fa fàcil. Som una falla que la gent no posa massa problemes.

El teu primer any va ser quan vingué el COVID, esperaves que fora així?

Jo només volia un any normal...ja, ja, ja. I eixe any eren unes falles normals fins al dia 10 de març. Això ho tinc i ho tindrè gravat sempre al meu cap, encara que tinga alzheimer. No se m'oblidarà mai el moment en què ens digueren que es suspendien les falles. Jo pensava que això no ho viuria mai, que no podia passar, i passà. Recorde que estàvem en una assemblea extraordinària i no hi havia ningú que poguera

parlar. Ens va vindre de colp i ens quedàrem en “shock”.

No esperava res realment, jo no tenia al cap ningú objectiu en presentar-me, però després vaig marcar-me’n 1, canviar de casal per la situació que teníem, però l’únic que jo volia era tindre un bon any i que la gent ho passara el millor possible.

El millor i el pitjor?

El millor, tot. Ha sigut molt satisfactori. La gent de la meua junta, totes les meues falleres majors, records dels fallers, la gent que m’anima i em dona suport... tot això és el millor.

I el pitjor, dir-los als fallers que no hi havia falles. Això va ser molt dur. Perquè ens deien que s’ajornaven, però sabíem que la cosa anava per a llarg. I l’any de la pluja, l’any passat, quan pensàvem que tindríem un any ja amb normalitat, començà a ploure plantant la falla i acabà cremant-la.

Un record especial dels teus anys de presidència?

El dia de l’elecció. Sense dubte va ser un moment molt emotiu per a mi.

Vas tindre una bona junta?

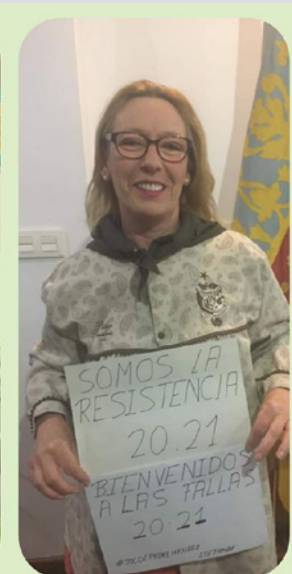
Sí. Sense dubte.

En què dificultat et vas trobar?

Els anys de Covid, i la trobà d’un nou casal. A banda dels “rifi-rafes” amb “El Gamba” perquè no li agradava aquest casal...ja, ja, ja. ¡Al final el vaig convèncer! I de fet ací estem...

Alguna anècdota a destacar?

Recorde les falles de setembre, per a mi van ser molt boniques perquè varen ser unes falles de dia i jo les visc més que de nit. I recorde l’ofrena amb mascareta perquè començàvem a

veure la llum i pareixia que tornàvem. Ja que fins 15 dies abans no sabíem si tindríem ofrena o si podríem fer alguna cosa, perquè ningú ens ho va posar gens fàcil. I hi havia molta gent detractora que volia aprofitar allò perquè no hi haguera més falles. Així que aquella ofrena significava que teníem continuïtat.

I com no, el dia que deien en la secció de falles que participàvem. Això va ser de pel·lícula. Quan van llegir la secció primera i no ens varen nomenar, jo ja vaig pensar que ens havien desqualificat... I quan de sobte ens nomenen en la secció especial, ¡jo no m'ho podia creure! No podia reaccionar.

Tornaries a ser presidenta? Per què?

Si... jo crec que sí. Més Avant, ja que jo enguany ja vull deixar-ho, però amb pensament de què passat un temps puc tornar si tot va bé. He passat moments durs, però tot el viscut compensa.

Com viuràs les falles el pròxim any?

Doncs, que si la persona que agafe el càrrec vol pensar en mi per a ajudar-lo estaré disponible, i m'agradaria que li anara millor que a mi, i això que jo no tinc queixa.

Creus que conservaràs amigats dels teus anys de presidència?

Sí, de segur. Perquè amb la gent que he fet amigat crec que em respecta i és el que jo vull. No vull ni que em vulguen més ni menys, en què em respecten tinc prou.

Què esperes d'aquest any i que t'agradaria recuperar en aquest 50 aniversari?

M'agradaria recuperar les falles de dia, com abans. Que hi haja més activitat de dia i la gent no se centre en dormir pel dia i viure només la nit, encara que entenc que això és el que li agrada a la gent jove i ho respecte, però les falles tenen molt per a viure el dia, ja que en l'any de les falles de setembre ho vàrem passar molt bé i els xiquets gaudiren molt amb les piscines plenes d'aigua i els jocs al carrer. Eixe ambient és l'ambient faller que m'agrada. I per a aquest 50 aniversari no vull posar-me expectatives, però en què tot el que tenim preparat i anem a fer isca bé i la gent estiga a gust i puga gaudir de tot i se'n vagen contents que ens hem recordat de tots ells, em done per satisfeta.

Has compartit molts moments en Perpiñà durant tota la vida, ¿el recordes com a president?

Sí, a més recorde com si fora ahir l'any de president amb la meua germana com a fallera major. Eixe any els va ploure cada dia, des que isquérem de la font de les granotes en l'ofrena fins al dia de la crema que de fet, no pogueren ni cremar la falla aquell any.

El recorde com una persona súper tolerant, una persona molt treballadora, de les persones que mai no demana faena. Ell predica amb l'exemple. Si la demana és perquè ell ja no pot més. És una persona súper implicà en la falla, que si ell poguera, continuaria estant-ho, però l'edat i la salut no ho permeten. I de fet ell està encantat en tot açò del 50 aniversari. Me'n recorde molt d'ell.

¿Creus que és un referent respecte al càrrec de president d'aquesta comissió?

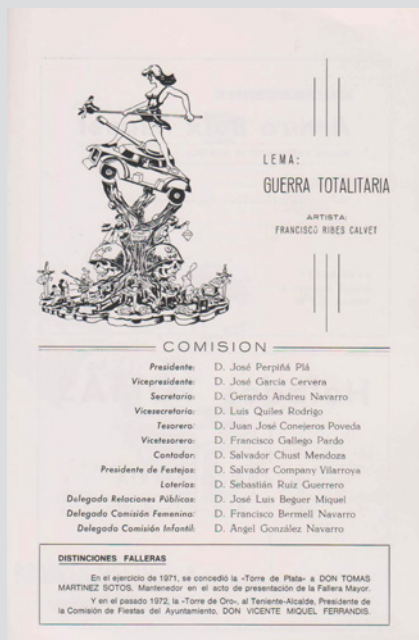
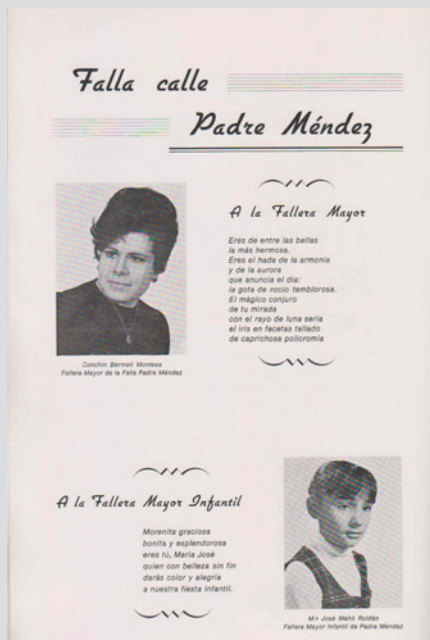
Per a mi sí.

De fet, m'agradaria molt que la gent se'n recordara de mi, dels meus anys de presidenta com jo me n'recorde d'ell.

50 ANYS dels nostres representants a la revista oficial "El Graner" de Torrent

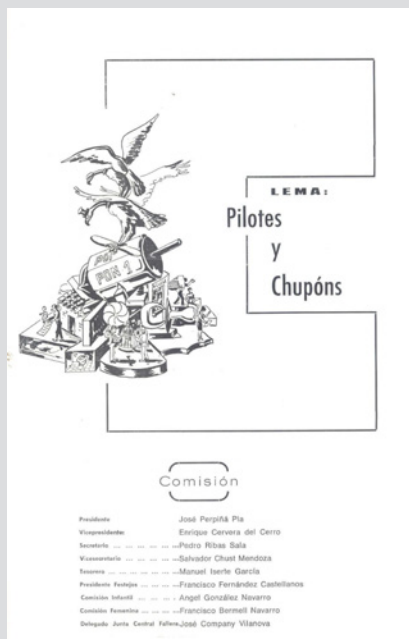
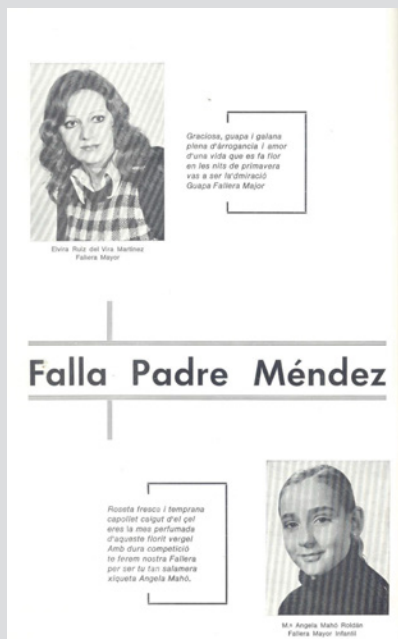
1973

128

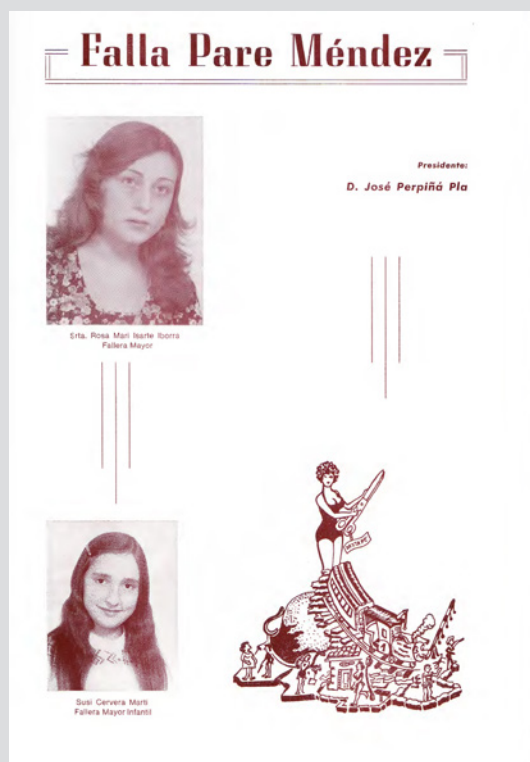
FMI M José Maho Roldán
PI Isidro Jesús Moncho
FM Conchín Bermell Montesa
P José Perpiñá Pla

1974

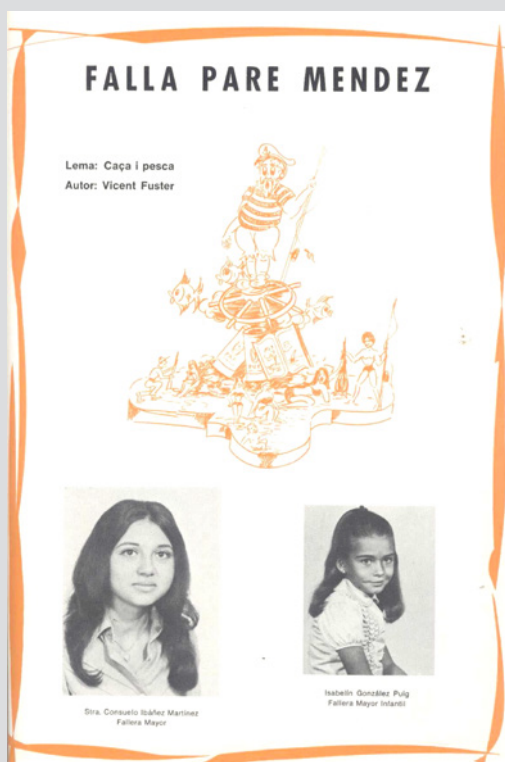
FMI M Ángeles Maho Roldán
PI Vicente Fides Ballesteros
FM Elvira Ruiz de Elvira Martínez
P José Perpiñá Pla

1975

FMI Asunción García Martí
PI Vicente Fides Ballesteros
FM Rosa M Inserte Iborra
P José Perpiñá Pla

1976

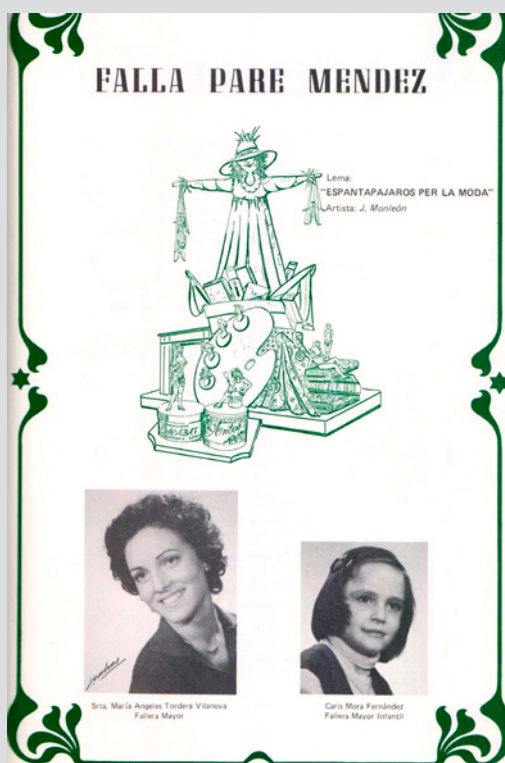
FMI Isabel González Puig
PI Fco Javier González Cantero
FM Consuelo Ibañez Martínez
P José Perpiñá Pla

1977

FMI M Cristina Perpiñá Arroyo
PI Vicente Tordera Vilanova
FM M Carmen Martínez Sancho
P José Perpiñá Pla

1978

FMI Carmen Mora Fernández
PI Josep Mora Fernández
FM Ángeles Tordera Vilanova
P Francisco Fernández Castellanos

1979

FMI Gloria Company Viana
PI Antonio Soriano Gassent
FM Josepina Mora Cervera
P Francisco Fernández Castellanos

1980

FMI M José Perpiñá Arroyo
PI Javier González Puig
FM Desamparados Fajardo Pons
P Angel Gonzalez Navarro

130

1981

FMI Ana María Copete Jover
PI Enrique Andreu Arnau
FM Dolores Cuadros González
P Alfredo Ros Martínez

1982

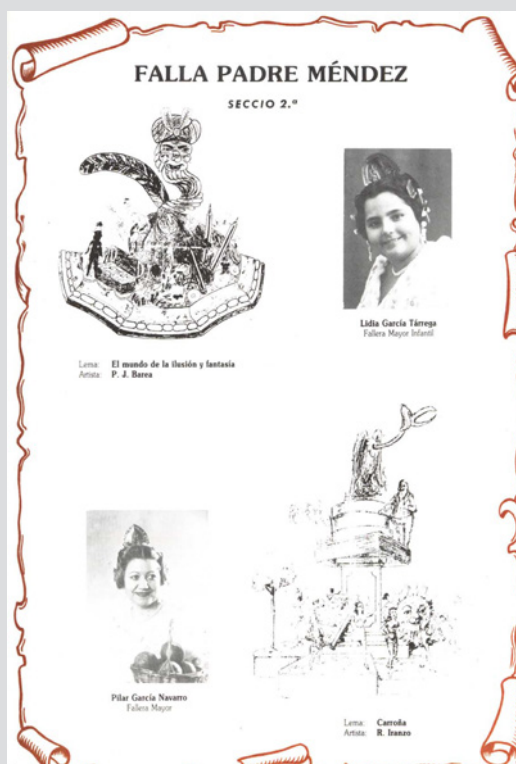
FMI Elisa Fernández Navarro
PI Francisco Fernández Navarro
FM Consol Cervera Cervera
P Francisco Fernández Castellanos

1983

FMI M José Soriano Gassent
PI Xavier González Puig
FM Asunción García Cervera
P Francisco Fernández Castellanos

1984

FMI Lidia García Tárrega
PI Antonio Soriano Gassent
FM Pilar García Navarro
P José García Cervera

1985

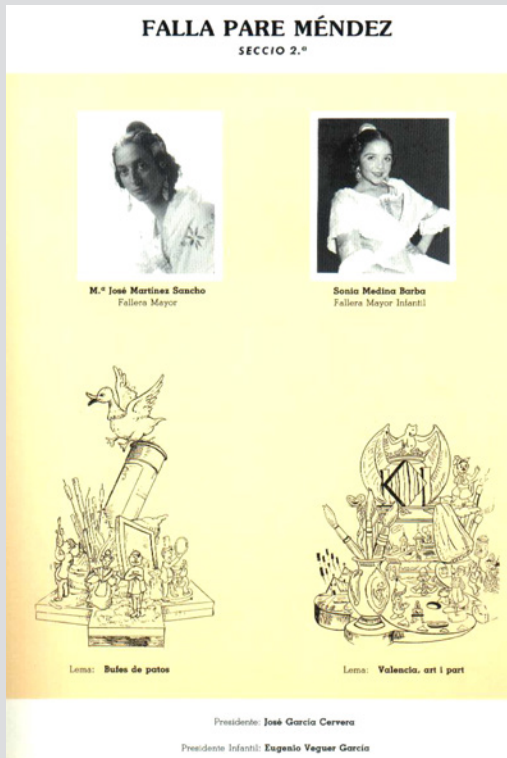
FMI Mónica Calas Clar
PI J Antonio Jorge Palmero
FM Eva M Gassent Vilata
P Antonio Soriano Soriano

1986

FMI Reyes Jorge Palmero
PI Héctor Medina Barba
FM Pilar Carratalá Pascual
P Antonio Soriano Soriano

1987

FMI Sonia Medina Barba
PI Eugenio Veguer García
FM M José Martínez Sancho
P José García Cervera

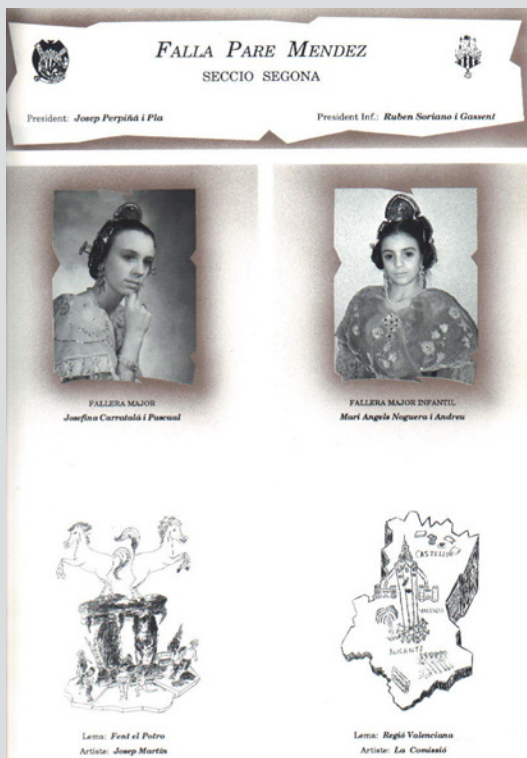
1988

FMI Laura Tolosa Cervera
PI Ramsés Soriano Gassent
FM Raquel Tolosa Cervera
P José Perpiñá Pla

132

1989

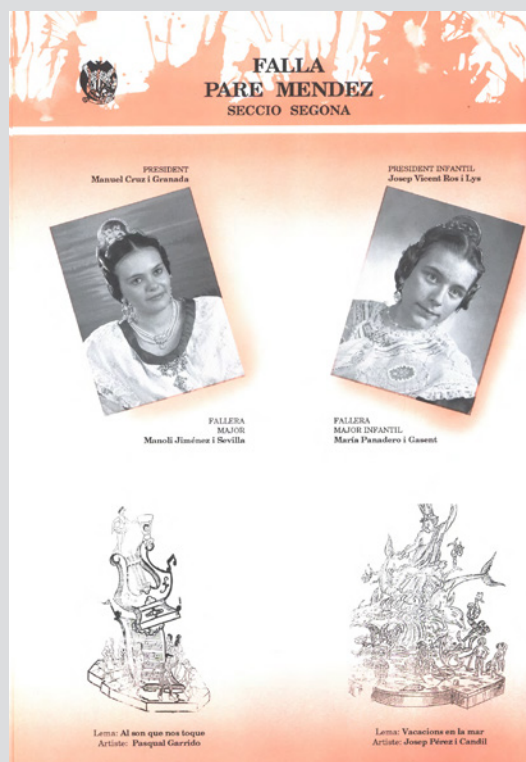
FMI M Ángeles Noguera Andreu
PI Rubén Soriano Gassent
FM Josefina Carratalá Pascual
P José Perpiñá Pla

1990

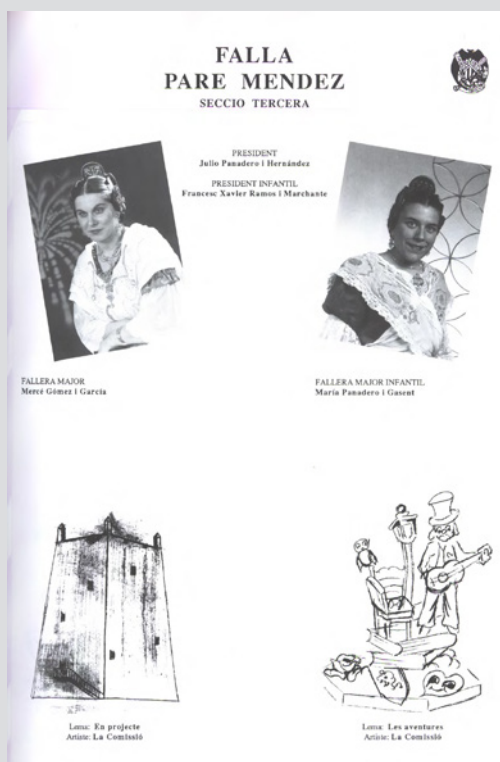
FMI Yolanda Ros Lis
PI Vicente Gimeno Carratalá
FM Mercedes Gómez-Lobo García
P Manuel Cruz Granada

1991

FMI María Panadero Gasent
PI José Vte Ros Lis
FM Manoli Giménez Sevilla
P Manuel Cruz Granada

1992

FMI María Panadero Gasent
PI Fco Javier Ramos Marchante
FM Mercedes Gómez-lobo García
P Julio Panadero Hernández

133

1993

FMI Mireia Ramón Tordera
PI Javier Medina Barba
FM Glòria Company Vilanova
P Salvador Company Vilanova

1994

FMI Sandra Planells Gómez-Lobo
PI Miguel Tolosa Cervera
FM Fina Carratalá Pascual
P Salvador Company Vilanova

1995

FMI Verónica Esteve Puchalt
PI Manuel Cruz Sanz
FM Pilar Carratalá Pascual
P Manuel Cruz Granada

1996

FMI Elena Sanz Ramos
PI Salvador Company Viana
FM Laura Tolosa Cervera
P Manuel Cruz Granada

134

1997

FMI Mireia Noguera Andreu
PI M Ángel Cruz Sanz
FM Reyes Jorge Palmero
P Manuel Cruz Granada

1998

FMI M Amparo Pedrero Ibañez
PI Miguel Tolosa Cervera
FM M Ángeles Noguera Andreu
P Manuel Cruz Granada

1999

FMI Anabel Pérez Alarcón
PI Vicente Calvo García
FM Chelo Pedrero Ibañez
P José Ramón Moreno

2000

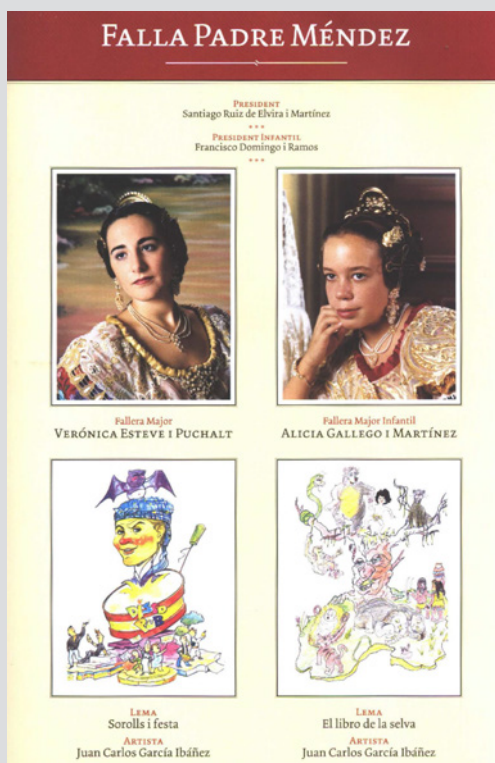
FMI Vanesa Ruiz Cervera
PI Vicente Calvo García
FM Gloria Company Viana
P José Ramón Moreno

2001

FMI Marta Montoro Cáceres
PI Remi Comes Chust
FM Sandra Planells Gómez-Lobo
P Santiago Ruiz de Elvira

2002

FMI Alicia Gallego Martínez
PI Francisco Domingo Ramos
FM Verónica Esteve Puchalt
P Santiago Ruiz de Elvira

2003

FALLA PADRE MÉNDEZ

PRESIDENT
Santiago Ruiz de Elvira i Martínez

PRESIDENT INFANTIL
Jorge Cervera i Gómez

Fallera Major
MIREIA RAMÓN I TORDERA

Fallera Major Infantil
SARA CERVERA I GÓMEZ

LEMA
La lluita diària
ARTISTA
Juan Carlos García Ibáñez

LEMA
Il·lusions i desitjos
ARTISTA
Juan Carlos García Ibáñez

FMI Sara Cervera Gómez
PI Jorge Cervera Gómez
FM Mireia Ramón Tordera
P Santiago Ruiz de Elvira

2004

El Graner
J11 de TORRENT

Falla Padre Méndez

SECCIO: TERCERA

LEMA MAJOR
Coses de la Comunitat

FALLERA MAJOR SENYORETA
Elena Sanz i Ramos
PRESIDENT
José Sanz i Ramos

LEMA INFANTIL
Bon profit

Martí 2004

FM Elena Sanz Ramos
P José Sanz Ramos

136

2005

El Graner
J11 de TORRENT

SECCIO Segona

FALLA PADRE MÉNDEZ

Lema Major:
Els Drets de la Dona
Artiste:
Jordi Palanca

Fallera Major:
Mónica Marchante i Castillo
President:
José Sanz i Ramos

Lema Infantil:
Els Somnis, Somnis són...
Artiste:
La Comissió

Fallera Major Infantil:
Sofia Berenguer i Sanchis
President Infantil:
Carlos Sanchis i Carratalá

FMI Sofia Berenguer Sanchis
PI Carlos Sanchis Carratalá
FM Mónica Marchante Castillo
P José Sanz Ramos

2006

El Graner
J11 de TORRENT

Secció Tercera

Lema Major:
La bombolla immobiliària
Artiste:
Jordi Palanca

Fallera Major:
Patricia Sáez i Orea
President:
José Sanz i Ramos

Lema Infantil:
Pintem somnis...
Artiste:
La Comissió

Fallera Major Infantil:
Noelia Silla i De Dios
President Infantil:
Damián García i Andreu

Falla Padre Méndez

FMI Noelia Silla de Dios
PI Damián García Andreu
FM Patricia Sáez Orea
P José Sanz Ramos

2007

Fallera Major Sanyoneta: Evelyn Oltra i Velz
President: José Sanz i Ramos

Lema: Los Oficios
Artiste: Antonio Lanchazo

Falla Padre Méndez
Secció Tercera

Fallera Major Infantil Xiqueta: Paula Ramón i Tordera
President Infantil: Alex Medina i Parrilla

Lema Infantil: Aventures Infantils
Artiste: Ramón Banadocha i Rausell

El Graner 2007 - Pag 70

FMI Paula Ramón Tordera
PI Alex Medina Parrilla
FM Evelyn Oltra Velz
P José Sanz Ramos

2008

El Graner 08 Secció Segona

Falla Pare Méndez

Any de fundació: 1972
Nombre de fallers: 1.155
Nom del casal: El Cresol

Adreça del casal: C/ Pare Méndez, núm. 76

Fallera Major: Eva María Cebrián i Bascuñana
President: Santiago Ruiz de Elvira i Martínez

Fallera Major infantil: Neus Domingo i Ramos
President infantil: Damián García i Andreu

Monument major: A les portes d'Infern
Artista monument major: José Luis Pérez i Ballesster

Monument infantil: Escola d'art
Artista monument infantil: La Comissió

president@fallapadremendez.es - http://www.fallapadremendez.es

FMI Neus Domingo Ramos
PI Damián García Andreu
FM Eva María Cebrián Bascuñana
P Santiago Ruiz de Elvira

137

2009

Falla Pare Méndez

Any de fundació: 1972
Nom del casal: El Cresol
Adreça del casal: C/ Pare Méndez, 76
president@fallapadremendez.es
www.fallapadremendez.es

Fallera major: Encarnación Romero i García
President: Santiago Ruiz de Elvira i Martínez

Lema: Programas musicales
Artista: Diego Arnau i Espinosa

Lema infantil: A l'alguia ànecs
Artista: Diego Arnau i Espinosa

FM Encarnación Romero García
P Santiago Ruiz de Elvira

2010

Falla Pare Méndez

Any de fundació: 1972
Nom del casal: El Cresol
Adreça del casal: C/ Pare Méndez, 76
president@fallapadremendez.es
www.fallapadremendez.es

Fallera Major: Mª Cruz Cobo i Cuadros

Fallera Major infantil: Lucía Soler i Melero

President: José Luis Del Toro i Sanz

President infantil: Álvaro Camacho Peña

Falla major: Lema: Fem Falla

Falla infantil: Lema: Literatura infantil

Artista: La comissió

LEMA: Fem Falla

FMI Lucía Soler Melero
PI Álvaro Camacho Peña
FM M Cruz Cobo Cuadros
P José Luis del Toro Sanz

2011

FMI Claudia Sanjuán Carratalá
PI Álvaro Camacho Peña
FM Pilar Carratalá Pascual
P José Luis del Toro Sanz

2012

FMI Carmen León Fides
PI Daniel Palmeri Mocholi
FM Eulalia Martí Rodríguez
P José Luis del Toro Sanz

138

2013

FMI Mireia Galán Noguera
PI Javier Planells Gómez-Lobo
FM Mireia Noguera Andreu
P José Luis del Toro Sanz

2014

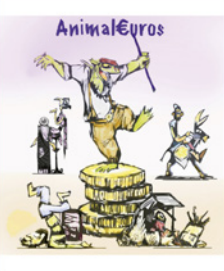
12

Falla Pare Méndez

Any fundació: 1972
Nom del casal: El creoli
Adreça: Pare Méndez 78
Correu electrònic:
president@fallapadremendez.es

President: Felipe Mantas Javier
Fallera Major: Thais Escrivá Muñoz
Fallera Major Infantil: Paula Jara Gallent
President Infantil: Marcos Rino Romero

Lema falla major: AnimalEuros
Artista falla major: Alberto Abri
Secció falla major: Segona

Lema falla infantil: Pintant la primavera
Artista falla infantil: Alberto Abri
Secció falla infantil: Segona

El Graner 2014 | 76

FMI Paula Jara Gallent
PI Marcos Rino Romero
FM Thais Escrivá Muñoz
P Felipe Mantas Javier

139

2015

Any fundació: 1972
Nom del casal: El creoli
Adreça: Pare Méndez 78
Correu electrònic:
president@fallapadremendez.es

~~~~~  
Lema: **Ornithosomocent bestial**  
Artista: **Alberto Abri / Armiñana**  
Secció: **Segona**  
~~~~~  
Fallera major: **Mónica Arboleda /**
Hernández
President: **Felipe Mantas i Javier**
~~~~~

~~~~~  
Lema: **Cautiva**
Artista: **Alberto Ribera / Armiñana**
Secció: **Segona**
~~~~~  
Fallera major infantil: **Irene de Amo / Merchante**
President infantil: **Izan Gutiérrez / Almarcha**
~~~~~

12-Falla
Pare Méndez

El Graner 2015 | 82

FMI Irene de Amo Merchante
PI Izan Gutiérrez Almarcha
FM Mónica Arboleda Hernández
P Felipe Mantas Javier

2016

12- Falla Pare Méndez

Número de falla: 12 | Adreça: Pare Méndez 58
Any de fundació: 1972 | Correu electrònic: maria_sola_52@hotmail.com

Lema:
Les quatre estacions
Artista:
Robert Cogollor
Fallera major:
Loly Tormos i Clemente
President:
Felipe Mantas i Javier
Secció:
Primera

Lema:
Un conte per cantar
Artista:
Robert Cogollor
Fallera major infantil:
Ester Berlanga i Royo
President infantil:
Alejandro Marchante
i Herrera
Secció:
Segona

FMI Ester Berlanga Royo
PI Alejandro Marchante Herrero
FM Loly Tormos Clemente
P Felipe Mantas Javier

140

2017

Falla Pare Méndez

» Any de fundació: 1972
Adreça: Pare Méndez, 58
Nom del casal: El Cresol
Correu electrònic: fpmsecretariagmail.com
Fallera major infantil: Cayetana Maria Caballero i Villena
President infantil: Juan Antonio Martínez i Torrijos
Fallera major: Paula Miquel i Carrión
President: José Luis del Toro i Sanz-José Sanz i Ramos.

Falla gran
Lema: 2017, una infantes a l'espai
Artista: Francisco Borge
Secció: primera

Falla infantil
Lema: L'ancient dels contes
Artista: Juan José Calom
Secció: segona

EL GRANERER
FALLS DE TORRENT 2017

FMI Cayetana Caballero Villena
PI Juan Antonio Martínez Torrijos
FM Paula Miquel Carrión
P José Sanz i J Luis del Toro

2018

Falla Padre Méndez

Fallera major: Esther Peris i Ripollés
 President: Jose Luis del Toro i Sanz
 Fallera major infantil: Ana Martínez i Navarro
 President infantil: Antonio Salazar i Romero

Artista falla gran: Francisco Borja
 Lema: Méndez Independent

Artista falla infantil: Juana Salom
 Lema: La meua superfesta

FMI Ana Martínez Navarro
 PI Antonio Salazar Romero
 FM Esther Peris Roig
 P José Sanz y J Luis del Toro

141

2019

12

FALLA PARE MÉNDEZ

Any de fundació:
1972

Adreça:
Carrer del Pare Méndez, 58

Nom del casal:
El casol

Correu electrònic:
secretariofallapadremendez@gmail.com

Lema falla gran
Camping Torrent
Artista
Paco Borja
Secol
El casol
Fallera major
Tania García Visiedo
Presidents
Jose Luis del Toro Sanz i Jose Sans Ramos

Lema falla infantil
Salvador
Artista
Dani Barea
Secol
El casol
Fallera major infantil
Olivia Momparler Saez
President infantil
David Galán Noguera

FMI Olivia Momparler Saez
 PI David Galán Noguera
 FM Tania García Visiedo
 P José Sanz i J Luis del Toro

2020-2021

12 Falla Padre Méndez

Any de fundació: 1972 · Adreça: C/Padre Méndez 88 Torred · Nom del casal: El Cresol · Correu electrònic: secretari@fallapadremendez@gmail.com

Presidenta:
Pilar Carratalà Pascual
Fallera major:
María Aleixandre Almarcha
Lema falla gran:
Un ball de mascores
Artista:
Paco Barja
Secció:
Primera

12 Falla Padre Méndez

Any de fundació: 1972 · Adreça: C/Padre Méndez 88 Torred · Nom del casal: El Cresol · Correu electrònic: secretari@fallapadremendez@gmail.com

86

Fallera major infantil:
Andrea Marchante Herrero
Lema falla infantil:
El tren dels animals
Artista:
Dani Barea
Secció:
Segona

EL TREN DELS ANIMALS

87

FMI Andrea Marchante Herrero
FM María Aleixandre Almarcha
P Pilar Carratalà Pascual

142

2022

12 FALLA PADRE MÉNDEZ

Any de fundació: 1972 | Adreça: C/Padre Méndez, 78 | Nom del casal: El Cresol | Correu electrònic: secretari@fallapadremendez@gmail.com

Presidenta:
Pilar Carratalà i Pascual
Fallera Mayor:
Noelia Herrero i Fargallo
Lema falla gran:
Serendipia
Artista:
Daniel Barea i Ortiz

86

Fallera Mayor Infantil:
Andrea Marchante i Herrero
Lema falla infantil:
Cançons infantils
Artista:
Daniel Barea i Ortiz

87

FMI Andrea Marchante Herrero
FM Noelia Herrero Fargallo
P Pilar Carratalà Pascual

143

Pepe Tronch Toledo
Dpto. Comercial

665 664 137
tronch@hnos-caballer.com
www.hermanoscaballer.com

*LES NOSTRES MÀXIMES
REPRESENTANTS DE LA CIUTAT
DINS DE LA NOSTRA HISTÒRIA*

144

Patricia Sáez Orea

Fallera Major de Torrent 2007

145

Mireia Galán Noguera
Fallera Major Infantil de Torrent 2014

ACTES DE CELEBRACIÓ 50 ANIVERSARI

Van ser molts els que es van animar a vindre. Uns altres van faltar per motius de distància, salut o temes personals, però van ser presents entre tots nosaltres.

146

SOPAR DE RETROBAMENT

El passat 8 de setembre de 2022 vam gaudir d'un sopar de retrobament entre tots els representants d'aquests 50 anys d'història de la comissió.

Va ser una nit agradable, amb molts retrobaments entre persones que no es veien després de molts anys. Vam compartir vivències, molts records en forma de fotografies, vam enyorar molts dels moments passats, però va haver-hi molta alegria, i com no, molts sentiments oposats entre aquelles

persones que ja no pertanyen a la comissió, però continuen portant-la en el cor.

Hi havia moltes ganes, ganes de recordar, ganes de compartir i sobretot ganes de gaudir de la companyia de tots.

Vam tindre moments molt especials, però hem de destacar quan ens vam proposar fer-nos la foto amb aquell/aquella companya de regnat o presidència. En aqueix moment ens vam adonar que el temps passa molt de pressa, del bonic que és recordar, i com no, de com hem canviat!

Molts vam tindre el plaer de conèixer de prop a la primera fallera major infantil de la comissió i com no, al primer president.

I tu? Saps qui són?, Recordes als representants de cada any?

Us animem a endevinar i recordar a cadascun d'ells a través d'aquestes fotografies!

GALA 50 ANIVERSARI

148

El dissabte 24 de setembre a les 19:00h, en la sala d'actes de l'ajuntament de Torrent, es va celebrar la gala en honor als representants dels 50 anys de la nostra comissió.

Es va presentar la nostra nova imatge per a aquest exercici i es van nomenar a cadascuna d'aqueixes persones que han format part de la història dels nostres representants, fent-los lliurament de la nova insígnia elaborada per a l'ocasió.

Va ser un segon retrobament amb aquells als quals fa molt temps no es veien, on els sentiments van estar a flor de pell durant tota la gala i els records es van fer lloc entre cadascun dels assistents.

L'alegria de poder celebrar, l'enyorança en recordar a aquells que ja no estan, la il·lusió de tornar a pujar a un escenari com a representant de la teua comissió, les llàgrimes de molts en sentir aqueixa emoció, i recordar tants moments viscuts...tot això, va fer d'aquesta gala una vesprada especial, una vesprada on el sentiment faller i l'orgull de pertànyer a aquesta comissió va engalipar a tots els assistents.

Vam tindre la sort de tindre entre nosaltres a qui va ser part imprescindible en la construcció

d'aquesta gran família, el nostre primer president José Perpiña Pla, qui ens va delectar amb unes molt afectuoses i emocionants paraules, on no va faltar un silenci en record a aquells que tant van viure per i per a la falla, i ja no estan entre nosaltres.

Després va ser el torn de la nostra presidenta, qui va voler, entre moltes altres coses, agrair a tots, el treball i la gran labor que s'ha dut a terme durant tots aquests anys per part de tots els presidents, representants i fallers en general, que ha permés arribar a enguany, donant-nos l'oportunitat de gaudir de la nostra història i de l'acte de celebració.

Finalment vam poder immobilitzar aquest moment amb una fotografia de tots junts en l'escenari i seguidament gaudim d'un vi d'honor en el casal.

En resum, va ser un dia on l'emoció i l'orgull van ser els protagonistes.

Gràcies a tots!

Acte de presentació del nou escut, estandards, quadres commemoratius i portada del llibret per al 50 aniversari.

El 24 de novembre del passat any, es va fer un sopar al casal en el qual els representants del 50 ens vàrem tornar a reunir amb motiu de la presentació dels nous estandards, els quadres commemoratius d'aquest aniversari i la presentació de la portada del present llibret.

Es va agrair a Julian Leon el seu esforç i temps invertit de manera desinteressada en la realització del nou escut amb motiu de l'aniversari, el qual ja va quedar plasmat per a molts anys en el nostre casal i els nostres estandards. També es va reconèixer la gran llavor i resultat a la portada del llibret que tant ens va agradar a tots.

A partir de la renovació de l'escut que ens representa, dues persones implicades amb les falles al 100% i sobretot amb la seua comissió, tingueren l'orgull i el plaer d'apadrinar i aportar en aquest any tan especial, uns nous estandards renovats també, que van encapçalar la nostra presentació i els quals ens acompanyaran en cada passacarrers i actes durant els pròxims anys. Aquests estandards representen el creixement i la renovació d'aquesta comissió al llarg de la seua història. I com no podia ser menys, des d'aquestes línies volem agrair a José i Felipe la seua aportació, i com no, el seu amor per la festa i per la falla.

150

Tinguérem el plaer també de mostrar a tots els nous quadres commemoratius dels representants dels 50 anys d'història, amb una novetat, el quadre dels presidents.

Per al seu descobriment comptarem amb l'ajuda de Pepe, el nostre primer president al qual volguérem sorprendre i al que demanarem que fera aquest primer destape.

Ell al costat de Pilar, la nostra actual presidenta mostraren a tots el quadre amb el que es varen emocionar molt.

Seguidament les nostres falleres majors mostraren els quadres on queden reflectides totes les falleres majors infantils i falleres majors al llarg d'aquests anys. Va ser un moment molt emotiu per a tots els presents.

151

Per finalitzar l'acte vàrem agrair l'aportació i col·laboració de tots una vegada més, desitjant de tornar a veure'ls i ajuntar-se de nou molt prompte.

Sabies què...?

Vols saber algunes curiositats sobre la nostra història?

.....

Continua llegint, de segur, te va a sorprendre!

- El primer estendard de la falla es va fer a punt de ganxo. Poc després de fundar-se la falla, es va proposar fer un tapís de l'escut fet a nusos amb ganxo amb diferents llanes. Era de grans dimensions ja que s'utilitzava de fons de l'escenari del casal i en les presentacions. S'anava fent a estones per la comissió. En eixir dels treballs i estudis, cadascun anava passant pel casal i anava aportant el seu granet d'arena.

- El primer "casal" era una antiga fàbrica en una travessia i amb motiu del canvi al propi Carrer Pare Méndez (1975 - 1976), es va dir "El Cresol" perquè durant les tasques de decoració del casal, es van fabricar uns fanalets que no il·luminaven, simplement eren "atrezzo" i es van anar col·locant per les parets del casal. A l'haver tants, Francisco Ibáñez va proposar que, amb tant de fanalet, el casal podia dir-se "El Cresol". Va agradar la idea, i es va fer un cartell amb aqueix nom i es va col·locar a la porta.

- Les falleres majors en la presentació posterior al seu any, pujaven amb la banda corresponent a l'any en curs i després a l'intercanvi amb la nova fallera major, li la llevaven per a posar-li-la a la fallera major entrant.

- En 1976 es va guanyar el 1r premi de decoració d'escenaris d'una presentació. L'escenari era la recreació de l'albufera, amb canyes, barca i barraca. Arribem a ser notícia a les Províncies.

- El primer premi de monument ho vam obtindre en 1977.

- En 1978 s'obté per primera vegada premi al ninot indultat, 2n premi de secció primera.
- En 1979 obtenim per primera vegada premi de llibret.

- En 1984 es crea la lletra d'un himne propi de la falla per alguns dels fallers, i al qual els músics d'aquell any afigen la música i creen la partitura. Un himne peculiar que volem mostrar a tots aquells que no el conèixen i tinguen curiositat.

“Si tu novia no te quiere,
No te pongas a llorar
Vivirás mejor la vida,
Sin tenerla que aguantar.
Vive amores de un minuto,
Esos no te harán sufrir,
Y serás un solterito
Sonriente y muy feliz!
Lalalala lalala lalalalalal
Lalalala lalalalaal
Si veïns de Pare Méndez
No s'animen a ajudar,
Els fallers d'aquesta falla
Ens haurem de retirar,
Buscarem una altra falla
On ens sàpien estimar
I els veïns de Pare Méndez
S'aniran a fer la mà!
Lalalala lalala lalalalalal
Lalalala lalalalaal”

- En 1993 obtenim per primera vegada premi en el concurs de vestits de valenciana i de decorat de carrer, al carrer més engalanat.

- En 1994 Obtenim el premi extraordinari conjunt social a la crítica-falles

- En 1998 s'obté per primera vegada premi a la creu de maig, en aquest cas va ser el 3er premi.

- En 2003 obtenim per primera vegada premi en aparador faller i carrossa llogada.

- En 2005 aconseguim per primera vegada premi en cavalcada, en la secció de comparsa.

- En 2005 José Ribera Tordera, director d'Entrada de Bandes en 2004 va crear un pas doble exclusivament per a la nostra comissió i ens el va obsequiar.

- En 2006, per primera vegada s'aconsegueix premi en el concurs de promoció de l'ús del valencià en el llibret, a València.

- En 2006 per primera vegada es nomena Fallera Major de Torrent a una representant de la nostra comissió per a l'exercici 2006-2007.

- En 2011 primera vegada que s'obté premi en la declamació infantil.

- 2012 primera vegada que s'obté premi en teatre d'obra curta amb el títol "Pobre Lobito"

- En 2013 per primera vegada es nomena Fallera Major Infantil de Torrent a una representant de la nostra comissió per a l'exercici 2013-2014.

- 2022 s'organitza el primer concurs culinari "a gas".

-2023 primer any en la història que el monument participa en la secció d'especial.

La Tia Pepica... benvolguda Pepica

154

En aquest llibret del 50 aniversari on rendim un xicotet homenatge a totes les persones que han format part de la nostra comissió durant aquests 50 anys, no podies faltar-nos tu, benvolguda Pepica.

Han sigut molts els moments viscuts amb tu en la nostra falla, però en tots ells sempre hi havia alguna cosa que destacava, que mai faltava...
EL TEU SOMRIURE Y EL TEU VOLER FER.

Dona admirable, de gran fortalesa i incansable. Amant del camp, del cultiu, dels productes de la terra i de la cuina.

Allà on hi havia alguna cosa que fer per la falla, ahí estava ella, per netejar, per parar taules, i com no, per anar al camp fer una paella i portar-la al casal per a tots aquells que estaven treballant.

Fallera entranyable i participativa, va ser nomenada fallera honorífica als pocs anys de la fundació de la falla, per tot el que aportava i en agraïment al seu treball. Anys després passaria a formar part de la comissió i a día de hui es la nostra mare, tia, àvia... majors, xiquets i bebés t'admiren i te volen, perquè siga el que siga que se estiga fent al casal ahí estas tu per oferir la teua ajuda i bondat.

Si cal fer paperets, es fan, si cal cosir, es cus, si cal netejar, es posa a netejar. Aquesta dona, als seus **85** anys, mare de 2 filles i àvia de 4 nets i 2 bisnets, tots ells fallers, té una energia imparable, una fortalesa indescriptible i unes ganes de viure extraordinàries que al costat del seu amor per aquesta falla que va veure nàixer, fan que siga una dona **ADMIRABLE** en tots els aspectes.

Hui volem donar-te les gràcies per tot el que ens has regalat i continues regalant com a persona i com a fallera. Per transmetre'ns el teu optimisme i gaens de viure. Per confiar en esta gran família, per delectar-nos en eixos menjars meravellosos i per estar aci **SEMPRE**.

Gràcies per ser com eres Tia Pepica, només ens queda dir-te que sempre estaràs en el cor d'aquesta falla, "la teua falla".

Himne a Torrent

José Ortí Soriano, música.
Jesús Huguet Pascual, lletra.

Conjugats passat i esperança,
El Ràfol, el Mas, el Vedat,
reviscolen l'esforç d'una terra
regada amb sudor llaura de mans.

Units férem de la pedra verd,
gents i ambicions conjugàrem.

Sobre el barranc escrivírem la història
que de Cabrera a la Torre reeix,
i bastírem els anhels d'un poble
que futur sens límit a l'home ofereix.

Units férem de la pedra verd,
gents i ambicions conjugàrem.

Davallarem al pretèrit, traurem
dels avantpassats els espers cercats,
que Torrent els ofrena en imatge
de conquesta tenaç per vigor constant.

Units férem de la pedra verd,
gents i ambicions conjugàrem.

Tota l'Horta, mà a mà, forma anell
que dansa envoltant l'essència del poble,
i esclata fulgent en un crit vibrant:
Honor als seus hòmens

VISCA TORRENT!
VISCA TORRENT!

Himne de C. Valenciana

José Serrano Simeón, música.
Maximilià Thous Orts, lletra.

Per ofrenar noves glòries a Espanya
tots a una veu, germans vingau.
Ja en el taller i en el camp remoregen
càntics d'amor, himnes de pau!

Pas a la Regió
que avança en marxa triomfal!

Per a Tu la vega envia
la riquesa que atresora
i és la veu de l'aigua càntic d'alegria
acordat al ritme de guitarra mora.

Paladins de l'Art t'ofrenen
ses victòries gegantines;
i als teus peus, Sultana, tons jardins estenen
un tapís de murta i de roses fines.

Brinden fruites daurades
els paradisos de les riberes,
pengen les arracades
baix les arcades de les palmeres.

Sona la veu amada
i en potentíssim, vibrant ressò,
notes de nostra albada
canten les glòries de la Regió.

Valencians: en peu alcem-se.
que nostra veu
la llum salude
d'un sol novell.

Per a ofrenar noves glòries a Espanya
tots a una veu, germans vingau.
Ja en el taller i en el camp remoregen
càntics d'amor, himnes de pau!

Flamege en l'aire
nostra Senyera!
Glòria a la Pàtria!
Visca València!

VISCA! VISCA! VISCA!

Programa de festejos

Dissabte 25 de febrer

14:00 h Tradicional dinar d'homes i dones.
18:00 h Concentració al casal per replegar a les nostres falleres majors i acudir a l'acte de la CRIDA.

Diumenge 26 de febrer

10:00 h Concentració al casal per a la CAVALCADA DEL NINOT INFANTIL.
L'horari de ixida és a les 11:25 h, l'horari de maquillatge per a cada grup es determinarà dies abans de l'eixida.
En finalitzar refrescs i picadeta per als xiquets en el casal.
17:00 h Lectura de premis en la tribuna de JL.

Dissabte 4 de març

14:00 h Tradicional dinar d'homes i dones.
19:00 h Concentració al casal per a la CAVALCADA DEL NINOT. Hora d'eixida
20:20 h
En finalitzar sopar de sotamà al casal.

Divendres 10 de març

23:00 h Festa Remember pre-falles

Dissabte 11 de març

21:30 h En la nostra carpa, Sopar-Ball en honor a la nostra fallera major i la nostra presidenta.
Finalitzat el sopar, lliurement d'insígnies i recompenses i ball.

Diumenge 12 de març

11:00 h concentració al casal per anar a València amb la xaranga i gaudir de la mascletà.
13:00 h jocs i dinar al casal per a tots aquells que no van a la mascletà.
17:00 h Berenar ofert per la fallera Major Infantil.
Finalitzat el berenar, lliurement d'insígnies i recompenses.

Dimecres 15 de març

20:30 h Plantà de la nostra Falla Infantil.
22:00 h Sopar a la carpa.
24:00 h Mascletà nocturna pel 50 aniversari i encesa de les llums.

Dijous 16 de març

8:00 h Despertà i desdejuní per a tots els assistents.
10:30 h Esmorzar a la carpa per a tots aquells que s'han apuntat.
14:00h Dinar a la carpa
18:00h Concentració al casal de tota la Comissió per assistir al Trasllat de la Verge dels Desamparats. (PPunt d'eixida al Carrer Sto. Tomás a les 19:18h)
22:00h Sopar ofert per la falla a tota la comissió a la carpa.
24:00h Ball.

Divendres 17 de març

8:00 h Despertà i desdejuní per a tots els assistents.
10:30h Esmorzar a la carpa per a tots aquells que s'han apuntat.
11:00 h Lliurament de premis.
14:00 h Dinar a la carpa
16:30 h Concentració al casal per anar per les nostres falleres majors i acudir a l'Ofrena de flors a la Verge dels Desamparats. (Punt d'eixida al Carrer Elena Tamarit a les 18:02h)
22:00 h Sopar ofert per la falla a tota la comissió a la carpa.
24:00 h Ball.

Dissabte 18 de març

8:00 h Despertà i desdejuní per a tots els assistents.
10:30 h Esmorzar a la carpa per a tots aquells que s'han apuntat.
12:00 h Música al carrer amenitzada
15:00 h Paella gegant per a tots els assistents
17:00 h "Tardeo" al casal
22:00 h Sopar ofert per la falla a tota la comissió a la carpa.
24:00 h Ball.

Diumenge 19 de març

8:00 h Despertà i desdejuní per a tots els assistents.
11:00 h Concentració en el nostre casal per fer el passacarrers fins arribar a la verge i fotografiar-se tots junts. Tot seguit anirem a fer l'ofrena a Sant Josep i després acudirem a la solemne missa en honor al sant i l'operació quilo.
14:00 h Gran Mascletà i tradicional dinar de Sant Josep per als assistents.
17:00 h Festa infantil per als xiquets de la nostra comissió.
20:00 h La nostra fallera major infantil donarà pas a la Crema de la nostra Falla Infantil i es dispararà un minicastell.
22:00 h Sopar de la crema (de sotamà)
23:30 h (hora aproximada a determinar) Cremà de la nostra Falla amb l'assistència de la nostra fallera major i presidenta junt amb la resta de la comissió.

Finalitzada la cremà tots junts acabarem les falles de 2023 escoltant el nostre himne regional i brindant amb cava.

www.loteriatorrent.es

Admón. Loterías Nº 2

 @loteria_torrent

Carrer Padre Méndez, nº 59.

Telèfon 96 155 01 41.

46900 TORRENT (València)

CASES DE L'HORTA
GESTIÓ IMMOBILIÀRIA

Tu inmobiliaria de confianza en Torrent

Expertos inmobiliarios en la compra, venta y alquiler de todo tipo de propiedades.

Pertenecemos a :

SIC VAL Asociación de Inmobiliarias de la Comunitat Valenciana

SIC > VALENCIA
Servicio de Inmuebles Compartidos

AGORA
MLS AGROPACIÓ INMOBILIÀRIA

3a Bunyolà Solidaria

Tras dos años sin Fallas en marzo, te invitamos a la 3ª Bunyolà Solidaria de Cases de l'Horta. Ricos buñuelos a cambio de mínimo 1kg de alimentos para los más necesitados. Contamos con tu solidaridad.

15 de marzo

¡Ayúdanos a superar los 1.000 kilos!

¡Felices Fallas 2023!

Síguenos en redes:

casesdelhorta.es

96 156 54 77

C/ Padre Méndez, 47
Torrent (Valencia)

DESATASCOS Y EXTRACCIONES
EL TORRENTINO S.L.

Servicio 24h. Incluso festivos

159

📞 **Teléfonos** 📞

666 138 439

656 609 288

Vaciado de fosas y pozos, desatascos
limpieza y vaciado de piscinas, etc.

<https://desatascosvalencia24h.es>

email: eltorrentino1@gmail.com

DISTRIBUIDOR
OFICIAL VODAFONE BUSINESS

www.sinedieadvisor.com

info@sinedieadvisor.com
961 488 999

160

ALDIESPORT

Artículos para fallas

trofeos, bandas y pergaminos
banderas y estandartes
cubrebalcones, pañuelos y polares

Maestro Sanchis almiñano,8
Telf.96 155 65 11

622.131.786
aldiesport@aldiesport.com

46900 TORRENT
(Valencia)

161

Flors Amparo

desde 1989

artesanía
comunitat valenciana

<https://www.facebook.com/flors.amparo>

Carrer Mont-Siò 18A/
Carrer Albocasser 28
Torrent
664473912

R&T
marketing promocional
info@rtmarketingpromocional.com
96 122 53 00

Disfer Vilera

Distribuciones de Ferretería

163

ELECTRICIDAD QUERUBIN, SLL

INSTALADOR AUTORIZADO

VENTA DE MATERIAL ELECTRICO
INSTALACIONES ELÉCTRICAS DE TODO TIPO

Telf. 961566184

C/ Camí Reial, 89

46900 - Torrent (Valencia)

email: nati@electricidadquerubin.com

Pinturplac

Pintura y Pladur

687 492 432

Pinturplac

Sergio
Alpera

687 492 432

pinturplac@gmail.com

pinturplac

164

SERVICIO DE VENTA, REPARACIÓN Y
ALQUILER DE BICICLETAS

SYA bike

TREK

SPECIALIZED

MONDRAKER

C/ PADRE MENDEZ 122 46900 TORRENT
WWW.SYABIKE.ES 960 717 894 - 691 576 949

El cajón de María®

VERONICA
estilistas

☎ 960058673
☎ 632752384

unisex

C/ SAN CRISTOBAL 22 TORRENT

Stik fenomenal

CENTRO DE TERAPIAS

Osteopatía
Fisioterapia
Movilidad articular
Nutrición
Par Biomagnético
Masaje
Entrenamiento personal
Técnicas complementarias

www.stikfenomenal.com

alenciana
debebeidas

Especialistas en todo tipo de bebidas

C/. SAN JUAN DE LA RIBERA, 13 - 46200 PAIPORTA
Tel.: 961081547 - 601 026 564- ADMINISTRACION@VALENCIANADEBEBIDAS.COM

HABITALE®
LA IMOBILIARIA QUE RESPONDE
Torrent

 Padre Méndez, 70
46900 Torrent (Valencia)

 (+34) 96 134 95 85

 info@habitaletorrent.com

habitaletorrent.com

166

Déjà vu

Restaurante Cafeteria

**Instalaciones
Eléctricas**

GERMÁN RAMOS
Vivienda e Industria

Tel.: 647 76 23 03
germanelec@hotmail.com

ENRIQUE MUÑOZ
FONTANERIA
Telf. 656 86 99 90
fontaneriaenrique2022@hotmail.com

MASS ASOCIADOS
ASESORES

SAHUQUILLO

Lunes a Viernes
de 7:00h a 14:00h
Sábados
de 9:00h a 13:00h

24h en la WEB
www.sahuquilloverdet.com

sahuquilloverdet@gmail.com
96 155 04 70

TANIA GARCÍA

QUIROMASAJE Y ACUPUNTURA

XURRERIA OHANA CAFETERIA

XURRERIA Y CAFETERÍA

Baladi

PROMOCIÓN Y PERSONALIZACIÓN

fallas · moros y cristianos · peñas · hermandades
clubes deportivos · asoc. culturales · eventos, etc...

Tel. 96 006 33 22 info@baladitorrent.com
Hernández Malillos 12 46900 TORRENT (Valencia)

Síguenos en las redes sociales

adrimar art floral
www.adrimarfloristeria.com

c/Ejército Español, 9 46900 Torrent (VLC) c/Padre Méndez, 111 46900 Torrent (VLC)

☎ 961 552 013 ☎ 961 561 915

☎ 630 282 742 www.adrimarfloristeria.com
✉ info@adrimarfloristeria.com

VIDEO - CLUB

7^{II} DIAS

PADRE MENDEZ, 49
TELEFONO 96 155 29 06
46900 TORRENT

BLANCO DOORS

ABRIMOS LAS PUERTAS A UNA NUEVA ERA

ASENSI CARPINTERIA

COCINAS

**ARMARIOS
MODULARES**

**TARIMA
FLOTANTE**

PUERTAS

ACORAZADAS
BLINDADAS
INTERIOR

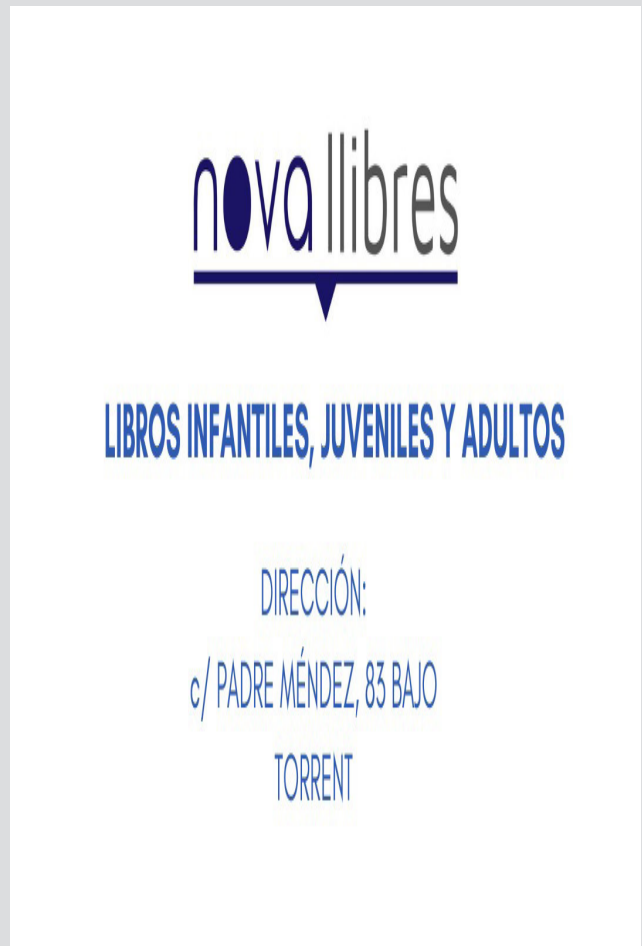
630 066 715

ASENSICARPINTERIA@GMAIL.COM

168

Padre Méndez 51 bajo
46900 TORRENT - Valencia
960 43 90 91

170

C/ PADRE MENDEZ, 44
46900 TORRENT

telf: 961573979
whatsapp: 646271533

avaequattro@hotmail.com

Bon Dia
comunicació

estudioSidney
CREATIVOS

**VIDEO/ WEB/ REDES SOCIALES/
MARKETING/ DISEÑO**

Avda Rey Juan Carlos I, 14B/entresuelo/P5 46900 TORRENT (Valencia)
T. 961 561 264 • info@bondiacomunicacio.com • www.bondiacomunicacio.com

171

MH Limpiezas
servicios de limpieza

mhlimpiezas@gmail.com

655 635 469 Noelia

655 635 470 Javier

961 292 761

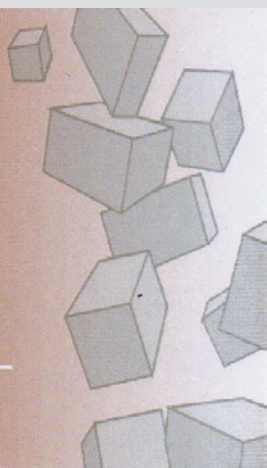
atendemos WhatsApp

**comunidades, garajes, oficinas, comercios,
cristales, abrillantado de suelos...**

**CONSTRUCCIONES
Y REFORMAS**

Elías Cobo

Tel.: 606 507 244

**DIPUTACIÓ DE
VALÈNCIA**

Ajuntament d'Ajuntaments

*La nostra Comissió ha sigut
beneficiària de la subvenció
atorgada per la Diputació
Provincial de València a les
Fal·les 2023.*

LA CALIDAD EN JAMÓN SOMOS FABRICANTES

Desde 1972

La Calidad en Jamón
ELABORACIÓN PROPIA

Visite nuestra web y tienda online
www.jamonespeiro.com

NUESTRAS TIENDAS

TORRENT
C/ San Cristobal, 12
Telf: 96 117 79 45

ALAUAS
C/ Colon, 4
Telf: 96 150 21 11

VALENCIA
Mercado del Cabanyal
Puestos 46-47
Telf: 96 211 71 15

La Falla Pare
Méndez

*Vol expressar el seu agraïment
als comerços i empreses que han
col·laborat en aquest llibret.
Gràcies!*

**VESTUARIO
LABORAL**

EPIs
Equipos protección
individual

**HIGIENE
INDUSTRIAL**

nfsprevencion.com

LA FOIETA

FORN I PASTISSERIA DES DE 1964

Pare Méndez 62 - Local A2
46900 TORRENT (València)
Tel.: 96 155 18 38 - M. 617 370 971

www.lafoieta.com

COMERCIO

EXCELENTE

GENERALITAT
VALENCIANA

FQ
Fundación
Nacional
de Calidad